

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

Συνεδρίαση 18^{ης} Μαΐου 2018

Ωρα έναρξης: 11.05 π.μ.

Αρ. 27

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Πάρτε τις θέσεις σας και δηλώστε την παρουσία σας, σας παρακαλώ.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η 19^η Μαΐου με ομόφωνο ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων έχει κηρυχθεί ως Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου. Κατά την περίοδο 1916-1923 το Κίνημα των Νεοτούρκων προέβη σε συστηματική και μεθοδευμένη εξόντωση και εκτοπισμό του ελληνικού πληθυσμού της περιοχής του Πόντου. Υπολογίζεται ότι 353 000 Έλληνες του Πόντου εξοντώθηκαν και πέραν των 400 000 αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις πατρογονικές τους εστίες. Δυστυχώς, η Τουρκία εξακολουθεί μέχρι και σήμερα να αρνείται τη διάπραξη της γενοκτονίας και να αποδίδει τους θανάτους αυτούς σε απώλειες πολέμου, λοιμούς και ασθένειες.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Εμείς, ως Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα είμαστε πάντοτε σύμμαχοι και συμπαραστάτες στον αγώνα της ποντιακής κοινότητας για διεθνή αναγνώριση της γενοκτονίας και για διατήρηση της ιστορικής αλήθειας και της ιστορικής μνήμης. Σας καλώ τώρα να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των θυμάτων της ποντιακής γενοκτονίας, αλλά και κάθε γενοκτονίας.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη!

Ο βουλευτής κ. Γεώργιος Προκοπίου συμμετείχε σε διεθνή κοινοβουλευτική διάσκεψη με τίτλο “Μέσω της ιδέας της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την ειρήνη και την ανάπτυξη”, που διοργάνωσε το Κοινοβούλιο της Σερβίας στο Βελιγράδι στις 11 και 12 Μαΐου 2018. Μεταξύ άλλων συζητήθηκαν τα θέματα της ευρωπαϊκής ασφάλειας και των σχέσεων μεταξύ NATO, ΕΕ και Ρωσικής Ομοσπονδίας.

Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αγγελος Βότσης συμμετείχε, στις 13 και 14 Μαΐου στη Σόφια, σε Συνάντηση των Προέδρων των Επιτροπών Ενέργειας των Κοινοβουλίων των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής διάστασης της Βουλγαρικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ. Ο κ. Βότσης επεσήμανε μεταξύ άλλων ότι οι προσπάθειες της Κύπρου για διασφάλιση της ενεργειακής ασφάλειας της Ένωσης παρεμποδίζονται από τις

τουρκικές προκλητικές ενέργειες στην κυπριακή ΑΟΖ. Επικαλέστηκε δε τη σχετική απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Μαρτίου 2018, που καλεί την Τουρκία να σεβαστεί τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Στέλλα Κυριακίδου συμμετείχε στη συνεδρία της Επιτροπής Κανονισμού, Ασυλίας και Θεσμών της Συνέλευσης στο Παρίσι στις 15 Μαΐου 2018. Σε κλειστό μέρος της συνεδρίας συνεχίστηκε η διαδικασία ακροάσεων μελών της ΚΣΣΕ των οποίων τα ονόματα αναφέρονται στην έκθεση της ανεξάρτητης επιτροπής για ισχυρισμούς περί διαφθοράς στους κόλπους της Συνέλευσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν δύο σχέδια ψηφίσματος για τα οποία υπάρχει εισήγηση να κατατεθούν σήμερα και να εγκριθούν. Το ένα είναι σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για καταδίκη των ενεργειών της Τουρκίας για κατασκευή πυρηνικού αντιδραστήρα στην περιοχή Άκκιουγιου, που κατατέθηκε από τον Γιώργο Περδίκη, πρόεδρο του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Το άλλο είναι σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων αναφορικά με τα αιματηρά γεγονότα στη Λωρίδα της Γάζας εξ αφορμής της εγκαινίων της πρεσβείας των ΗΠΑ στην Ιερουσαλήμ στις 14 Μαΐου 2018 και κατατέθηκε από εμένα. Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τα σχέδια ψηφίσματος κατατίθενται. Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για την Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.101-2018).	Άμυνας	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Αρμενίας για την Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.102-2018).	Άμυνας	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.103-2018).	Άμυνας	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4. Ο περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.104-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
5. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.105-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Περιβάλλοντος
6. Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

	(Αρ. Φακ. 23.01.059.106-2018).		
7.	Ο περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.107-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
8.	Ο περί Διατραπεζικών Προμηθειών για Πράξεις Πληρωμών με Κάρτες Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.108-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.109-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Μέσα Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.039-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
11.	Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.040-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
12.	Οι περί Αποχετεύσεων Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.041-2018).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
13.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών Ορισμένων Ρύπων στην Ατμόσφαιρα από Μεσαίου Μεγέθους Εγκαταστάσεις Καύσης) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.042-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Περιβάλλοντος
14.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.043-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Περιβάλλοντος
15.	Οι περί του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (Πρόσληψη, Προαγωγή και Υπηρεσία Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.044-2018).	Υγείας	Υγείας
16.	Οι περί Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας - Θέση Επαγγελματία Υγείας Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.045-2018).	Υγείας	Νομικών
17.	Οι περί Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας - Θέση Τεχνικού Πληροφορικής Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.046-2018).	Υγείας	Νομικών
18.	Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας)	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

	(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.048.100-2011).		
19.	Οι περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.050.069-2013).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
20.	Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτωμένους τους) (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.051.067-2014).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
21.	Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
22.	Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών και Λογιστικού Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.010-2016).	Οικονομικών	Νομικών
23.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.028-2016).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
24.	Οι περί Στοιχημάτων (Επιβλητέα Τέλη) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.035-2016).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
25.	Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.049-2016).	Εσωτερικών	Περιβάλλοντος
26.	Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.050-2016).	Εσωτερικών	Περιβάλλοντος
27.	Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για Συναφή Θέματα Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.052-2016).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
28.	Οι περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού

	(Αρ. Φακ. 23.03.053.082-2016).		
29.	Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Εγκαταστάτες Τεχνικών Συστημάτων Κτιρίου) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.011-2017).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
30.	Οι περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά (Παροχής Υπηρεσιών Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.045-2017).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών
31.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
32.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.068-2017).	Οικονομικών	Παιδείας και Πολιτισμού
33.	Οι περί Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού, Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού Α' και Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Ανταγωνισμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.076-2017).	Οικονομικών	Νομικών
34.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.083-2017).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
35.	Οι περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Τεχνητοί Ύφαλοι) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.085-2017).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Περιβάλλοντος
36.	Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.086-2017).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
37.	Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.087-2017).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
38.	Οι περί Αρχαιοτήτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.090-2017).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

39.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.092-2017).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
40.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.093-2017).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
41.	Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Διοίκηση - Θέσεις Οικονομικού Διευθυντή και Οικονομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.095-2017).	Οικονομικών	Νομικών
42.	Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.096-2017).	Υγείας	Υγείας
43.	Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.097-2017).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
44.	Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).	Οικονομικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
45.	Οι περί Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανικών Εφαρμογών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.006-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
46.	Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέση Λειτουργού Ελέγχου Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.008-2018).	Οικονομικών	Νομικών
47.	Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.011-2018).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
48.	Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
49.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ανώτερου Υγειονομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.025-2018).	Υγείας	Νομικών
50.	Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος - Θέση Επιθεωρητή Ελέγχου Α΄ Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.026-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Νομικών
51.	Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και

	<p>δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2008. (Αρ. Φακ. 15.15.002).</p>		Επιτρόπου Διοικήσεως
52.	<p>Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών, για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2008. (Αρ. Φακ. 15.15.002).</p>	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
53.	<p>Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου, για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2008. (Αρ. Φακ. 15.15.002).</p>	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
54.	<p>Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2008. (Αρ. Φακ. 15.15.002).</p>	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
55.	<p>Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες</p>	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

	<p>απαιτείται ως βασικό προσόν για διορισμό απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών, για την πλήρωση των οποίων θα ακολουθούνται οι διατάξεις των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1990 έως 2009. (Αρ. Φακ. 15.15.002).</p>		
56.	<p>Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου, για την πλήρωση των οποίων θα ακολουθούνται οι διατάξεις των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1990 έως 2009. (Αρ. Φακ. 15.15.002).</p>	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
57.	<p>Έκθεση, ημερομηνίας 10 Μαΐου 2018, όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (Πίνακας αρ. 1 του 2017), σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2017 Νόμου του 2017 [N. 31(II)/2017]. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).</p>	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
58.	<p>Έκθεση, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2018, όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (Πίνακας αρ. 2 του 2017), σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2017 Νόμου του 2017 [N. 31(II)/2017]. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).</p>	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
59.	<p>Έκθεση αποσταλείσα από τον Υπουργό Εσωτερικών μετά την έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο, ημερομηνίας 2.5.2018, για την αναπροσαρμογή των διοικητικών ορίων των δήμων Αγίου Αθανασίου (ενορία Αγίου Γεωργίου Φραγκούδη) και Γερμασόγειας (ενορία Ποταμού Γερμασόγειας) της επαρχίας Λεμεσού, σύμφωνα με το άρθρο 114(γ) των περί Κοινοτήτων Νόμων του 1999 έως 2011. (Αρ. Φακ. 19.22.001).</p>	Εσωτερικών	Εσωτερικών
60.	<p>Ενημερωτικοί κατάλογοι αποσταλέντες από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, που αφορούν τη δημοτική και μέση εκπαίδευση και περιλαμβάνουν επακριβή στοιχεία για τις κενωθείσες θέσεις, τη διάρκεια των αναγκών που προέκυψαν και την ημερομηνία πρόσληψης και λήξης</p>	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού

συμβολαίου που δίδεται σε συμβασιούχο εκπαιδευτικό ή σε εργοδοτούμενο καθορισμένης διάρκειας για την κάλυψη των αναγκών αυτών για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο του 2018 σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 16 του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 [Ν. 47(II)/2016]. (Αρ. Φακ. 13.15.002).

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.027-2018).	Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, Νίκο Κέττηρο και Στέφανο Στεφάνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
2. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.028-2018).	Χαράλαμπο Θεοπέμπτου, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Εσωτερικών
3. Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.029-2018).	Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Κατωτάτου Ορίου Μισθών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.030-2018).	Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
5. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.031-2018).	Γιώργο Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργο Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή της Αλληλεγγύης	Παιδείας και Πολιτισμού
6. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.032-2018).	Γιώργο Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργο Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή της Αλληλεγγύης	Παιδείας και Πολιτισμού
7. Ο περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής και Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.	Γιώργο Λουκαΐδη, Στέφανο Στεφάνου, Άριστο Δαμιανού και Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	(Αρ. Φακ. 23.02.059.033-2018).	ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	
8.	Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.034-2018).	Γιώργο Λουκαΐδη, Στέφανο Στεφάνου, Άριστο Δαμιανού και Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.035-2018).	Γιώργο Λουκαΐδη, Στέφανο Στεφάνου, Άριστο Δαμιανού και Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.036-2018).	Γιώργο Λουκαΐδη, Στέφανο Στεφάνου, Άριστο Δαμιανού και Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) Τροποποιητικός (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.037-2018).	Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Εσωτερικών
12.	Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.038-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης νομίζω θέλει το λόγο.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Απλά, για την πρόταση νόμου που η απόφαση είναι να πάει σε δύο επιτροπές, νομίζω ότι δεν είναι λειτουργικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ συμφωνώ με τον κ. Βότση. Διαλέξτε μία από τις δύο επιτροπές.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Να πάει στην Οικονομικών. Δεν έχουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή η πρακτική των δύο επιτροπών, να σας παρακαλέσω, έκκληση, να αποφεύγεται. Δεν είναι παραγωγική.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Δεν είναι λειτουργικό, δεν είναι αποτελεσματικό.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να πάει Εμπορίου.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Εμείς λέμε να πάει στην Οικονομικών, ο πρόεδρος λέει να πάει στην Εμπορίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βρέστε τα μεταξύ σας.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Εννά τα εύρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πού θέλετε;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Στην Εμπορίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πάει στην Εμπορίου.

Προχωρούμε στο Πρώτο Κεφάλαιο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχουν ενστάσεις, όλες οι εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Τα ψηφίσματα θα τα δούμε στο τέλος.

Τα πρώτα δύο θέματα είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Προστασίας της Πατρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» και «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2017», προτάσεις νόμου των κ. Αντρέα Φακοντή, Σκεύης Κούτρα Κουκουμά και Ελένης Μαύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Για τα θέματα αυτά έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση. Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επέκταση του δικαιώματος σε άδεια πατρότητας στα ζευγάρια που αποκτούν παιδί, χωρίς να έχουν τελέσει γάμο ή/και να έχουν συνάψει πολιτική συμβίωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Προστασίας της Πατρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» και «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Σόλων Κασίνης

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Μαρίνος Μουσιούπτας

Ανδρέας Κυπριανού

Άγγελος Βότσης

Μαριέλλα Αριστείδου

Γιώργος Περγίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 12 Σεπτεμβρίου 2017 και 20 Μαρτίου 2018. Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, του Γραφείου της Επιτροπής Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Γραφείου της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων, της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΕΟ και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ. Σημειώνεται ότι στη συζήτηση των εν λόγω προτάσεων νόμου παρευρέθηκαν επίσης και εκπρόσωποι ενδιαφερόμενων γυναικείων οργανώσεων. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν παρευρέθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής, ενώ η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ απέστειλε γραπτό υπόμνημα με τις θέσεις της.

Σκοπός των προτάσεων νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν από τους βουλευτές Αντρέα Φακοντή, Σκεύη Κούτρα Κουκουμά και Ελένη Μαύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις,

είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Πατρότητας Νόμου και η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε να επεκταθεί το δικαίωμα σε επίδομα πατρότητας στα ζευγάρια που αποκτούν παιδί, χωρίς να έχουν τελέσει γάμο ή που δεν έχουν συνάψει πολιτική συμβίωση.

Σύμφωνα με τους εισηγητές των δύο προτάσεων νόμου, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν στην άρση της διάκρισης που υφίσταται μεταξύ των ζευγαριών που αποκτούν παιδί εντός γάμου και των ζευγαριών που αποκτούν παιδί, χωρίς να έχει προηγηθεί η τέλεση γάμου ή η σύναψη πολιτικής συμβίωσης.

Σημειώνεται ότι τόσο στην πρώτη όσο και στη δεύτερη πρόταση νόμου γίνεται εισήγηση να προστεθεί στον περί Προστασίας της Πατρότητας Νόμο και στον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο, αντίστοιχα, ο όρος “σύζυγος”, με τον ορισμό αυτού να παραπέμπει στον ορισμό που δίδεται στον αντίστοιχο όρο στον περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμο.

Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά προτάσεων νόμου ο διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι η κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας την ανάγκη για παροχή επιδόματος πατρότητας, είχε προχωρήσει σε κατάθεση σχετικού νομοσχεδίου, το οποίο ψηφίστηκε από τη Βουλή σε νόμο το 2017. Με την έναρξη της ισχύος της υπό αναφορά νομοθεσίας οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων δέχτηκαν περίπου 750 αιτήσεις από μισθωτούς και έκτοτε υποβάλλονται 350 με 400 αιτήσεις κάθε μήνα. Ο ίδιος κυβερνητικός αρμόδιος ανέφερε συναφώς ότι, παρ’ όλο που στην οικεία νομοθεσία δεν υπάρχει ρητή πρόβλεψη για καταβολή επιδόματος σε πατέρες που έχουν συνάψει πολιτική συμβίωση, στα πρόσωπα αυτά καταβάλλεται επίδομα πατρότητας. Δεδομένου, κατά τον ίδιο, ότι ο αριθμός των ατόμων που πιθανόν να μην καθίστανται δικαιούχοι επιδόματος πατρότητας, επειδή δεν έχουν τελέσει γάμο και/ή δεν έχουν συνάψει πολιτική συμβίωση, είναι πολύ μικρός, τόσο ο περί Προστασίας της Πατρότητας Νόμος όσο και ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος πρέπει να παραμείνουν ως έχουν χωρίς ανάλογη με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις τροποποίηση.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Γραφείου της Επιτρόπου Ισότητας των Φύλων, της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΕΟ και των γυναικείων οργανώσεων συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση προτάσεων νόμου.

Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ απέστειλε γραπτό υπόμνημα στο οποίο αναφέρει ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες των προτάσεων νόμου, νοουμένου ότι διασφαλίζεται ότι ο πατέρας προβαίνει σε δικαστική αναγνώριση του τέκνου του.

Η γυναικεία οργάνωση “Αλληλεγγύη” συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτάσεων νόμου προτείνοντας περαιτέρω τροποποίηση του περί Προστασίας της Πατρότητας Νόμου σύμφωνα με την οποία στην περίπτωση πρόωρου τοκετού ο μισθωτός θα εξαιρείται από την υποχρέωση γραπτής προειδοποίησης του εργοδότη δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη της άδειας πατρότητας.

Οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ εξέφρασαν επιφυλάξεις αναφορικά με τους τρόπους και τα μέσα που ένας εργοδότης θα έχει στη διάθεσή του, ώστε να διαπιστώσει κατά πόσο δύο πρόσωπα συζούν ως σύζυγοι, τονίζοντας ότι πρέπει να θεσπιστούν ασφαλιστικές δικλίδες, σε περίπτωση που οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θεσπιστούν νομοθετικά.

Υπό το φως των πιο πάνω, στο πλαίσιο της μελέτης των προτάσεων νόμου η επιτροπή αποφάσισε να επιφέρει τροποποιήσεις επί των αρχικών τους κειμένων ως ακολούθως:

1. Σε ό,τι αφορά την πρώτη πρόταση νόμου, με:
  - α. την προσθήκη του ορισμού και της ερμηνείας του όρου “σύζυγος” στην υπό ψήφιση πρόταση νόμου αντί της παραπομπής στον αντίστοιχο ορισμό του όρου “σύζυγος” στον περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου·
  - β. την προσθήκη πρόνοιας, ώστε τα πρόσωπα τα οποία δεν έχουν τελέσει γάμο να υποχρεούνται να προσκομίζουν στην αρμόδια αρχή πιστοποιητικό γέννησης εκδοθέν βάσει των διατάξεων του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου στο οποίο ο μισθωτός ο οποίος αιτείται άδειας πατρότητας να αναγράφεται ως ο πατέρας του παιδιού μαζί με ένορκη δήλωση της μητέρας και ένορκη δήλωση του ίδιου, υποβληθεισών στον πρωτοκολλητή του κατά τόπον αρμόδιου δικαστηρίου, στις οποίες να δηλώνεται ότι τα δύο αυτά πρόσωπα συζούν κάτω από την ίδια στέγη·
  - γ. την προσθήκη πρόνοιας, ώστε, στην περίπτωση πρόωρου τοκετού που πραγματοποιείται πριν από την τριακοστή εβδομή (37^η) εβδομάδα της κύησης, ο μισθωτός να μην υποχρεούται σε προειδοποίηση δύο εβδομάδων πριν από την έναρξη της άδειας πατρότητας, νοουμένου ότι προσκομίζει πιστοποιητικό από εγγεγραμμένο γιατρό κατάλληλης ειδικότητας.
2. Σε ό,τι αφορά τη δεύτερη πρόταση νόμου, με:

- α. την προσθήκη του ορισμού και της ερμηνείας του όρου “σύζυγος” στην υπό ψήφιση πρόταση νόμου αντί της παραπομπής στον αντίστοιχο ορισμό που προβλέπεται στον περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της ψήφισης των προτάσεων νόμου όπως αυτές έχουν τελικά τροποποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των αναθεωρημένων κειμένων των προτάσεων νόμου κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Προστασίας της Πατρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» και «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούπτας

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Άγγελος Βότσης

Ανδρέας Κυπριανού

Γιώργος Περγίδης

Μαριέλλα Αριστείδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επανεξέτασε τις υπό αναφορά προτάσεις νόμου κατόπιν αναβολής της συζήτησής τους στην ολομέλεια του σώματος σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Απριλίου 2018. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αρμόδιοι υπηρεσιακοί του ίδιου υπουργείου.

Όπως είναι γνωστό, οι υπό αναφορά προτάσεις νόμου υποβλήθηκαν στην ολομέλεια του σώματος προς ψήφιση με έκθεση της επιτροπής στις 28 Μαρτίου 2018 και συναφώς ο σκοπός τους, οι απόψεις των εμπλεκομένων και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή κατά τη συζήτησή τους αναφέρονται στην πρώτη έκθεση της επιτροπής.

Σκοπός των δύο προτάσεων νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν από τους βουλευτές Αντρέα Φακοντή, Σκεύη Κούτρα Κουκουμά και Ελένη Μαύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Πατρότητας Νόμου και του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε το δικαίωμα σε άδεια πατρότητας δύο (2) συνεχόμενων εβδομάδων εντός της νόμιμης περιόδου, που αρχίζει την εβδομάδα του τοκετού και λήγει μετά την παρέλευση δεκαέξι (16) εβδομάδων, να επεκταθεί στα ζευγάρια που αποκτούν παιδί, χωρίς να έχουν τελέσει γάμο και/ή να έχουν συνάψει πολιτική συμβίωση.

Στο στάδιο της επανεξέτασης των υπό αναφορά προτάσεων νόμου από την επιτροπή, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκφράζοντας τη διαφωνία του υπουργείου του με τις προτεινόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις, ανέφερε ότι η θέσπιση της νομοθεσίας για την προστασία της πατρότητας [Νόμος αρ. 117(Ι) του 2017] υπήρξε καθοριστική, καλύπτοντας ικανοποιητικά τον κύκλο των επηρεαζομένων. Ως εκ τούτου, η πρόταση για συμπερίληψη στους δικαιούχους επιδόματος πατρότητας και μισθωτών οι οποίοι απλώς συμβιών ως “σύζυγοι”, χωρίς να έχουν συνάψει γάμο ή πολιτική συμβίωση, με τη διεύρυνση της ερμηνείας του όρου “σύζυγος”, ώστε να περιλαμβάνει πρόσωπα τα οποία αποδεδειγμένα συζούν ως σύζυγοι, θα δημιουργήσει σειρά στρεβλώσεων, καθ’ ην στιγμήν ο στόχος της εν λόγω νομοθεσίας δεν ήταν η καταβολή επιδόματος. Όπως ο ίδιος σχετικά ανέφερε, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το παραχωρηθέν δικαίωμα σε άδεια πατρότητας δεν αποτελεί οικονομική ενίσχυση.

Συναφώς με τα πιο πάνω, από τους παρευρεθέντες στη συζήτηση αρμόδιους υπηρεσιακούς τονίσθηκε ότι ο στόχος της νομοθεσίας για την προστασία της πατρότητας ήταν ευρύτερος και δεν εστιαζόταν στην καταβολή επιδόματος πατρότητας. Περαιτέρω, τόνισε ότι η διαδικασία σύναψης πολιτικής συμβίωσης είναι μια πρόσφορη και εύκολη διαδικασία στην οποία είναι δυνατό να προβαίνουν τα πρόσωπα που συμβιώνουν ως σύζυγοι χωρίς οποιαδήποτε νομική κάλυψη, σε εκείνη την περίπτωση που μισθωτός πατέρας έχει πρόθεση να ασκήσει το δικαίωμα σε άδεια πατρότητας δύο συνεχόμενων εβδομάδων λαμβάνοντας επίδομα πατρότητας βάσει των διατάξεων του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου. Συνεπώς, όπως ανέφεραν, υπάρχει η δυνατότητα να καλύπτονται με τον τρόπο αυτό οι “αυθεντικές” περιπτώσεις χωρίς τροποποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας, κατά τρόπο που τελικά να δημιουργούνται άλλα σοβαρά προβλήματα και επιπλοκές σε σχέση με άλλα παραχωρούμενα επιδόματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω, κατέληξε στις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών τάσσονται υπέρ της ψήφισης των υπό αναφορά προτάσεων νόμου σε νόμους.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που η δεύτερη πρόταση νόμου ψηφισθεί σε νόμο, ο τίτλος της πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Θέλετε να μιλήσετε, κύριε Κυπριανού;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού και ο κ. Φακοντής μετά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ανέμεινα ότι οι εισηγητές της πρότασης θα μας επεξηγούσαν την πρόταση, γι' αυτό καθυστέρησα, κύριε Πρόεδρε.

Όσον αφορά τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, της οποίας τα επιχειρήματα τα αντιλαμβανόμαστε πλήρως, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω ότι πρώτιστα είναι εξόχως και καραμπινάτα αντισυνταγματική. Αυτή η Βουλή έχει ψηφίσει νομοσχέδιο πριν λίγους μήνες, της κυβερνήσεως, το οποίο δίδει άδεια πατρότητας δεκαπέντε ημερών και για τους άνδρες. Έχει επίσης ψηφίσει -και αυτό τελευταία- σύμφωνο συμβίωσης. Άρα, κάποιος που έχει ή σύμφωνο συμβίωσης ή έχει συνάψει πολιτικό γάμο ή είναι κανονικά εκκλησιαστικά παντρεμένος δικαιούται να πάρει άδεια πατρότητας.

Οι αγαπητοί συνάδελφοι εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ θέλουν να το επεκτείνουν αυτό και για μη νυμφευμένα ζευγάρια, δηλαδή να δικαιούται κάποιος άδεια πατρότητας, έστω και αν δεν έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή δεν είναι παντρεμένος ή δεν έχει πολιτικό γάμο. Και είναι γεγονός ότι υπάρχουν κάποια ζευγάρια, κύριε Πρόεδρε, τα οποία συμβιών, αλλά δεν είναι παντρεμένα και ίσως να ήταν λογικό να γίνει και αυτή η επέκταση. Αυτός ο συγκεκριμένος νόμος που έχουμε ψηφίσει μόλις έχει αρχίσει να εφαρμόζεται. Και θεωρούμε, η κοινοβουλευτική μας ομάδα τουλάχιστον, ότι θα πρέπει να δώσουμε χρόνο στη νομοθεσία να εφαρμοστεί και μετά να δούμε αν χρειάζεται και με ποιο τρόπο μπορούν πρακτικά να γίνουν τροποποιήσεις.

Πρέπει να ξεκαθαρίσω ότι με την ίδια λογική, αφού νοιαζόμαστε γι' αυτούς τους πατεράδες, οι οποίοι δεν πιστεύουν, αν θέλετε, στο θεσμό της οικογένειας, με την ίδια λογική γιατί δεν έχουν κληρονομικά δικαιώματα ή γιατί δεν πρέπει να επεκτείνουμε να έχουν και κληρονομικά δικαιώματα ή συνταξιοδοτικά δικαιώματα; Εδώ δεν τους ενδιαφέρει να προστατεύσουν τη σύζυγό τους με συνταξιοδοτικά ή κληρονομικά δικαιώματα και τους ενδιαφέρουν οι δεκαπέντε μέρες στήριξη που θα δώσουν στο παιδί, αν θα τη δώσουν; Γιατί η πλειοψηφία, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι από αυτούς τους ανθρώπους, από αυτούς τους πατεράδες που πραγματικά συζούν, αλλά η πλειοψηφία θα είναι πατεράδες οι οποίοι δε συζούν με τις συζύγους τους, θα εκβιάζουν, θα καταπιέζουν τις μανάδες, για να τους υπογράψουν αυτό το χαρτί, ότι συζούν δηλαδή, με αποτέλεσμα οι μανάδες να χάνουν εξ αντικειμένου το επίδομα μονογονιού. Και, μιλώντας και με την κ. υπουργό, τόσο στην επιτροπή όσο και κατ' ιδίαν, είναι ξεκάθαρο ότι, αν ψηφίσουμε αυτή τη νομοθεσία, αυτή την πρόταση νόμου καλύτερα, θα λειτουργήσουμε εις βάρος των μανάδων και των γυναικών. Πρέπει να τις προστατέψουμε.

Πέραν τούτου, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι αυτή η κυβέρνηση έχει φέρει σωρεία νομοθετημάτων που δείχνουν την κοινωνική της ευαισθησία, είτε αυτό ονομάζεται σύνταξη χηρείας για τους άνδρες είτε αυτό ονομάζεται επίδομα της πολύτεκνης μάνας, επαναφορά καλύτερα, είτε αυτό ονομάζεται αύξηση των κριτηρίων για επίδομα μονογονιού είτε αυτό ονομάζεται άδεια πατρότητας είτε ακόμα, αν θέλετε, αν επίδομα γι' αυτούς που έχουν θητεύσει στην Εθνική Φρουρά περισσότερο από είκοσι τέσσερις μήνες κατά τη διάρκεια της

τουρκικής εισβολής. Ε, δεν μπορεί όποιο νομοθέτημα έρχεται, μετά από μελέτη κόστους και άλλων στη Βουλή των Αντιπροσώπων, την επόμενη μέρα να θυμούνται κάποιιο επέκτασή του για σκοπούς λαϊκισμού. Σαφέστατα, σε όλα τα νομοθέτηματα θα μπορούσαν να υπάρχουν περισσότερα ευεργετήματα για τους πολίτες. Όμως όλα γίνονται μέσα στα πλαίσια μιας σοφής οικονομικής πολιτικής και μιας λογικής ανάλυσης των δεδομένων. Και θεωρώ, επαναλαμβάνω, πως ένα νόμο που μόλις έχει ψηφίσει η Βουλή των Αντιπροσώπων με εισήγηση της κυβέρνησης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, συντομεύετε σας παρακαλώ, διότι...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...για να δώσει επίδομα πατρότητας, με το να θέλουμε, αν θέλετε, χτυπώντας ξανά το θεσμό της οικογένειας, να τον επεκτείνουμε και σε ζευγάρια τα οποία δεν είναι παντρεμένα, δεν έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, δεν έχουν συνάψει πολιτικό γάμο, θα δημιουργήσουμε τεράστια προβλήματα κυρίως στις γυναίκες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, σας παρακαλώ, να μιλάτε από τη θέση σας...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αντρέα Φακοντή)

Ε, όμως να είσατε σύντομος, κύριε Φακοντή, σας παρακαλώ.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Για να μεν μου κάμεις παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε, ότι εξεπέρασα τα δύο λεπτά, θα έρθω στο βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, όι, τζια παραπάνω μίλα. Μετά από την παρέμβαση του κ. Κυπριανού εν μπορώ να σου ζητήσω να είσαι συντομότερος, αλλά προσπαθήστε στα επόμενα θέματα οι επόμενοι ομιλητές να είστε όσο πιο σύντομοι μπορείτε.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι εκπληκτικό από ένα συνάδελφο που η κοινοβουλευτική του ομάδα ζήτησε αναβολή συζήτησης του θέματος, για να δει και να τοποθετηθεί επί της συγκεκριμένης πρότασης νόμου, να ακούμε τώρα ότι η πρόταση είναι λαϊκίστικη και έχει να εξυπηρετήσει συγκεκριμένο κόσμο. Είναι εκπληκτικό!

Η πρότασή μας είναι αποτέλεσμα πολλών παραπόνων και τηλεφωνημάτων από κόσμο ο οποίος θα μείνει εκτός του δικαιώματος της παροχής του επιδόματος πατρότητας. Ναι, ψηφίσαμε μία νομοθεσία η οποία λέμε ότι, ναι, είναι πρωτοποριακή, είναι θετική, όμως δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις. Και αυτοί οι οποίοι δεν έχουν συνάψει γάμο δεν είναι εναντίον του γάμου, κύριε Κυπριανού. Νομίζω ότι όλοι ζούμε και πρέπει να ζούμε στο τι συμβαίνει στην πραγματικότητα σήμερα. Πολλά ζευγάρια, ναι, τεκνοποιούν και μετά συνάπτουν γάμο. Και είναι παράδοξο να μη δώσουμε τη δυνατότητα στο γονέα να έχει και αυτός το δικαίωμα στην άδεια πατρότητας, για να μείνει με το παιδί του και τη συμβία του έστω για δεκαπέντε μέρες. Μα, αυτή ήταν η λογική της ετοιμασίας αυτού του νόμου. Αυτή ήταν η επιχειρηματολογία της κυβέρνησης, ότι, ξέρετε, η άδεια πατρότητας πρέπει να δίνεται μέσα στις δεκαέξι βδομάδες και όχι οι δύο βδομάδες να επεκτείνονται από τις δεκαέξι.

Σήμερα ακούσαμε ότι είναι αντισυνταγματική η πρόταση. Ε, ναι, μπορεί να επιφέρει κάποιο κόστος. Και περιμέναμε από την κυβέρνηση και από το κυβερνών κόμμα να συμφωνήσει με αυτή την πρόταση, γιατί είναι πάρα πολύ σωστή. Στο δε προβληματισμό της κυβέρνησης «ξέρετε, μα, πώς θα ελέγχουμε ότι συμβιούν κάτω από την ίδια στέγη;» ήρθαμε και βάλουμε συγκεκριμένες πρόνοιες, ότι θα πρέπει να γίνεται ένορκος δήλωση και του πατέρα και της μητέρας ότι συζούν κάτω από την ίδια στέγη και κατά την υποβολή της αίτησης για την άδεια και το επίδομα πατρότητας θα κατατίθεται και το πιστοποιητικό γέννησης, ότι ο πατέρας είναι αυτός ο οποίος συμβιώνει με τη μητέρα του παιδιού. Ενώ σε άλλες νομοθεσίες δεχόμαστε απλώς βεβαίωση από τον κοινοτάρχη, και γι' αυτές τις περιπτώσεις δεν έχει πρόβλημα, γι' αυτή τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου επικαλούμαστε και τον ελλιπή έλεγχο!

Θέλω επίσης να πω ότι οι τρεις επίτροποι τους οποίους αυτή η κυβέρνηση διόρισε, η Επίτροπος Προστασίας και Δικαιωμάτων του Παιδιού, η Επίτροπος Διοικήσεως και Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και η Επίτροπος Ισότητας των Φύλων συμφωνούν με την πρόταση νόμου.

Επίσης, θέλω να σημειώσω, κύριε Πρόεδρε, ότι η πατρότητα από μόνη της δε συνδέεται με το γάμο, αλλά με το παιδί. Γι' αυτό και η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην άρση της διάκρισης που υφίσταται μεταξύ των ζευγαριών που αποκτούν παιδί μετά από γάμο και των ζευγαριών που αποκτούν παιδί, χωρίς να

έχει προηγηθεί η τέλεση γάμου ή σύναψη συμφώνου συμβίωσης, καθώς και της διάκρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών, αφού μια άγαμη μητέρα δικαιούται και παίρνει και άδεια μητρότητας και επίδομα μητρότητας. Ενώ τώρα θέλουμε να στερήσουμε από τους πατεράδες που δεν έχουν συνάψει γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης τις δεκαπέντε μέρες άδειας και επιδόματος πατρότητας.

Πιστεύουμε ότι πρόκειται για ένα δίκαιο αίτημα των άγαμων ζευγαριών που αποκτούν παιδί και γι' αυτό καλούμε όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα να υπερψηφίσουν τις δύο προτάσεις νόμου, ώστε να αρθούν οι αδικίες, να αρθεί η διάκριση και να υπάρξει ρύθμιση, ώστε αυτή η αδικία να αρθεί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς αισθάνομαι την ανάγκη να πω ότι πολλά από αυτά τα οποία αναφέρθηκαν προηγουμένως από τον κ. Κυπριανού ως πρωτοποριακές νομοθεσίες από την πλευρά της κυβέρνησης προήλθαν μέσα από πρωτοβουλίες της Βουλής και ιδιαίτερα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από προτάσεις νόμου συναδέλφων από όλα τα κόμματα και μέσα από μια διαδικασία ώσμωσης μεταξύ του κοινοβουλίου και της κυβέρνησης. Ε, σε αυτή την περίπτωση αυτή η διαδικασία ήταν ανεπιτυχής. Θα θέλαμε όντως να υπήρχε μία πρωτοβουλία από την πλευρά της κυβέρνησης, από το αρμόδιο υπουργείο, μια πρωτοβουλία που θα οδηγούσε στο να αρθούν όλα τα συνταγματικά κωλύματα, πιθανόν λόγω της τεχνογνωσίας και των δυνατοτήτων που είχε η κυβέρνηση και οι υπηρεσίες της να λύνονταν και τα πρακτικά προβλήματα που θα έχει στην εφαρμογή της αυτή η πρόταση νόμου, δυστυχώς όμως δεν υπήρξε αυτή η συνεργασία από την πλευρά της κυβέρνησης. Κατ' ακρίβειαν, υπήρξε άτεγκτη άρνηση, μηδενίζοντας το όποιο πρόβλημα υπάρχει, μηδενίζοντας τα ζητήματα αρχής που προκύπτουν, όπως αναλύθηκαν και προηγουμένως, και γι' αυτό είμαστε αναγκασμένοι -και θέλω να το υπογραμμίσω και να το τονίσω- αναγκασμένοι να ψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου. Μακάρι η στάση της κυβέρνησης να ήταν διαφορετική, να είχαμε ένα νομοσχέδιο μπροστά μας πιο πλήρες, συνταγματικά ασφαλές, για να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο. Ευχόμαστε αυτή όλη η ιστορία να καταλήξει σε κάτι πολύ πιο συγκεκριμένο, πιο αποτελεσματικό και πιο συμβατό με τη συνταγματική νομιμότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς όντως βλέπουμε ότι υπάρχουν θετικά στοιχεία στη φιλοσοφία της πρότασης, από την άλλη όμως επίσης υπάρχουν και δυνατότητες μέσα από υφιστάμενες νομοθεσίες ή θεσμούς που έχουμε δημιουργήσει να μπορεί ο οποιοσδήποτε πολίτης να εκμεταλλευτεί θετικά, για το συμφέρον του αυτό το ωφέλημα. Λαμβάνοντας υπόψη το θέμα με την αντισυνταγματικότητα της πρότασης, εμείς θα απέχουμε από την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λίνος Παπαγιάννης.

Λ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καταρχάς, θα ξεκινήσω με το ότι εμείς θα στηρίξουμε αυτή την πρόταση. Αν και δεν είναι τέλεια, υπό κάποιες συνθήκες, όπως έχουν ήδη προαναφερθεί, θα μπορούσε η ίδια η κυβέρνηση, εάν υπήρχε η πραγματική θέληση, να κάνει κάποιες αλλαγές.

Θα ήθελα όμως να αναφέρω δύο-τρία πράγματα, για να βγει το σωστό συμπέρασμα προς τα έξω. Έχουν ακουστεί κάποιες ενέργειες που έχουν γίνει από την κυβέρνηση. Όπως είπε ο κ. Περδίκης, όντως κάποιες ήταν σε συνεννόηση μεταξύ της κυβέρνησης και της επιτροπής Εργασίας, όμως, για παράδειγμα, στο θέμα που αφορά τη σύνταξη χρειάς ανδρός εδώ και ενάμιση χρόνο έχουμε ξεπεράσει το χρονοδιάγραμμα που έχει θέσει η ίδια η υπουργός. Όσον αφορά το επίδομα για τους στρατιώτες του 1974 και τους πολεμιστές, ήδη είμαστε έξι μήνες πιο μετά από το χρονοδιάγραμμα. Και θα θυμίσω ότι σκοπός ήταν η επαναφορά του 12% για την πρόωρη σύνταξη αυτών των ανθρώπων, που τελικά θα έρθει ως επίδομα. Και θα το πω εδώ δημόσια, επειδή στην επιτροπή δεν είχα εισακουστεί, ότι τα €5 και €6 που θα πάρουν πάνω από πέντε χιλιάδες

συνανθρώποι μας δεν είναι επίδομα. Είναι τουλάχιστον προσβλητικό. Και επειδή θα πάρουν κάποιες δεκάδες ανθρώπων €40 ή €50 το μήνα, σίγουρα δεν είναι αυτό που η πολιτεία θα έπρεπε να δώσει σε αυτούς που έδωσαν και το αίμα τους, για να είμαστε εδώ σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια μόνο παρατήρηση. Επειδή οι συνεδριάσεις του κοινοβουλίου είναι δημόσιες και επειδή ακούγονται όσα λέγονται σε αυτό το σώμα, δύο φορές ο βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Κυπριανού μάς είπε ότι όσοι δεν προβαίνουν σε γάμο ή δε συνάπτουν σύμφωνο συμβίωσης δεν πιστεύουν στο θεσμό της οικογένειας. Πρόκειται για ένα βαρύτατο υβριστικό χαρακτηρισμό, που απευθύνεται εν πολλοίς και κατά κανόνα σε υποδειγματικούς ενδεχομένως οικογενειάρχες. Και η θερμή μου η παράκληση, αν δεν εννοεί αυτά τα πράγματα που έχει πει και αν δεν εκπροσωπούν την παράταξή του, να αποσυρθούν αυτές οι αναφορές, γιατί δε ζούμε στο Μεσαίωνα, πολύ απλά.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι αυτό που είπε.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Το είπε δύο φορές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ξέρω πολύ καλά τι ακούω!

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Αν δεν το είπε, μπορεί να το αποσύρει.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχω ζητήσει το λόγο. Θα ακούσετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός ότι έχουμε μία σοβαρή επιφύλαξη, ότι όντως υπάρχει ο κίνδυνος σε ορισμένες περιπτώσεις να υπάρχει απώλεια του επιδόματος μονογονεϊκής οικογένειας από την ψήφιση, όμως την ίδια στιγμή θεωρούμε ότι είναι μια αναγκαιότητα να προχωρήσουμε ακριβώς και σε αυτή τη μορφή της ρύθμισης. Ευχόμαστε και ελπίζουμε ότι δε θα υπάρξουν οποιαδήποτε προβλήματα, αλλά στο ενδεχόμενο που θα υπάρξουν αυτά τα προβλήματα εμείς είμαστε έτοιμοι το συντομότερο δυνατόν να παρέμβουμε και να τα διορθώσουμε. Γι' αυτό, κάτω από αυτό το πρίσμα, θα στηρίξουμε τις συγκεκριμένες προτάσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Κουκουμά.

ΣΚ. ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Εγώ ήθελα να καταθέσω κάποια στοιχεία, κύριε Πρόεδρε, γιατί έχω υποβάλει ερώτηση μέσω της Βουλής για το πόσοι -τουλάχιστον από την ημέρα που είχε ψηφιστεί αυτή η νομοθεσία- έχουν επωφεληθεί του επιδόματος πατρότητας, της άδειας και του επιδόματος. Φαίνεται ότι είναι τουλάχιστον κατά 40% μειωμένο σε σχέση με τα επιδόματα μητρότητας, άρα λιγότεροι, κατά 40%, διεκδικούν για διάφορους λόγους. Και είναι ένα θέμα το οποίο θα πρέπει να εξετάσουμε στην πορεία, γιατί ενδεχομένως είναι εκείνο το χρονικό διάστημα που η οικογένεια χρειάζεται περισσότερα οικονομικά, μέχρι να πάρει το επίδομα μητρότητας, που σχεδόν επιστρέφει στη δουλειά της μητέρα, για να πάρει το επίδομα μητρότητας. Άρα, εκείνους τους τρεις-τέσσερις

μήνες το ζευγάρι μένει χωρίς οποιαδήποτε οικονομικά. Εάν και ο πατέρας αποταθεί για το επίδομα πατρότητας, στο τέλος δε θα έχουν να επιβιώσουν.

Έτσι, φαίνεται ότι τον περασμένο Φεβράρη είχαν πάρει επίδομα μητρότητας τετρακόσια είκοσι εννιά ζευγάρια και επίδομα πατρότητας διακόσια πενήντα έξι. Πεντακόσια εξήντα ένα το Γενάρη, τρακόσια τριάντα εννιά πατρότητας επίσης το Γενάρη. Αντίστοιχα είναι τα στοιχεία και φαίνονται ότι είναι κατά πολύ περιορισμένα. Γι' αυτό θεωρούμε ότι θα πρέπει να μελετήσουμε κι άλλους τρόπους, όπου πραγματικά θα στηρίζουμε τα ζευγάρια να αξιοποιήσουν αυτή την άδεια πατρότητας. Ενδεχομένως να είναι και υποχρεωτική η άδεια πατρότητας, όπως είναι η άδεια μητρότητας, για να μπορούν πράγματι να επωφελούνται και να επιτελείται, αν θέλετε, και ο στόχος που είχε η πρόταση νόμου, που ήταν καταρχάς πρόταση νόμου -να επαναλάβω αυτά που έχουν πει οι συνάδελφοι προηγουμένως- και ήρθε η κυβέρνηση μετά να την υιοθετήσει, πρακτική που την κάμνει πολύ συχνά, κύριε Κυπριανού. Έτσι ελπίζαμε και με την παρέμβαση του κ. Δημητρίου στην περασμένη συνεδρία ότι θα ευρίσκετο πράγματι εκείνη η χρυσή τομή, για να μπορέσουμε να ψηφίσουμε σήμερα, χωρίς να υπάρχει όποια έγνοια για αντισυνταγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Διατηρώντας την επιφύλαξη, κύριε Πρόεδρε, ότι τελικά θα επιστρέψει πίσω στη Βουλή η πρόταση ως αντισυνταγματική, η Αλληλεγγύη θα τη στηρίξει, θεωρώντας ότι επιλύει, έστω και σε μικρότερο ποσοστό σε σχέση με άλλα προβλήματα παρόμοιου τύπου, επιλύει ένα ζήτημα το οποίο είναι υπαρκτό στην κοινωνία μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα θέσω και εγώ τον προβληματισμό ως τον έθεσε ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ σχετικά με τον επηρεασμό του επιδόματος μονογονιού. Και θα εμπορούσε κάλλιστα μετά, αν προκύψει η ψήφιση της συγκεκριμένης πρότασης νόμου, στες διαδικασίες του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Επιδομάτων να προστεθεί μία διαδικασία τουλάχιστον επιβεβαίωσης από τη συμβία του οποιουδήποτε πατέρα θα αιτηθεί για το επίδομα πατρότητας ότι όντως συζεί μαζί της. Έτσι τουλάχιστον δε θα υπάρχει θέμα επηρεασμού του επιδόματος μονογονιού σε περιπτώσεις που κάποιος θα αιτηθεί επίδομα πατρότητας, χωρίς να συζεί με τη μητέρα του παιδιού του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, επειδή εγώ είχα ζητήσει και την αναβολή στην τελευταία συνεδρία, σε μια προσπάθεια να δούμε ακριβώς μαζί με την υπουργό τα ζητήματα της αντισυνταγματικότητας και να έρθουμε εδώ και να υπερψηφίσουμε, κάτι το οποίο είναι πολύ λογικό και πολύ σωστό. Και επειδή ζούμε στην Κύπρο, ξέρουμε πως υπάρχουν αρκετοί συμπολίτες μας οι οποίοι είτε γεννούν και μετά τελούν πολιτικό γάμο ή γάμο ή γεννούν, ζουν ως οικογένεια... Και δεν ορίζει η οικογένεια σήμερα αυτά τα τρία που ξέρουμε, το θρησκευτικό γάμο, τον πολιτικό γάμο και το σύμφωνο συμβίωσης μόνο· οικογένεια είναι και άνθρωποι που συζούν και έχουν μαζί παιδιά και προχωρούν στη ζωή. Ο μόνος λόγος που η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού σήμερα θα είναι εναντίον είναι ακριβώς οι λόγοι της συνταγματικότητας και τίποτε άλλο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι τα όσα ακούστηκαν πρέπει να προβληματίσαν όλους. Για την ορθότητα νομίζω της πρότασης και το ότι επιχειρεί να καλύψει ένα κοινωνικό κενό δεν μπορεί να αμφιβάλλει οποιοσδήποτε. Όμως αυτή η Βουλή έχει κατηγορηθεί πάρα πολλές φορές ότι ψήφισε εν γνώσει της και συνειδητά αντισυνταγματικούς νόμους και αυτό θα πρέπει να μας προβληματίσει ιδιαίτερα. Ενδεχόμενα, να είναι μια από τις περιπτώσεις που, έστω και αν το αίτημα είναι δικαιολογημένο, εύκολα θα κατηγορηθεί το σώμα και πάλιν ότι υπερέβη τις εξουσίες που του δίνει το σύνταγμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άριστος Δαμιανού.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι μερικές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Απευθυνόμενος προς τον κ. Ανδρέα Κυπριανού)

Αντρέα, καταλαβαίνεις το λόγο για την...

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δε θα μπω στην ουσία, την έχουν καλύψει οι συνάδελφοι της κοινοβουλευτικής ομάδας.

Είναι μερικές οι φορές που οι κυβερνήσεις, όταν υιοθετούν το πνεύμα μίας πρότασης νόμου, απλούστατα δεν προχωρούν σε αναπομπή ή αναφορά. Επομένως, εφόσον η πολιτική θέση της κοινοβουλευτικής ομάδας του Συναγερμού όπως εκφράστηκε από τον κ. Δημητρίου είναι αυτή, εναπόκειται στο κυβερνών κόμμα να συνεννοηθεί με την κυβέρνηση, για να θεωρηθεί σύνομος αυτός ο νόμος. Στα χέρια τους είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πολιτικά δε θα διαφωνήσω με το συνάδελφο τον κ. Δαμιανού, αλλά έχουμε το πρόβλημα της συνταγματικότητας και θέλω να δηλώσω τη θέση της ομάδας μας όπως λέχθηκε. Δεν είμαστε ενάντια. Εμείς θα προσπαθήσουμε όμως να έρθει με τρόπο συνταγματικά ορθό, για να 'χουμε αποτέλεσμα και όχι απλώς να ψηφίσουμε. Δεν μπορεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να υπογράψει αυτό το νόμο, γιατί ο Γενικός Εισαγγελέας θα του πει ότι είναι εξόφθαλμα αντισυνταγματικός, προνοεί δαπάνες, το γνωρίζουμε. Όμως εμείς λέμε είναι πολιτική μας θέση και εκτιμούμε και πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση θα 'ρθει με κυβερνητικό νομοσχέδιο. Παρόμοιο θέμα είχαμε και πριν δυο-τρεις βδομάδες, που αφορά την πολιτική για τα νεαρά ζευγάρια για την αγορά οικοπέδου με το ΦΠΑ, και ετοιμάζεται κυβερνητικό νομοσχέδιο. Ας μην κάνουμε πολιτικές κόντρες και στα θέματα που συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τα επιχειρήματα που έχω επικαλεστεί, κύριε Πρόεδρε, είναι ακριβώς τα επιχειρήματα τα οποία έχει επικαλεστεί η Υπουργός Εργασίας στη Βουλή και οπωσδήποτε με κορυφαίο και κεντρικό το θέμα της αντισυνταγματικότητας, αλλά και όλα τα υπόλοιπα τα οποία έχω αναφέρει. Και φαντάζομαι πως εκφράζει η υπουργός την πολιτική θέση της κυβέρνησης. Γι' αυτό, κύριε Δαμιανού, θα δούμε κατά πόσο θα γίνει αναπομπή ή όχι της νομοθεσίας, εάν και εφόσον υπερψηφιστεί.

Απ' εκεί και πέρα, έχει εκφράσει η υπουργός και την αδυναμία της να ελέγξει τις περιπτώσεις αυτές και κατά πόσο είναι εφικτές ή πραγματικές. Έχει δηλώσει την πιθανότητα να δούμε περιπτώσεις βίας ανδρών που δε συζούν με τη μητέρα των παιδιών τους, για να τις εξαναγκάσουν να υπογράψουν αυτό το χαρτί, για να πάρουν την άδεια πατρότητας, όπως επίσης και υπάρχει ο τεράστιος και κορυφαίος κίνδυνος πάρα πολλές μητέρες να χάσουν το επίδομα μονογονιού το οποίο παίρνουν για ολόκληρο το χρόνο.

Όσον αφορά σαφέστατα και αν ένα ζευγάρι συζεί και τεκνοποιήσει και θα αποφασίσει να παντρευτεί σε τρία ή τέσσερα ή πέντε χρόνια, δεν είπα ποτέ ότι δεν υιοθετεί το θεσμό της οικογένειας. Αν όμως διά βίου δεν υιοθετεί μία από τις τρεις επιλογές, κύριε Λουκαϊδη, τότε θα πρέπει να μας προβληματίσει το άλλο που είπα: Πως δε διασφαλίζει τη σύζυγό του ή τη συμβία του με τα κληρονομικά ή συνταξιοδοτικά δικαιώματα, που είναι κεντρικός άξονας της οικογένειας. Δηλαδή νοιάζεται για τη συμβία του να τη στηρίξει για το παιδί για δεκαπέντε μέρες και δε θέλει να της διασφαλίσει την κληρονομικότητα; Δηλαδή η παρουσία του να περάσει στη γυναίκα του και τα παιδιά του μέσα από το γάμο, το σύμφωνο συμβίωσης ή τον πολιτικό γάμο ή τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα. Γι' αυτό και μόνο είχα μιλήσει και αναφερόμουν στις περιπτώσεις εκείνες που δε διασφαλίζουν οι σύζυγοι για την οικογένειά τους τα συνταξιοδοτικά, επαναλαμβάνω, και κληρονομικά δικαιώματα. Μόνο υπό αυτή την έννοια το έχω πει και σαφέστατα το κάθε ζευγάρι μπορεί να συζεί για όσα χρόνια θέλει, χωρίς να

παντρευτεί, αλλά είμαι βέβαιος ότι ο άντρας θα πρέπει να αναλαμβάνει και τες υποχρεώσεις του, μετά που θα φύγει από τη ζωή, για τη συνέχιση της δυνατότητας επιβίωσης της οικογένειάς του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μισή κουβέντα. Επισημαίνω τη διγλωσσία που εκφράζεται εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού επί της ουσίας του ζητήματος, δε θα τη σχολιάσω.

Περαιτέρω, θέλω να σχολιάσω μόνο το διαδικαστικό. Υπήρχε χρόνος και εξητήθηκε χρόνος από τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού και εδόθηκε χρόνος, για να επαναληφθεί η διαδικασία που έγινε μερικές φορές και σε ό,τι αφορά ζητήματα που αφορούν ακριβώς το Υπουργείο Εργασίας, για να πάμε συναινετικά και με τη στήριξη της κυβέρνησης. Δεν υπήρξε αυτή η διάθεση προφανώς τελικά. Δυστυχώς! Απ' εκεί και πέρα όμως, αυτό το κοινοβούλιο ως πολιτική πράξη, με τις ψήφους και του Δημοκρατικού Συναγερμού, πάρα πολλές φορές ψήφισε νομοθεσίες που αυξάνουν τις δαπάνες και σε κάποιες των περιπτώσεων η κυβέρνηση, η εκτελεστική εξουσία έχει αποδεχθεί και έχει συναινέσει και άρα δεν προκύπτει ζήτημα συνταγματικότητας.

Ο καθένας με την ψήφο που θα δώσει σήμερα θα εκφράσει την πολιτική του θέση λοιπόν. Τίποτε πέραν τούτου. Εάν συμφωνεί ή όχι με ένα μέτρο, που εμείς κρίνουμε ότι είναι αναγκαίο να ληφθεί και γι' αυτό και θα το σπηρίξουμε. Και δεν πρόκειται να χάσει. Δεν πρόκειται να συμβούν όλα αυτά που είπε ο κ. Κυπριανού. Αν κάποιος πάει να κάμει αίτηση για επίδομα πατρότητας, θα χάσει το επίδομα μονογονιού. Καταλαβαίνετε. Θα χαθεί. Δεν μπορεί να γίνουν και τα δύο! Δεν μπορεί να πάει να χάσει πολλά λεφτά κάποιος, για να πάρει δύο εβδομάδες άδεια. Δεν προκύπτει τέτοιο ζήτημα. Λοιπόν, αυτά είναι αιτιάσεις!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Βέβαια, παρατράβησε η συζήτηση. Θα πω ότι δεν υπάρχει καμία απολύτως διγλωσσία εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αντίθετα, θα έλεγα ότι υπάρχει διαφορετική τοποθέτηση εκ μέρους του ΑΚΕΛ, γιατί τα τελευταία χρόνια άκουσα πολλές φορές το ΑΚΕΛ να εγείρει λόγους αντισυνταγματικότητας, ειδικότερα την εποχή της προεδρίας Χριστόφια, για να μην ψηφιστεί μια νομοθεσία. Εδώ πέρα έχουμε μπροστά μας μια εκκωφαντική αντισυνταγματικότητα!

Επαναλαμβάνω αυτά που λέχθηκαν. Η θέση της παράταξής μας είναι ξεκάθαρη. Εργαστήκαμε και ψηφίστηκε η άδεια πατρότητας. Υποστηρίζουμε την επέκτασή της και στα ζευγάρια που εμπεριέχονται στην πρόταση νόμου σας, όμως δυστυχώς δεν μπορεί η Βουλή να εφαρμόσει στην πράξη αυτή την ελπίδα, αυτή την ευχή, αυτή τη θέληση, γιατί υπάρχει η αντισυνταγματικότητα. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο θα λειτουργήσουμε στην πλευρά της κυβέρνησης, για να μπορέσει να υπάρξει και αυτό το δικαίωμα στα ζευγάρια που δεν έχουν συνάψει γάμο οποιασδήποτε μορφής, αλλά είναι οικογένεια -και βεβαίως είναι οικογένεια- για να μπορέσουν και αυτά τα ζευγάρια να απολαύσουν αυτού του δικαιώματος, χωρίς βεβαίως και τα θέματα που λέχθηκαν στην επιτροπή, στην αρμόδια επιτροπή από την αρμόδια υπουργό και είναι πραγματικότητες. Είναι κωλύματα τα οποία είναι εκεί, είναι υπαρκτά και πρέπει και αυτά, πέραν της αντισυνταγματικότητας, να υπερπηδήσουμε.

Άρα -καταλήγω, κύριε Πρόεδρε- ας προσπαθήσουμε εδώ σε τούτο το σώμα, όταν έχουμε την ίδια, ταυτόσημη άποψη σε ορισμένα των θεμάτων, να μην προσπαθεί η μία ή η άλλη κοινοβουλευτική ομάδα να παρουσιαστεί φιλεύσπλαχνη σε νομοσχέδια που κατέθεσε άλλη κυβέρνηση, αλλά μαζί να δουλέψουμε, για να εφαρμόσουμε στην πράξη, ψηφίζοντάς τα, νομοσχέδια που μπορούμε να ψηφίζουμε, που μας επιτρέπει το σύνταγμα να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άντρος Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είχα καμιά πρόθεση να μιλήσω, γιατί την ουσία της άποψής μας την έχουν αναλύσει άλλοι συνάδελφοι από την κοινοβουλευτική μας ομάδα, αλλά εσυγκίνησέν με πολλά το πάθος με το οποίο ο κ. Τορναρίτης υπερασπίστηκε τη θέση ότι δεν πρέπει να συζητιούνται αντισυνταγματικά ζητήματα στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Είχαμε πολύ έντονα αυτή την άποψη εμείς διαχρονικά. Στην πενταετία διακυβέρνησης του Χριστόφια όμως τι εμάθαμε από το Δημοκρατικό Συναγερμό; Δεν έχει σημασία αν μια πρόταση νόμου είναι αντισυνταγματική! Εκείνο που έχει σημασία είναι η δήλωση πολιτικής θέσης. Και θα πρέπει να δηλώνεται η πολιτική μας θέση, να αποφασίζουμε στη Βουλή και ας το αναπέμψει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ως αντισυνταγματικό. Τζιαι εκάμναμεν ολόκληρες συζητήσεις λέγοντας ότι τα εξόφθαλμα αντισυνταγματικά δεν πρέπει να έρχονται στην ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων. Και γιατί η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις προώθησε τη συγκεκριμένη πρόταση; Διότι σε παρόμοιες περιπτώσεις στο παρελθόν η κυβέρνηση έλεγε ότι θα έφερνε νομοσχέδια κ.λπ., δεν τα έφερνε, κωλυσιεργούσε, κατέτιθεντο προτάσεις από την κοινοβουλευτική μας ομάδα, τα υιοθετούσε η κυβέρνηση και προχωρούσε. Αναμέναμε ότι έτσι θα εκάμνεν και στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Τζιαι να μου επιτρέψεις να πω, κύριε Τορναρίτη, ότι έννεν ένα θέμα στο οποίο συμφωνούμε, διότι από τις απόψεις που εκφραστήκαν είναι προφανές ότι τουλάχιστον με κάποιους από την κοινοβουλευτική ομάδα του Συναγερμού έχουμε εκ διαμέτρου αντίθετη φιλοσοφία για αυτά τα ζητήματα.

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, που επήρα το χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, κάθε δικαίωμα.

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απολογούμαι που κλέβω το χρόνο της Βουλής, των συναδέλφων και εγώ έτσι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Έντζιε έκλεισε ώρα για τούντο θέμα ακόμα!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι, έχετε δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πειράζει.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έχετε δίκαιο.

Έχω και εγώ συγκινηθεί πραγματικά από τις φράσεις του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ και ειδικότερα, επαναλαμβάνω, από την ευαισθησία του ΑΚΕΛ, που εφευρέθη μόλις πρόσφατα, γιατί, μετά που η κυβέρνηση έφερε το νομοσχέδιο, ψηφίσαμε το νομοσχέδιο. Τώρα θέλει μέσα από τη συγκίνηση και την ευαισθησία να το επεκτείνει.

Εγώ, κύριε γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, δεν είπα να μη συζητούμε! Στο Δημοκρατικό Συναγερμό συζητούμε τα πάντα και στη Βουλή αυτό πρέπει να πράττουμε. Δεν ξέρω τι γίνεται σε άλλα κόμματα. Αυτό που είπα είναι ότι ως βουλευτές εν γνώσει μας δεν έχουμε δικαίωμα να ψηφίζουμε αντισυνταγματικά νομοσχέδια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς, εννά πω στον κ. Τορναρίτη ότι, εάν θέλει να μάθει τι σημαίνει "δημοκρατία", να έρθει στο ΑΚΕΛ τζιαι θα μάθει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ουδέν σχόλιο!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, σας παρακαλώ.

Παρακαλώ να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και εννέα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και εννέα αποχές, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Πατρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και εννέα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και εννέα αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση της δεύτερης πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 29Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και εννέα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και εννέα αποχές, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, σας παρακαλώ, για το σύνολο.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, σας παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και εννέα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και εννέα αποχές, η δεύτερη πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010». Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, ώστε να καθοριστεί ρητά σε αυτόν ότι τα κοινοτικά συμβούλια λόγω της φύσης και των αρμοδιοτήτων τους είναι νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου. Επιπρόσθετα, σκοπείται η απλούστευση της προβλεπόμενης πολύπλοκης και χρονοβόρας διαδικασίας αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ακίνητης ιδιοκτησίας και η ρύθμισή της κατά παρόμοιο τρόπο με αυτόν που εφαρμόζεται στους δήμους και σε άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πάνικος Λεωνίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Νίκος Νουρής

Παύλος Μυλωνάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 15 Μαΐου και στις 12 Ιουνίου 2017 και στις 2 Απριλίου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

Υπενθυμίζεται ότι το εν λόγω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 14 Ιανουαρίου 2010 και παραπέμφθηκε για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών της τότε Βουλής. Η εν λόγω επιτροπή το μελέτησε σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8 Μαρτίου και στις 5 Ιουλίου 2010. Ακολούθως, το νομοσχέδιο υποβλήθηκε στην ολομέλεια της Βουλής για ψήφιση στις 8 Ιουλίου 2010 με σχετική έκθεση της επιτροπής, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2010. Ωστόσο, η ολομέλεια του σώματος αποφάσισε την αναβολή της συζήτησής του για σκοπούς περαιτέρω μελέτης του και η επιτροπή άρχισε την επανεξέτασή του, η οποία όμως δεν ολοκληρώθηκε, αλλά συνεχίστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών της προηγούμενης βουλευτικής περιόδου, χωρίς να καταστεί δυνατό να ολοκληρωθεί πριν από τη λήξη της εν λόγω βουλευτικής περιόδου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, ώστε να καθοριστεί ρητά σε αυτόν ότι τα κοινοτικά συμβούλια λόγω της φύσης και των αρμοδιοτήτων τους είναι νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου. Επιπρόσθετα, με το νομοσχέδιο σκοπείται η απλούστευση της προβλεπόμενης πολύπλοκης και

χρονοβόρας διαδικασίας αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ακίνητης ιδιοκτησίας και η ρύθμισή της κατά παρόμοιο τρόπο με αυτόν που εφαρμόζεται στους δήμους και σε άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία, προβλέπονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις στην υπό αναφορά βασική νομοθεσία:

1. Εισαγωγή πρόνοιας σύμφωνα με την οποία τα κοινοτικά συμβούλια συνιστούν νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου με εξουσία να αποκτούν, να κατέχουν και να διαθέτουν ιδιοκτησία, να συνάπτουν συμβόλαια και να ενάγουν και να ενάγονται μέσω του προέδρου τους.
2. Αναθεώρηση των διατάξεων οι οποίες ρυθμίζουν την αναγκαστική απαλλοτρίωση ακίνητης ιδιοκτησίας, έτσι ώστε, σε περίπτωση που απαιτείται ακίνητη ιδιοκτησία για την πραγματοποίηση οποιουδήποτε σκοπού δημόσιας ωφέλειας και δεν μπορεί να αποκτηθεί με συμφωνία, το οικείο κοινοτικό συμβούλιο να δύναται με απόφαση των δύο τρίτων των μελών του να προβεί σε απαλλοτρίωση της εν λόγω ιδιοκτησίας για το σκοπό που καθορίζεται στη σχετική απόφασή του, σύμφωνα με τις διατάξεις του εκάστοτε σε ισχύ νόμου που διέπει την απαλλοτρίωση ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς δημόσιας ωφέλειας.
3. Εισαγωγή μεταβατικής πρόνοιας σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που έχει εκδοθεί γνωστοποίηση απαλλοτρίωσης πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου και η διαδικασία απαλλοτρίωσης δεν έχει συμπληρωθεί μέχρι την εν λόγω ημερομηνία, θα ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στις υπό κατάργηση διατάξεις της βασικής νομοθεσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να καταστεί σαφές στη βασική νομοθεσία ότι οι κοινότητες διατηρούν αυτόνομο δικαίωμα απαλλοτρίωσης προς όφελός τους, καθώς και να απλοποιηθεί η ισχύουσα διαδικασία που εφαρμόζεται για την αναγκαστική απαλλοτρίωση ακίνητης ιδιοκτησίας, με στόχο τη σύντμηση των προβλεπόμενων χρονικών περιθωρίων ολοκλήρωσής της. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η απαιτούμενη πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών του κοινοτικού συμβουλίου για τη λήψη απόφασης απαλλοτρίωσης ακίνητης ιδιοκτησίας, όπως προβλέπεται στο νομοσχέδιο, προστατεύει τον ιδιοκτήτη της ακίνητης ιδιοκτησίας που απαλλοτριώνεται, επειδή διασφαλίζει τις αρχές της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης.

Στο πλαίσιο της μελέτης του νομοσχεδίου στην παρούσα βουλευτική περίοδο την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα ο έλεγχος νομιμότητας που θα διενεργείται επί των σχετικών αποφάσεων των κοινοτικών συμβουλίων αναφορικά με την αναγκαστική απαλλοτρίωση ακίνητης ιδιοκτησίας, καθώς και το όλο ζήτημα της καταβολής στον ιδιοκτήτη της ακίνητης ιδιοκτησίας του ποσού που καθορίζεται ως αποζημίωση για την απαλλοτρίωση.

Στη βάση των όσων λέχθηκαν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου, το Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, κατέθεσε αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο περιλήφθηκαν τροποποιήσεις με στόχο τη βελτίωση της διατύπωσης ορισμένων προνοιών του, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή τους.

Ο εκπρόσωπος της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου συμφώνησε με τις πρόνοιες του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου και υποστήριξε ότι με βάση τις ισχύουσες διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας όλες οι αποφάσεις των κοινοτικών συμβουλίων ούτως ή άλλως υπόκεινται σε έλεγχο νομιμότητας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, όπως αυτό αναθεωρήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών σύμφωνα με τα πιο πάνω, και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018».

Το μέλος της επιτροπής ανεξάρτητος βουλευτής κ. Παύλος Μυλωνάς δήλωσε ότι θα τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

Κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το νομοσχέδιο αυτό, η πρόταση αυτή παρουσιάζει ένα ανυπερβλήτο εμπόδιο νομικό. Δε θα χρησιμοποιήσω και εγώ την προσφιλή φράση «είναι αντισυνταγματικό νομοσχέδιο». Απλώς, θα επισημάνω μια αντίφαση, η οποία δεν μπορεί, δε μας επιτρέπει, τουλάχιστον εμένα, να το ψηφίσουμε. Μετατρέπεται το

ιεραρχικώς ανώτερο όργανο, που είναι ο έπαρχος, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο μετατρέπεται σε όργανο παραγωγής πράξης υφισταμένου οργάνου. Λέει ότι «της σχετικής δημοσίευσης της γνωστοποίησης απαλλοτρίωσης προηγείται η άσκηση ελέγχου νομιμότητας της απόφασης από τον οικείο έπαρχο». Το ιεραρχικώς δηλαδή όργανο μετατρέπεται σ' ένα όργανο παραγωγής της απόφασης ενός υφισταμένου και μάλιστα ελέγχοντας τη νομιμότητα.

Τη νομιμότητα, κύριε Πρόεδρε, και κύριοι συνάδελφοι, την ελέγχει μόνο το δικαστήριο μιας πράξης! Ουαί και αλίμονο να επιτρέψουμε στα διάφορα όργανα τα διοικητικά να ελέγχουν το ένα τη νομιμότητα του άλλου! Δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος. Κατανώ και τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου, η απλούστευση των διαδικασιών, να κερδίζουμε χρόνο. Όμως δεν μπορούμε με αυτά τα ζητήματα να είμαστε τόσο φειδωλοί, αφειδώλευτοι μάλλον, προκειμένου για τη νομιμότητα.

Επομένως, επειδή ακριβώς για μας τον έλεγχο της νομιμότητας ασκεί μόνο το δικαστήριο, επειδή δεν μπορεί το ιεραρχικώς ανώτερο όργανο να μετατρέπεται σε όργανο παραγωγής πράξης υφισταμένου και επειδή μετά τη γνωστοποίηση απαλλοτρίωσης έχουμε ολόκληρη διαδικασία μέχρι τη δημοσίευση του διατάγματος απαλλοτρίωσης, που εκεί είναι όλη η έρευνα που πρέπει να γίνει, δεν μπορούμε να συγκατανεύσουμε στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

Π. ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, θα στηρίξουμε αυτό το νομοσχέδιο, γιατί με αυτή την πρόταση ουσιαστικά ρυθμίζονται δύο ζητήματα. Πρώτον, ενισχύεται η αυτονομία και η διοικητική αυτοτέλεια και των κοινοτήτων μέσα απ' αυτή τη νομοθεσία, το πρώτο είναι αυτό. Και δεύτερον, οδηγούμαστε πλέον ξεκάθαρα στο να είναι οι κοινότητες επίσημα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Συνεπώς, και τα δύο ενισχύουν τη διοικητική αυτοτέλεια των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Όσον αφορά τις ενστάσεις που έχει αναφέρει ο συνάδελφος ο κ. Ευσταθίου, νομίζω ότι ξεκινούμε 'πού διαφορετική σκοπιά. Εμείς πιστεύουμε ότι είναι υποχρέωση του διοικητικά ανώτερου ιεραρχικά οργάνου να ασκεί έλεγχο νομιμότητας και όχι σκοπιμότητας. Εδώ είναι μια δύναμη πλέον που παίρνουν στα χέρια τους οι κοινότητες, ναι, να παίρνουν αποφάσεις, όταν κρίνουν ότι πρέπει να γίνεται απαλλοτρίωση προς όφελος της κοινότητάς τους. Όμως κάποιο ιεραρχικά ανώτερο όργανο θα πρέπει να ελέγχει αν οι αποφάσεις λαμβάνονται με νόμιμο τρόπο.

Η κοινότητα έχει άλλους τρόπους να προβεί στην ένστασή της, σε περίπτωση που νιώθει ότι ο έπαρχος, που είναι το ανώτερο ιεραρχικά όργανο, δεν ενεργεί σωστά, αν δηλαδή κατά την άσκηση του ελέγχου του δεν ενεργεί σωστά. Υπάρχει ο υπουργός, υπάρχει το Υπουργικό Συμβούλιο, υπάρχουν άλλα όργανα, προτού φθάσουμε στα δικαστήρια.

Γι' αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα στηρίζει το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

Α, μπήκαν ομιλητές;

Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς, και εμείς θα υπερψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Να υπενθυμίσω για τους νομικούς ενδοιασμούς του αγαπητού συναδέλφου ότι έχει περάσει από νομοτεχνικό έλεγχο και θα προσδώσει όντως ευελιξία στις κοινότητές μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ελένη Μαύρου.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Ακριβώς ο σκοπός αυτής της ρύθμισης είναι να δώσει τη δυνατότητα στα κοινοτικά συμβούλια, στους εκλεγμένους εκπροσώπους των κατοίκων μιας κοινότητας να αποφασίζουν για την υλοποίηση έργων, για την υλοποίηση προγραμμάτων κ.λπ. Άρα, έφυγε από τη νομοθεσία μία χρονοβόρα και γραφειοκρατική διαδικασία που παρέπεμπε τα πάντα στο Υπουργικό Συμβούλιο, για να διευκολυνθούν, αν θέλετε, και να χειραφετηθούν οι κοινότητες. Παραμένει ο έλεγχος νομιμότητας στην επαρχιακή διοίκηση ακριβώς για τούτο το λόγο, για να

είμαστε σίγουροι ότι σε μια διαδικασία, η οποία θα έλεγα ότι είναι μεταβατική και χρειάζεται χρόνο, για να γίνει βίωμα, υπάρχει μια ασφαλιστική δικλίδα.

Δεν μπορώ να απαντήσω, συνάδελφοι, εγώ τα θέματα, τα νομικά ζητήματα τα οποία ηγέρθησαν. Πρέπει όμως να σημειώσω ότι στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συζητήθηκε εξαντλητικά και μάλιστα ήταν από τις σπάνιες περιπτώσεις που η Νομική Υπηρεσία ήταν παρούσα και διαμόρφωσε την πρόνοια του νομοσχεδίου, ώστε να μην υπάρχει νομικό πρόβλημα ή κενό. Νομίζω ότι είναι ένα βήμα και εξυπηρέτησης της δουλειάς που γίνεται από τα κοινοτικά συμβούλια, αλλά, αν θέλετε, και χειραφέτησης, μιλώντας προοπτικά για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 63 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, πέντε εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, τέσσερις εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι επίσης εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007». Είναι πρόταση νόμου των κ. Νικόλα Παπαδόπουλου, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου, Πανίκου Λεωνίδου και Χαράλαμπου Πιπτοκοπίτη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος. Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμου, ώστε για την άρση της ασυλίας ευρωβουλευτή και για την καταχώριση εκλογικών ενστάσεων αναφορικά με το δικαίωμα προσώπου να γίνει ή να παραμείνει ευρωβουλευτής να εφαρμόζονται κατ' αναλογίαν οι διατάξεις που ισχύουν για τους βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος	Κωστής Ευσταθίου
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Λίνος Παπαγιάννης
Νίκος Νουρής	Παύλος Μυλωνάς
Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 Μαρτίου και στις 2 και 16 Απριλίου 2018. Στις δύο πρώτες συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Υπενθυμίζεται ότι η εν λόγω πρόταση νόμου κατατέθηκε στη Βουλή την 1^η Φεβρουαρίου 2007 από τον πρώην βουλευτή κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και παραπέμφθηκε για από κοινού εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών της τότε Βουλής. Ακολούθως, κατά την προηγούμενη βουλευτική περίοδο, υιοθετήθηκε από το βουλευτή κ. Νικόλα Παπαδόπουλο και τον τέως βουλευτή κ. Αντώνη Αντωνίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Με την έναρξη της νέας βουλευτικής περιόδου, η πρόταση νόμου υιοθετήθηκε από τους βουλευτές κ. Νικόλα Παπαδόπουλο, Χριστίανα Ερωτοκρίτου, Πανίκο Λεωνίδου και Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη εκ μέρους της ίδιας κοινοβουλευτικής ομάδας και, σε μεταγενέστερο στάδιο, έπειτα και από σχετική συνεννόηση των προέδρων της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, αποφασίστηκε όπως η πρόταση νόμου εξεταστεί αποκλειστικά από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, η οποία είναι η καθ' ύλην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμου, ώστε για την άρση της ασυλίας ευρωβουλευτή και για την καταχώριση εκλογικών ενστάσεων αναφορικά με το δικαίωμα προσώπου να γίνει ή να παραμείνει ευρωβουλευτής να εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις που ισχύουν για τους βουλευτές.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, για να καλυφθεί νομοθετικά το κενό που διαπιστώθηκε στη βασική νομοθεσία όσον αφορά ενδεχόμενη ανάγκη για άρση της ασυλίας ευρωβουλευτή ή/και καταχώριση εκλογικής ένστασης σε σχέση με το δικαίωμα προσώπου να γίνει ή να παραμείνει ευρωβουλευτής.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα αποφάσισε να επιφέρει στο κείμενο της πρότασης νόμου ορισμένες τροποποιήσεις, με στόχο τη βελτίωσή του από νομοτεχνική άποψη.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, όπως αυτή αναθεωρήθηκε σύμφωνα με την πιο πάνω απόφασή της, και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, πρώτιστα πρέπει να πούμε ότι αυτή είναι πρόταση νόμου η οποία κατατέθηκε αρχικά από τον πρώην βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος τον κ. Ανδρέα Αγγελίδη, ο οποίος εντόπισε έγκαιρα το κενό το οποίο υπήρχε στη νομοθεσία. Το μόνο πράγμα το οποίο επιδιώκουμε με την παρούσα πρόταση νόμου είναι να υπάρχει κατ' αναλογία η ίδια μεταχείριση για την καταχώριση εκλογικής αίτησης ή για την άρση ασυλίας ευρωβουλευτών όπως και για τους βουλευτές του κυπριακού κοινοβουλίου.

Θεωρούμε ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, καλύπτει κενό το οποίο υφίσταται εδώ και πέραν των δέκα ετών και γι' αυτό το λόγο υποβάλαμε αυτή την πρόταση νόμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριοι συνάδελφοι, στο χρόνο που μεσολάβησε από την τελευταία αναβολή ακριβώς είχαμε δει και διαπιστώσει και συμφωνήσει τελικά με τη διατύπωση και το θέμα αρχής, ότι η άρση της ασυλίας μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου γίνεται για συμπεριφορά που αφορά την Κύπρο και δεν μπορούμε ακριβώς... Η έγνοιά μας ήταν να μη δώσουμε το στίγμα ότι επεμβαίνουμε στην κυριαρχία είτε του Βελγίου είτε της Γαλλίας, όπου είναι η έδρα του Ευρωκοινοβουλίου. Υπό αυτή την έννοια και στο βαθμό που ξεκαθαρίζει και από το λεκτικό, αλλά και από την ερμηνεία που προσδίδεται εμείς πλέον δεν έχουμε κανέναν ενδοιασμό, δεν έχουμε κανένα πρόβλημα να ψηφίσουμε την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Απλά, κύριε Πρόεδρε, για να ξεκαθαρίσει το θέμα και να μην υπάρχει καμία αμφιβολία, η κυπριακή νομοθεσία, που είναι ο περί Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμος, αφορά την εκλογή των Κυπρίων ευρωβουλευτών και βεβαίως αφορά και την ασυλία ή τις διαδικασίες που αφορούν την εκλογή των Κυπρίων ευρωβουλευτών και σίγουρα όχι άλλων ευρωβουλευτών από άλλες χώρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 27Α. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πενήντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού. Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση. Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου, ώστε ο Έφορος Φορολογίας να έχει εξουσία να τροποποιεί τις προβλεπόμενες προθεσμίες υποβολής φορολογικής δήλωσης, όπως και τις προθεσμίες καταβολής της αυτοφορολογίας και να καθορίζει προθεσμίες άλλες από τις προβλεπόμενες, εφόσον αυτό κρίνεται σκόπιμο και αναγκαίο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος	Μαρίνος Μουσιούπτας
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	Μη μέλη της επιτροπής:
Άγγελος Βότσης	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από το βουλευτή κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 23 Απριλίου 2018. Στη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Έφορος Φορολογίας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου, ώστε:

1. ο Έφορος Φορολογίας να έχει εξουσία να τροποποιεί τις χρονικές προθεσμίες υποβολής φορολογικής δήλωσης και καταβολής της αυτοφορολογίας και να καθορίζει ημερομηνία άλλη από αυτήν που προβλέπεται στην εν λόγω νομοθεσία και
2. οι ιδιοκτήτες οι οποίοι διαθέτουν υποστατικά προς ενοικίαση για οποιαδήποτε περίοδο, περιλαμβανομένης της διάθεσής τους μέσω ιστοτόπου, να έχουν υποχρέωση εγγραφής σε Ειδικό Φορολογικό Μητρώο Εκμισθωτών, το οποίο θα τηρείται από τον Έφορο Φορολογίας.

Εισάγοντας την πρόταση νόμου, ο εισηγητής της, σε σχέση με το πρώτο σκέλος των προτεινόμενων ρυθμίσεων, δήλωσε ότι αυτές αποσκοπούν στον αποδοτικότερο και αποτελεσματικότερο προγραμματισμό των σχετικών εργασιών του Τμήματος Φορολογίας και στη μείωση του διοικητικού κόστους. Ως προς το δεύτερο σκέλος των προτεινόμενων ρυθμίσεων, επισήμανε ότι αυτές αποσκοπούν στο να παράσχουν τη δυνατότητα στο Τμήμα Φορολογίας να τηρεί ειδικό μητρώο, καλούμενο "Ειδικό Φορολογικό Μητρώο Εκμισθωτών", στο οποίο θα εγγράφονται όλα τα πρόσωπα τα οποία προβαίνουν σε ενοικίαση υποστατικών ιδιοκτησίας τους με απώτερο στόχο την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής αναφορικά με εισοδήματα από ενοίκια τα οποία δε δηλώνονται.

Καταθέτοντας τις θέσεις του επί των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, ο Έφορος Φορολογίας συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, αναφέροντας ταυτόχρονα ότι ιδιοκτήτες υποστατικών, παρά το γεγονός ότι δηλώνουν ότι χρησιμοποιούν τα υποστατικά τους στο πλαίσιο επιχειρηματικής δραστηριότητας, λαμβάνοντας με τον τρόπο αυτό επιστροφή του φόρου προστιθέμενης αξίας που κατέβαλαν για την απόκτηση των εν λόγω υποστατικών, δε δηλώνουν οποιαδήποτε εισοδήματα προκύπτουν από την ενοικίασή τους, με αποτέλεσμα το κράτος να έχει σημαντικές απώλειες εσόδων από τη μη φορολόγηση των εν λόγω εισοδημάτων.

Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τον ως άνω κυβερνητικό αρμόδιο, με την προτεινόμενη ρύθμιση θα δοθεί η δυνατότητα στο Τμήμα Φορολογίας όπως μέσω της δημιουργίας μητρώου καταγραφής των βραχυχρόνιων μισθώσεων ασκεί καλύτερο έλεγχο της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας. Περαιτέρω, διευκρίνισε ότι

η δημιουργία του συγκεκριμένου μητρώου δε συνεπάγεται την άμεση επιβολή οποιασδήποτε φορολογίας στον τομέα αυτό, καθότι απαιτείται επίσης η τροποποίηση άλλων σχετικών νομοθεσιών.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος, ο βουλευτής κ. Ηλίας Μυριάνθους, ο οποίος παρέστη στη συζήτηση, ανέφερε ότι προτίθεται να καταθέσει στη Βουλή πρόταση νόμου, η οποία να ρυθμίζει το ζήτημα της ενοικίασης επαύλεων για τουριστικούς σκοπούς, οι οποίες προς το παρόν ενοικιάζονται, χωρίς να υπόκεινται σε οποιοδήποτε έλεγχο από αρμόδια αρχή.

Συναφώς, η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, με τη σύμφωνη γνώμη του εισηγητή της πρότασης νόμου αποφάσισε:

1. να τροποποιήσει το κείμενο αυτής, κατά τρόπο που στο παρόν στάδιο να προωθηθεί στην ολομέλεια του σώματος μόνο το μέρος εκείνο που αφορά στην παραχώρηση εξουσίας στον Έφορο Φορολογίας να τροποποιεί τις χρονικές προθεσμίες υποβολής φορολογικής δήλωσης και καταβολής της αυτοφορολογίας, καθορίζοντας ημερομηνία άλλη από αυτήν που καθορίζεται στην υπό τροποποίηση νομοθεσία, και
2. να αφήσει σε εκκρεμότητα το μέρος εκείνο της πρότασης νόμου που αφορά στην υποχρέωση των ιδιοκτητών υποστατικών που διαθέτουν αυτά προς ενοικίαση να εγγράφονται στο Ειδικό Φορολογικό Μητρώο Εκμισθωτών με στόχο την επανεξέτασή του σε μεταγενέστερο στάδιο μαζί με πρόταση νόμου που, σύμφωνα με τα πιο πάνω, πρόκειται να κατατεθεί για τη θέσπιση υποχρέωσης καταγραφής σε ειδικό μητρώο των επαύλεων που ενοικιάζονται για τουριστικούς σκοπούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει την πρόταση νόμου, όπως αυτή τελικά έχει τροποποιηθεί, στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος	Άγγελος Βότσης
Μάριος Μαυρίδης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ονούφριος Κουλλά	Μιχάλης Γιωργάλλας
Άριστος Δαμιανού	Γιώργος Περδίκης
Αντρέας Καυκαλιάς	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανεξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 7 Μαΐου 2018. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Τμήματος Φορολογίας του Υπουργείου Οικονομικών.

Όπως είναι γνωστό, για την υπό αναφορά πρόταση νόμου υποβλήθηκε στην ολομέλεια του σώματος σχετική έκθεση της επιτροπής, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2018, ωστόσο η συζήτησή της, η οποία ήταν ορισμένη για τις 4 Μαΐου 2018, αναβλήθηκε με σκοπό την επανεξέτασή της από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Σκοπός της πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε από το βουλευτή κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, είναι η τροποποίηση του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου, ώστε ο Έφορος Φορολογίας να έχει εξουσία να τροποποιεί τις προβλεπόμενες προθεσμίες υποβολής φορολογικής δήλωσης κάθε κατηγορίας φορολογουμένων, όπως και τις προθεσμίες καταβολής της αυτοφορολογίας, και να καθορίζει προθεσμίες άλλες από τις προβλεπόμενες, εφόσον αυτό κρίνεται σκόπιμο και αναγκαίο.

Στο στάδιο της επανεξέτασης της πρότασης νόμου μέλη της επιτροπής ζήτησαν διευκρινίσεις αναφορικά με τον τρόπο άσκησης της εξουσίας του Εφόρου Φορολογίας να παρατείνει τις προβλεπόμενες προθεσμίες υποβολής φορολογικής δήλωσης σε συσχέτισμό με τις διάφορες κατηγορίες φορολογουμένων.

Συναφώς, ο εισηγητής της πρότασης νόμου δήλωσε, μεταξύ άλλων, ότι στόχος των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων είναι η παροχή επαρκούς χρόνου στους φορολογουμένους να υποβάλουν τις φορολογικές τους δηλώσεις και να προβούν σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες προς εγγραφή τους στο TAXISnet, δεδομένης της σχετικής υποχρέωσης που απορρέει από την οικεία νομοθεσία για υποβολή των φορολογικών δηλώσεων από τούδε και εις το εξής ηλεκτρονικά.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Φορολογίας δήλωσε ότι με βάση το ισχύον νομικό καθεστώς παραχωρείται παράταση στην προθεσμία υποβολής φορολογικών δηλώσεων, διάρκειας τριών μηνών, όταν αυτές υποβάλλονται ηλεκτρονικά. Περαιτέρω, ο Έφορος Φορολογίας, για την υποβολή φορολογικών δηλώσεων προηγούμενων ετών, στις περιπτώσεις που το έκρινε σκόπιμο, παρέτεινε με σχετική ανακοίνωσή του την προθεσμία υποβολής φορολογικών δηλώσεων μισθωτών και εταιρειών, χωρίς ωστόσο να περιλαμβάνεται σχετική διάταξη στην οικεία νομοθεσία.

Σύμφωνα με την ίδια κυβερνητική αρμόδια, δεδομένου ότι από το φορολογικό έτος 2017 και εντεύθεν με βάση την ισχύουσα νομοθεσία οι φορολογούμενοι οφείλουν να υποβάλλουν τις φορολογικές δηλώσεις ηλεκτρονικά, ενδέχεται να δημιουργηθούν δυσκολίες, καθότι οι φορολογούμενοι πρέπει να μεριμνήσουν, ώστε να εγγραφούν στο σχετικό μηχανογραφικό σύστημα. Συναφώς, με τις προτεινόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις παρέχεται η εξουσία στον Έφορο Φορολογίας να παρατείνει πέραν των τριών μηνών τις προβλεπόμενες ήδη στην οικεία νομοθεσία προθεσμίες υποβολής φορολογικών δηλώσεων, σε εκείνες τις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται αναγκαίο, ώστε να διευκολυνθούν οι φορολογούμενοι να προβούν σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες προς συμμόρφωση με τις εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

Επιπροσθέτως, όπως η ίδια ανέφερε, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις παρέχεται η εξουσία στον Έφορο Φορολογίας να παρατείνει τις προβλεπόμενες προθεσμίες καταβολής του φόρου, ώστε αυτές να ευθυγραμμίζονται με τις προθεσμίες υποβολής φορολογικής δήλωσης.

Στο πλαίσιο της διεξαχθείσας συζήτησης μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις που αφορούν στην παραχώρηση εξουσίας στον Έφορο Φορολογίας να καθορίζει, πέραν των προβλεπόμενων προθεσμιών, ξεχωριστές ημερομηνίες υποβολής φορολογικής δήλωσης κάθε επαγγελματικής ομάδας, κρίνοντας ότι αυτές πρέπει να απαλειφθούν από το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου, καθότι, όπως ανέφεραν, όλοι οι φορολογούμενοι πρέπει να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης από το νόμο.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, με τη σύμφωνη γνώμη του εισηγητή της πρότασης νόμου αποφάσισε να τροποποιήσει το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου, ώστε να απαλειφθούν οι πρόνοιες που αφορούν στη δυνατότητα του Εφόρου Φορολογίας να καθορίζει ξεχωριστή για κάθε επαγγελματική ομάδα ημερομηνία υποβολής φορολογικής δήλωσης, πέραν των ήδη προβλεπόμενων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει την πρόταση νόμου, όπως αυτή τελικά έχει τροποποιηθεί, στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχει τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στις τοποθετήσεις να εξηγηθούν και οι τροπολογίες, αν χρειαστεί.

Ο κ. Καυκαλιάς.

Α. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Είναι ευχάριστο το ότι τη γνωρίζετε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνες οι τροπολογίες;

Α. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Όχι, δεν είναι ομόφωνες. Ελπίζουμε να εξελιχθούν ως ομόφωνες.

Να πούμε ότι το συγκεκριμένο ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, αφορά στον καθορισμό ημερομηνίας για υποβολή φορολογικής αίτησης, ως επίσης και στον καθορισμό ημερομηνίας για καταβολή της αυτοφορολογίας. Το συγκεκριμένο ζήτημα είναι ρυθμισμένο διά νόμου. Η πρόταση νόμου του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου επιχειρεί αυτό το ζήτημα, που είναι ρυθμισμένο διά νόμου, να το παραδώσουμε στην εξουσία του Εφόρου Φορολογίας μια για πάντα και ως γενική εξουσία. Θεωρούμε λανθασμένη μια τέτοια ρύθμιση, η οποία θα δημιουργήσει πιέσεις στη διαδικασία και αχρείαστες ενδεχομένως καταστάσεις και αβεβαιότητα.

Η δική μας η τροπολογία επιχειρεί ακριβώς να περιορίσει αυτή την εξουσία μόνο για τη φετινή χρονιά, όπου υπάρχουν ειδικές καταστάσεις. Είναι η πρώτη χρονιά που εφαρμόζεται η υποχρεωτική υποβολή της διαδικασίας με την ηλεκτρονική μορφή και εδώ ίσως χρειαστεί να δοθεί μία παράταση, γι' αυτό επιθυμούμε και τη συγκεκριμένη τροπολογία.

Φυσικά, να πω και το τελευταίο, ότι είμαστε μπροστά σε μια αποδέσμευση της κυβέρνησης από την υπόσχεση που είχε δώσει, όταν ψηφίζαμε, αν δεν κάνω λάθος, ομόφωνα η Βουλή την εισαγωγή της ηλεκτρονικής διαδικασίας για υποβολή φορολογίας, ότι θα έστηνε ένα μηχανισμό εξυπηρέτησης του κοινού, το οποίο θα στηριζόταν ακριβώς στο να υποβάλει με την ηλεκτρονική μορφή τις φορολογικές τους αιτήσεις. Δεν έχει γίνει απολύτως τίποτε! Είναι ένα ζήτημα, κύριε πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού, της επιτροπής Οικονομικών, το οποίο θα βάλουμε τη Δευτέρα για εγγραφή και συζήτηση, για να δούμε πώς υποστηρίζουμε τους συμπολίτες μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν ο νομοθέτης νομοθετεί, είναι για τον πολίτη. Το να γίνονται ερμηνείες ότι νομοθετούμε για τους εφόρους, για τους άλφα ή τους βήτα ή πολλές φορές να προχωρούμε ακόμα και να λέμε ότι νομοθετούμε για τους έχοντες και τους κατέχοντες είναι συγκεκριμένη ιδεολογία, την οποία σεβόμαστε, αλλά διαχωρίζουμε και τη θέση μας.

Η συγκεκριμένη πρόταση νόμου δεν είναι για να εξυπηρετήσει τον οποιοδήποτε έφορο ή να του δώσει οποιαδήποτε ανεξέλεγκτη εξουσία. Αυτό το σώμα σωστά θέσπισε σε νομοθεσία την υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή των φορολογικών δηλώσεων. Οι επιχειρήσεις καλά την έχουν. Έχουν τους λογιστές τους, έχουν τους ελεγκτές τους, έχουν το προσωπικό τους. Κανένα πρόβλημα! Οι εκατοντάδες χιλιάδες φορολογούμενοι, παρά τη στήριξη που το κράτος τους παρέχει, αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Τι λέμε με την πρόταση; Δεν είναι για να δίδει ο έφορος το δικαίωμα στο φορολογούμενο για το φορολογικό έτος του 2017 να υποβάλει τη φορολογική του δήλωση το 2019 ή το 2020 ή το 2021. Στο χρόνο που υποχρεούται να υποβάλει τη φορολογική του δήλωση να μην υπάρχει ο νομοθέτης που να λέει ότι εν' Ιούλιο ή Ιούλιο. Μπορεί με βάση τη ροή των ηλεκτρονικών αιτήσεων να κρίνει ο έφορος στη συγκεκριμένη χρονιά ότι πρέπει να το παρατείνει έως το Νιόβρη.

Σήμερα υπάρχει και μια άλλη στρέβλωση, η οποία διά της προτάσεως νόμου διορθώνεται. Είναι υποχρέωση, γιατί, όταν ο νομοθέτης πάει σε τεχνικές λεπτομέρειες, είναι αυτά που συμβαίνουν και ταλαιπωρείται ο κόσμος. Σήμερα έχουμε μία νομοθεσία στην οποία υποχρεώνουμε τον πολίτη να πληρώνει την προφορολογία του τον Ιούνιο, ενώ η υποχρέωσή του να υποβάλει τη φορολογική του δήλωση είναι τέλος του Ιουλίου. Ποιο είναι το λογικό; Η προκαταβολή της φορολογίας να συνάδει με την ημερομηνία της υποβολής της αίτησης. Προσπαθούμε να κάνουμε εύκολη τη ζωή των πολιτών και όχι να δώσουμε οποιαδήποτε υπερεξουσία σε οποιοδήποτε άτομο.

Με αυτή τη διευκρίνιση έχω τελειώσει την παρέμβασή μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα ψηφίσουμε τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου. Θα καταψηφίσουμε την τροπολογία, γιατί ακριβώς δε θέλουμε να δώσουμε δικαιώματα δικαιολογιών στη συνέχεια για τα όσα ομολογουμένως στρεβλά υπάρχουν όσον αφορά τα θέματα φορολογίας. Και εμείς θα επαναφέρουμε και αυτό που είπαμε και στην επιτροπή Οικονομικών, ότι συμβαίνουν πολλά αδιανόητα πράγματα. Δεν είναι δυνατό για παράδειγμα να υποβάλει ένας πολίτης τη φορολογική του δήλωση ενάμιση χρόνο μετά τη λήξη του φορολογικού έτους και να χρειάζονται και τέσσερα με πέντε χρόνια, για να γίνει η εξέταση της φορολογικής του δήλωσης και να γίνει το εκκαθαριστικό, για να το παραλάβει μετά από έξι χρόνια. Να υπενθυμίσω ότι το Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 2017 παραλαβίναμε εκκαθαριστικά σημειώματα φορολογιών του 2011. Έτσι το κράτος θα κάνει πάταξη της φοροδιαφυγής; Έτσι το κράτος θα εισπράξει γρήγορα και έγκαιρα τα οφειλόμενα ποσά; Και ο καθένας μπορεί να αντιληφθεί ότι μέσα στο διάστημα των έξι χρόνων πολλά μπορούν να αλλάξουν όσον αφορά τις οικονομικές δυνατότητες και των επιχειρήσεων, αλλά και των φυσικών προσώπων.

Εκείνο που χρειάζεται λοιπόν είναι ένας σοβαρός εκσυγχρονισμός όλης της φορολογικής διαδικασίας και κυρίως του τρόπου εκκαθάρισης των φορολογικών δηλώσεων και άμεσης καταβολής των οφειλόμενων ποσών από τις εταιρείες και τους πολίτες προς το κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να ξέρουμε όλοι μας ότι έχουμε καθυστερήσει πάρα πολύ στην εισαγωγή της διαδικασίας της ηλεκτρονικής κατάθεσης των φορολογικών δηλώσεων. Από μια πρόσφατή μου κοινοβουλευτική ερώτηση και απάντηση που πήρα αντιλήφθηκα ότι είμαστε ίσως από τις τελευταίες χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ευρωζώνη που εφαρμόζουμε αυτό το σύστημα. Και σήμερα ερχόμαστε να επιλύσουμε ένα πρόβλημα που δημιούργησαν οι ίδιες οι φορολογικές αρχές, διότι, ακόμα και σήμερα, αν ανοίξετε τα φύλλα των εφημερίδων, θα διαβάσετε επιστολές φορολογούμενων που διαμαρτύρονται για το περίπλοκο και μη εύχρηστο σύστημα ανταπόκρισης του προγράμματος φορολογίας, του TAXISnet.

Σήμερα έπρεπε όλοι οι ομιλητές να μαστιγώνουμε το Τμήμα Φορολογίας, γιατί πραγματικά για ακόμη μια φορά αποδείχθηκε ανίκανο. Ταλαιπωρεί τους πολίτες, όχι μόνο σε ό,τι αφορά τα ευρύτερά του καθήκοντα, αλλά και ειδικά γι' αυτό. Υπήρχε μέχρι την περασμένη βδομάδα αδυναμία σε ορισμένες επαρχίες να μπει μέσα στο σύστημα TAXISnet. Υπήρχε διαφορετική ερμηνεία από επαρχία σε επαρχία, όταν έπαιρναν οι φορολογούμενοι τους υπαλλήλους, για να τους εξηγήσουν πώς μπαίνουμε, τι κάνουμε και τι βάζουμε στο κάθε κουτάκι. Χάος! Ο στάβλος του Αυγεία, που έλεγε κάποτε ο κ. Τσαγγάρης, υπάρχει και βασιλεύει ακόμα στο συγκεκριμένο τμήμα.

Είναι γι' αυτό και μόνο το λόγο που εμείς συνυπογράφουμε αυτή την τροπολογία, διότι δε θέλουμε σε ένα τμήμα στο οποίο υπάρχει αυτό το χάος να του δώσουμε την απόλυτη εξουσία να μετακινεί τις διορίες, να μετακινεί από το νόμο καθορισμένους χρόνους. Όταν θα εμπιστευτούμε αυτό το τμήμα, όταν θα δείξει ότι αξίζει να του δίνεις εξουσίες, να του δώσουμε και άλλες από εκείνες που έχει. Αλλά ως αυτή τη στιγμή το δηλώνω επισήμως, τουλάχιστον ως Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών δεν εμπιστευόμαστε τις ικανότητες και την αποτελεσματικότητα αυτού του συγκεκριμένου, πολύ σημαντικού κατά τα άλλα τμήματος. Και δεν αναφέρομαι βεβαίως στους εργαζόμενους αλλά στη διοίκηση αυτού του τμήματος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς θα υποστηρίξουμε την τροπολογία, λαμβανομένου υπόψη ότι θα έχουμε αυτό το χρόνο μέχρι την επόμενη χρονιά, για να δούμε όλα αυτά τα οποία όλοι έχουν εντοπίσει. Είτε ψηφίσουν την τροπολογία είτε όχι, όλοι οι συνάδελφοι συμφωνούν στο ότι κάτι πρέπει να αλλάξει στο όλο σύστημα. Άρα, ας υποστηρίξουμε την πρόταση βεβαίως όπως μπαίνει από τον κ. Νεοφύτου και την τροπολογία όπως μπαίνει από το ΑΚΕΛ. Έχουμε ένα χρόνο μπροστά μας να δούμε πώς θα εξελιχθούν τα πράγματα και του χρόνου σοφότεροι, αν πρέπει να αποφασίσουμε να δώσουμε κάποιες εξουσίες, θα το δούμε ανάλογα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με τον κ. Νεοφύτου. Πρέπει να κάνουμε πιο εύκολη τη ζωή των πολιτών. Όμως δε θα κάμουμε πιο εύκολη τη ζωή των πολιτών ανοίγοντας τα όρια εξουσίας των αρμοδίων, αλλά όταν οι διαδικασίες εξυπηρέτησης των πολιτών θα γίνουν πιο ευέλικτες, πιο φιλικές, πιο εύχρηστες, θα έχουν ταχύτητα και θα παράγουν αποτέλεσμα. Και βέβαια στη συγκεκριμένη περίπτωση το ηλεκτρονικό σύστημα, αντί να εξυπηρετεί, ταιπρωρεί τους πολίτες, τους πολίτες που θέλουν να βοηθήσουν το κράτος να επιταχύνει και τις διαδικασίες είτε αυτοφορολογίας είτε φορολογίας. Και βέβαια η θεραπεία σε αυτό το πρόβλημα δεν είναι να επεκτείνουμε τα όρια εξουσίας του εφόρου, αλλά να σμικρύνουμε το χρόνο, μέχρι να διορθωθούν οι τεχνολογικές ατέλειες της εφαρμογής. Γι' αυτό, συμφωνώ με τον κ. Άγγελο Βότση και εμείς συνυπογράφουμε αυτή την τροπολογία για το τρέχον έτος και μετά, αν θα χρειαστεί ο έφορος άλλο χρόνο, θα το δηλώσει την επόμενη χρονιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καυκαλιάς.

Α. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συνεχίζοντας απ' εδώ που έμεινε ο συνάδελφος κ. Μιχάλης Γιωργάλλας, είναι ξεκάθαρο ότι, αν υπάρξουν, αν προκύψουν ειδικές καταστάσεις που θα έχουν να κάνουν με την ανάγκη να δοθεί η οποιαδήποτε παράταση σε επόμενο χρόνο και μας πείσει ο έφορος ως προς τούτο, πολύ απλά μπορούμε με μια νέα ρύθμιση να εξυπηρετήσουμε το σύστημα και τη διαδικασία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να χαιρετίσω ότι όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει να λύσουμε το πρόβλημα των συμπολιτών μας φέτος. Διαφωνούμε, είπαμε, με την τροπολογία, απλά για σκοπούς πρακτικών, να ξέρετε του χρόνου έτσι τζαιρό θα 'ρτουμε, για να ακυρώσουμε την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Α. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Αυτό, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται, θα σημαίνει αποτυχία του συστήματος. Θα σημαίνει αποτυχία του εφόρου, αποτυχία της κυβέρνησης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα μόνο να πω ότι έχει δίκαιο ο κ. Νεοφύτου σε αυτό που έχει επισημάνει. Η διαφορά όμως ποια είναι; Του χρόνου η απόφαση θα είναι αυτού του σώματος και όχι όποιου εφόρου ή οποιουδήποτε άλλου διοικητικού οργάνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Διαβάστε την τροπολογία, για να ψηφίσουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, της Αλληλεγγύης, του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου για την πρόταση νόμου «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου ως ακολούθως:

- A. 1. Με την τροποποίηση του άρθρου 2 αυτής, με το οποίο προτείνεται η τροποποίηση του εδαφίου (1Α) του άρθρου 5 του βασικού νόμου, ώστε στην δεύτερη προτεινόμενη επιφύλαξη να προστεθεί, αμέσως μετά τη φράση «για την υποβολή δήλωσης» (πέμπτη γραμμή), η φράση «για το φορολογικό έτος 2017».
2. Με την τροποποίηση της παραγράφου (β) του άρθρου 4 αυτής, με το οποίο προτείνεται η τροποποίηση του εδαφίου (1) του άρθρου 13 του βασικού νόμου, ώστε στην προτεινόμενη επιφύλαξη να προστεθεί, αμέσως μετά τη φράση «του υπολογιζόμενου φόρου» (έκτη και έβδομη γραμμή) η φράση «για το φορολογικό έτος 2017».
- B. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία γίνεται εισήγηση όπως η παρεχόμενη με την πρόταση νόμου εξουσία στον Έφορο Φορολογίας να παρατείνει τις ήδη προβλεπόμενες στη βασική νομοθεσία προθεσμίες υποβολής φορολογικής δήλωσης και καταβολής αυτοφορολογίας με γνωστοποίησή του, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να περιορισθεί μόνο στην υποβολή φορολογικής δήλωσης και καταβολής αυτοφορολογίας για το φορολογικό έτος 2017, αντί της παροχής γενικής εξουσίας για το φορολογικό έτος 2017 και κάθε φορολογικό έτος που ακολουθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για την τροπολογία, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, είκοσι μία ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση βασικού νόμου με τη διαγραφή του άρθρου 12B. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, όπως έχουν τροποποιηθεί με την τροπολογία.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα οχτώ ψήφοι υπέρ, δύο ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα οχτώ ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ το σύνολο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα επτά ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα εφτά ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 6 και 7 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Ο κ. Ευσταθίου.

Κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θα παρακαλούσα, κύριε Πρόεδρε, να μη συζητηθεί σήμερα η κοινή έκθεση, άρα και τα δύο νομοσχέδια, γιατί νομίζω υπάρχει διαμορφωμένη μια τάση στο σώμα για ομοφωνία την επόμενη φορά, μόλις ξεπεραστούν κάποια ζητήματα τα οποία χρήζουν περαιτέρω διευκρίνισης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για αναβολή;

Τα υπ' αριθμόν 6 και 7 θέματα αναβάλλονται.

Θα το δείτε στην επιτροπή Νομικών, αντιλαμβάνομαι. Έτσι, κύριε Γεωργίου;

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017». Είναι πρόταση νόμου του κ. Γεωργίου Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού. Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Φυλακών Νόμου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σε κατάδικο που εκτίει ποινή φυλάκισης και πληρεί τις νόμιμες προϋποθέσεις να υποβάλλει ενωρίτερα στο Συμβούλιο Αποφυλάκισης Κρατουμένων επ' Αδεία το αίτημά του για την υπό όρους αποφυλάκισή του επ' αδεία για συνέχιση της έκτισης του εναπομείναντος μέρους της ποινής του εκτός των φυλακών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Πανίκος Λεωνίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρό της κ. Γεώργιο Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Νοεμβρίου 2017 και στις 18 Απριλίου και 2 Μαΐου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Τμήματος Φυλακών του ίδιου υπουργείου, ο πρόεδρος του Συμβουλίου Αποφυλάκισης Κρατουμένων Επ' Αδεία και εκπρόσωποι του Συνδέσμου προς την Προάσπιση των Δικαιωμάτων των Φυλακισμένων και των Φίλων Φυλακισμένων-Σύλλογος Συμπαραστάσης Φυλακισμένων "Απόστολος Ονήσιμος". Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις πιο πάνω συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Φυλακών Νόμου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σε κατάδικο που εκτίει ποινή φυλάκισης και πληρεί τις νόμιμες προϋποθέσεις να υποβάλλει ενωρίτερα στο Συμβούλιο Αποφυλάκισης Κρατουμένων επ' Αδεία το αίτημά του για την υπό όρους αποφυλάκισή του επ' αδεία για συνέχιση της έκτισης του εναπομείναντος μέρους της ποινής του εκτός των φυλακών, αφού αφενός κατά τον υπολογισμό του χρόνου της εκτιθείσας ποινής φυλάκισης, που αποτελεί προϋπόθεση για την υποβολή τέτοιου αιτήματος, θα λαμβάνεται υπόψη η μείωση της ποινής που έχει εξασφαλίσει ή αναμένεται να εξασφαλίσει επί του συνόλου της ποινής του λόγω επίδειξης καλής διαγωγής και εργατικότητας, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του περί Φυλακών Νόμου, καθώς και η μείωση ή η αναστολή ή η μετατροπή της ποινής, δυνάμει του άρθρου 53.4 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, και

αφετέρου θα είναι δυνατή η υποβολή του εν λόγω αιτήματος μέχρι και έξι μήνες πριν από τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου χρόνου φυλάκισης.

Ειδικότερα, αναλύοντας τις πρόνοιες της πρότασης νόμου ενώπιον της επιτροπής, ο εισηγητής της δήλωσε ότι αυτές αποσκοπούν στην αποτελεσματικότερη διαχείριση της πειθαρχίας που αφορά τους καταδίκους στις φυλακές, στην ομαλότερη επανένταξή τους στην κοινωνία, στη σύσφιξη των σχέσεών τους με τις οικογένειές τους και γενικότερα στο σωφρονισμό τους, αφού αυτοί θα εργάζονται στην ελεύθερη κοινωνία, παραμένοντας στο οικογενειακό τους περιβάλλον. Περαιτέρω, όπως ανέφερε ο ίδιος, η πρόταση νόμου αποσκοπεί στην επιτάχυνση του χρονικού διαστήματος εξέτασης του αιτήματος για επ' αδεία αποφυλάκιση κρατούμενου με την παροχή σ' αυτόν της δυνατότητας να υποβάλει το αίτημά του μέχρι και έξι μήνες πριν συμπληρώσει τον καθοριζόμενο στο νόμο χρόνο φυλάκισής του. Συναφώς, η προτεινόμενη ρύθμιση αναμένεται ότι θα συμβάλει στην αποσυμφόρηση των φυλακών με όλα τα θετικά συνεπακόλουθα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής ο πρόεδρος του Συμβουλίου Αποφυλάκισης Κρατούμενων Επ' Αδεία εξέφρασε ορισμένες επιφυλάξεις, κυρίως όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Ειδικότερα, όπως ο ίδιος ανέφερε τόσο προφορικά όσο και γραπτώς σε σχετικό υπόμνημά του προς την επιτροπή, το συμβούλιο, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, όταν υποβληθεί αίτημα από κρατούμενο για την υπό όρους αποφυλάκισή του επ' αδεία, εξετάζει κατά πόσο πληρούνται οι προβλεπόμενες στον περί Φυλακών Νόμο προϋποθέσεις και, αν εξακριβώσει ότι ο κρατούμενος δεν έχει συμπληρώσει τον προβλεπόμενο χρόνο φυλάκισης, απορρίπτει το αίτημα ως πρόωρο, χωρίς να το εξετάσει επί της ουσίας. Ωστόσο, ο κρατούμενος δεν κωλύεται να υποβάλει εκ νέου αίτημα, όταν αυτός θα πληρεί τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις, δηλαδή όταν θα έχει εκτίσει το ήμισυ της επιβληθείσας από το δικαστήριο ποινής φυλάκισής του. Περαιτέρω, ο πρόεδρος του συμβουλίου, αναφερόμενος στις προτεινόμενες ρυθμίσεις, επισήμανε ότι στην εφαρμογή τους ελλοχεύει ο κίνδυνος να μην καθίσταται ακριβής ο καθορισμός του χρόνου υποβολής του αιτήματος από τον κρατούμενο προς το συμβούλιο, το οποίο δε θα είναι σε θέση να εξακριβώσει αν έχει συμπληρωθεί ο προβλεπόμενος χρόνος έκτισης της ποινής φυλάκισης του κρατούμενου, ιδιαίτερα στην περίπτωση που ο κρατούμενος, ενώ έχει υποβάλει νόμιμα το αίτημά του, τιμωρείται από τη διεύθυνση των φυλακών με την απώλεια χάριτος αριθμού ημερών ως ποινή, λόγω πειθαρχικού παραπτώματος στο οποίο έχει υποπέσει, με αποτέλεσμα το συμβούλιο να μην είναι σε θέση να κρίνει αν το εν λόγω αίτημα είναι πρόωρο ή αν ορθώς υποβλήθηκε.

Αναφορικά με το ζήτημα αυτό, η εκπρόσωπος του Τμήματος Φυλακών δήλωσε ότι, σε περίπτωση που ο αιτητής στο διάστημα που μεσολαβεί από την υποβολή του αιτήματός του μέχρι την εξέτασή του διαπράξει οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο η διεύθυνση των φυλακών του επιβάλλει ποινή, όπως αναφέρεται πιο πάνω, αυτομάτως ο χρόνος υποβολής του αιτήματος μετατίθεται και συνεπώς το αίτημα απορρίπτεται.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω διεξαγωγής συζήτησης για την πρόταση νόμου, ο πρόεδρος του συμβουλίου εξέφρασε προβληματισμό για επιμέρους διατάξεις της βασικής νομοθεσίας, οι οποίες ενδεχομένως, σύμφωνα με τον ίδιο, να χρήζουν τροποποίησης. Συναφώς, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο όπως τα ζητήματα αυτά μελετηθούν σε μεταγενέστερο στάδιο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό δε συνδυάζεται με τα προηγούμενα, κύριε Γεωργίου, έτσι;

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

Κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θα υπερψηφίσουμε την πρόταση. Εξάλλου, θέλω να διευκρινίσω ότι υπήρχε και στο παρελθόν μία παρόμοια πρόταση την οποία είχε υποβάλει, αντιλαμβάνομαι, και η βουλευτής κ. Ρούλα Μαυρονικόλα εκ μέρους της ΕΔΕΚ. Γι' αυτούς τους λόγους και αφού συμφωνούμε και με τη φιλοσοφία, θα προχωρήσουμε στην υπερψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 14Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 14B του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, σας παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Αιμοδοσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1214 όσον αφορά τα πρότυπα και τις προδιαγραφές των συστημάτων ποιότητας για τα κέντρα αιμοδοσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Αιμοδοσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Νίκος Νουρής

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Μαΐου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στην επιτροπή.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αιμοδοσίας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ)2016/1214 της Επιτροπής της 25^{ης} Ιουλίου 2016 σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2005/62/ΕΚ όσον αφορά τα πρότυπα και τις προδιαγραφές των συστημάτων ποιότητας για τα κέντρα αιμοδοσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας, οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις αποσκοπούν στη συμμόρφωση του συστήματος

ποιότητας που εφαρμόζεται στο Κέντρο Αίματος του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας με τις λεπτομερείς αρχές και κατευθυντήριες γραμμές ορθής παρασκευαστικής πρακτικής.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με το νομοσχέδιο εισάγεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία η αρμόδια αρχή, η οποία με βάση τις διατάξεις της βασικής νομοθεσίας είναι ο διευθυντής Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας ή εκπρόσωπός του, θα εξασφαλίζει ότι το Κέντρο Αίματος στο πλαίσιο εφαρμογής των συστημάτων ποιότητας θα χρησιμοποιεί τις κατευθυντήριες γραμμές ορθής πρακτικής που αναπτύχθηκαν από κοινού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ευρωπαϊκή διεύθυνση για την ποιότητα των φαρμάκων και της υγειονομικής περιθαλψής του Συμβουλίου της Ευρώπης και οι οποίες δημοσιεύθηκαν από το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Τέλος, με βάση τα ίδια στοιχεία, με τις προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις δεν αναμένεται να προκύψει κανένα κόστος, αφού το Κέντρο Αίματος και οι επαρχιακές τράπεζες αίματος εφαρμόζουν ήδη τις κατευθυντήριες γραμμές ορθής πρακτικής του Συμβουλίου της Ευρώπης που περιλαμβάνονται στον οδηγό για την παρασκευή, την τήρηση και τη διασφάλιση της ποιότητας των συστατικών του αίματος.

Σημειώνεται ότι η εναρμόνιση με την υπό αναφορά Οδηγία έπρεπε να επιτευχθεί μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2018, ωστόσο το υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 20 Απριλίου 2018.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 33Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αιμοδοσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Κλινικών Εργαστηρίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018». Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Κλινικών Εργαστηρίων Κανονισμών, ώστε ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου του Συμβουλίου Κλινικών Εργαστηρίων να ανατίθεται από το εν λόγω συμβούλιο σε εγκεκριμένους ελεγκτές από τον ιδιωτικό τομέα και όχι στο Γενικό Ελεγκτή, όπως προβλέπεται στους υφιστάμενους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Κλινικών Εργαστηρίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Νίκος Νουρής

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Μαΐου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Συμβουλίου Κλινικών Εργαστηρίων του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 19 του περί Εγγραφής και Λειτουργίας Κλινικών Εργαστηρίων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Κλινικών Εργαστηρίων Κανονισμών, ώστε ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου του Συμβουλίου Κλινικών Εργαστηρίων να ανατίθεται από το εν λόγω συμβούλιο σε εγκεκριμένους ελεγκτές από τον ιδιωτικό τομέα και όχι στο Γενικό Ελεγκτή, όπως προβλέπεται στους υφιστάμενους κανονισμούς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Υγείας, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία έπειτα από σχετική υπόδειξη του Γενικού Ελεγκτή, λόγω του ότι το υπό αναφορά ταμείο δε λαμβάνει κρατική χορηγία.

Ο εκπρόσωπος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας συμφώνησε με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιον της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα, το οποίο είναι «Ο περί Ιδιωτικών Σχολείων Νόμος του 2017», δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα, το οποίο είναι «Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», αναβάλλεται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 13 θέμα, το οποίο είναι «Ο περί των Μέτρων Συμμόρφωσης των Χρηστών Βάσει του Πρωτοκόλλου της Ναγκόγια για την Πρόσβαση στους Γενετικούς Πόρους και το Δίκαιο και Ισότιμο Καταμερισμό των Οφελών που Απορρέουν από τη Χρησιμοποίησή τους στην Ένωση Νόμος του 2018». Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νέας νομοθεσίας για την εφαρμογή του Κανονισμού 511/2014/ΕΕ σχετικά με τα μέτρα συμμόρφωσης των χρηστών βάσει του Πρωτοκόλλου της Ναγκόγια για την πρόσβαση στους γενετικούς πόρους και το δίκαιο και ισότιμο καταμερισμό των οφελών που απορρέουν από τη χρησιμοποίησή τους στην Ένωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο «Ο περί των Μέτρων Συμμόρφωσης των Χρηστών Βάσει του Πρωτοκόλλου της Ναγκόγια για την Πρόσβαση στους Γενετικούς Πόρους και το Δίκαιο και Ισότιμο Καταμερισμό των Οφελών που Απορρέουν από τη Χρησιμοποίησή τους στην Ένωση Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αδάμος Αδάμου, πρόεδρος

Νίκος Κέττηρος

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ευανθία Σάββα

Γιώργος Κάρουλλας

Χρίστος Ορφανίδης

Αννίτα Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Απριλίου και στις 2 Μαΐου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της η Επίτροπος Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος, του Τμήματος Γεωργίας, του Τμήματος Δασών και του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας του Υπουργείου Εσωτερικών, των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, του Πανεπιστημίου Frederick, του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας και της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, η Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το ΚΕΒΕ, η ΟΕΒ, το Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cyprica) και ο Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η θέσπιση νέας νομοθεσίας για την εφαρμογή του Κανονισμού 511/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014 σχετικά με τα μέτρα συμμόρφωσης των χρηστών βάσει του Πρωτοκόλλου της Ναγκόγια για την πρόσβαση στους γενετικούς πόρους και τον δίκαιο και ισότιμο καταμερισμό των οφελών που απορρέουν από τη χρησιμοποίησή τους στην Ένωση.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προτείνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός του διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ως αρμόδιας αρχής για σκοπούς εφαρμογής του κανονισμού.
2. Η ίδρυση Επιστημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής Πρόσβασης σε Γενετικούς Πόρους, η οποία μεταξύ άλλων έχει συμβουλευτικό ρόλο προς την αρμόδια αρχή, γνωμοδοτεί σε θέματα σχετικά με απαιτήσεις του κανονισμού και απαρτίζεται από μέλη της δημόσιας υπηρεσίας με πρόεδρο το διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος.
3. Ο καθορισμός με σχετική γνωστοποίηση του υπουργού λειτουργού του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ως αρχιεπιθεωρητή και άλλων λειτουργών αυτού ως επιθεωρητών με καθορισμένες αρμοδιότητες για σκοπούς επιθεώρησης ελέγχου και αποτελεσματικής εφαρμογής των διατάξεων του Κανονισμού 511/2014/ΕΕ.
4. Ο καθορισμός με σχετική γνωστοποίηση της αρμόδιας αρχής προσώπων που δεν υπηρετούν στη δημόσια υπηρεσία, για να ασκούν εξουσίες και καθήκοντα επιθεωρητών.
5. Η έκδοση κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο για ρύθμιση κάθε θέματος το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό ρύθμισης, καθώς και η έκδοση διαταγμάτων από τον υπουργό για θέματα τεχνικής φύσεως και για καλύτερη εφαρμογή του νόμου.

6. Η θέσπιση αδικημάτων και ποινών.
Σύμφωνα με τα ενώπιον της επιτροπής κατατεθέντα στοιχεία, προκύπτουν τα εξής:
  1. Το Πρωτόκολλο της Ναγκόγια έχει κυρωθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τέθηκε σε ισχύ στις 12 Οκτωβρίου 2014.
  2. Η Δημοκρατία δεν έχει κυρώσει το πρωτόκολλο αυτό.
  3. Το πρωτόκολλο αποτελείται από δύο πυλώνες ως ακολούθως:
    - α. Καθορισμός κανόνων πρόσβασης σε γενετικούς πόρους από τη χώρα-πάροχο.
    - β. Καθορισμός μέτρων συμμόρφωσης των χρηστών γενετικών πόρων.
  4. Ο Κανονισμός 511/2014/ΕΕ στοχεύει στην εφαρμογή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης του δεύτερου υποχρεωτικού πυλώνα του πρωτοκόλλου.
  5. Από την εφαρμογή των προνοιών του νομοσχεδίου δεν αναμένεται να προκύψουν οικονομικές επιπτώσεις ή δημοσιονομική επιβάρυνση για το κράτος πέραν του μικρού διοικητικού φόρτου για επιθεωρήσεις και ελέγχους συμμόρφωσης. Επιπρόσθετα, θα προκύψει μικρό λειτουργικό κόστος για την τήρηση αρχείων και την υποβολή δηλώσεων συμμόρφωσης σε περίπτωση χρησιμοποίησης γενετικών πόρων.
  6. Δεν αναμένονται οποιεσδήποτε κοινωνικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου και μακροπρόθεσμα αναμένονται θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη ρύθμιση της διαδικασίας ελέγχου και χρησιμοποίησης γενετικών πόρων στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου της Ναγκόγια.
  7. Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον κανονισμό επηρεάζουν τομείς της βιομηχανίας που χρησιμοποιούν γενετικούς πόρους για έρευνα, ανάπτυξη και εμπορική εκμετάλλευση, όπως η παραγωγή τροφίμων και ποτών, η γενετική βελτίωση φυτών και ζώων, η παραγωγή ωφέλιμων οργανισμών για βιολογική καταπολέμηση επιβλαβών οργανισμών, η βιοτεχνολογία και η ανάπτυξη φαρμάκων, καλλυντικών και βιολογικών πηγών ενέργειας.

Ο πιο πάνω κανονισμός εκδόθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη 16^η Απριλίου 2014 και σύμφωνα με το άρθρο 11 αυτού τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όφειλαν να θεσπίσουν κυρώσεις για παραβάσεις των υποχρεώσεων των χρηστών, καθώς και για παράβαση της παρακολούθησης της συμμόρφωσης των χρηστών, και να τις κοινοποιήσουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέχρι τις 11 Ιουνίου 2015. Σημειώνεται ότι το εν λόγω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 16 Φεβρουαρίου 2018.

Σύμφωνα με το διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος, η Δημοκρατία δεν έχει κυρώσει το Πρωτόκολλο της Ναγκόγια λόγω έλλειψης τεχνογνωσίας και εμπειρογνωμοσύνης, καθώς και νομικών προβλημάτων που παρουσιάζονται στη διαμόρφωση κανόνων πρόσβασης σε γενετικούς πόρους.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Δασών, καθώς και ο εκπρόσωπος του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών ανέφεραν ότι γίνονται δέκτες αιτημάτων τόσο από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και από τρίτες χώρες για πρόσβαση σε γενετικούς πόρους.

Ο εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κύπρου εισηγήθηκε τροποποίηση του νομοσχεδίου, ώστε στην Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή Πρόσβασης σε Γενετικούς Πόρους να εκπροσωπούνται και τα ακαδημαϊκά ιδρύματα.

Η εκπρόσωπος του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, εισηγήθηκε όπως διαγραφεί από τις πρόνοιες του νομοσχεδίου που αφορούν τη σύνθεση της Επιστημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής Πρόσβασης σε Γενετικούς Πόρους ο εκπρόσωπος του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας ζήτησε από την επιτροπή όπως το νομοσχέδιο ψηφισθεί σε νόμο ως αυτό έχει κατατεθεί, διότι το κείμενό του εγκρίθηκε ως έχει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του EU PLOT, χωρίς σχόλια επ' αυτού. Η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε ότι λόγω καθυστέρησης της Δημοκρατίας για συμμόρφωση με τον πιο πάνω κανονισμό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ξεκινήσει τη διαδικασία παράβασης κατά της Δημοκρατίας με προειδοποιητική επιστολή, ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 2018.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν τα ακόλουθα:

1. Η εισήγηση της εκπροσώπου του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας για διαγραφή από τη σύνθεση της Επιστημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής Πρόσβασης σε Γενετικούς Πόρους του εκπροσώπου του ιδρύματος.

2. Η εισήγηση του εκπροσώπου του Πανεπιστημίου Κύπρου για συμπερίληψη εκπροσώπου των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων στη σύνθεση της Επιστημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής Πρόσβασης σε Γενετικούς Πόρους.
3. Η πρόνοια που αφορά τον ορισμό από την αρμόδια αρχή ως επιθεωρητών προσώπων που δεν υπηρετούν στη δημόσια υπηρεσία.
4. Η πρόνοια για έκδοση διαταγμάτων από τον υπουργό για ρύθμιση θεμάτων τεχνικής φύσεως, καθώς και για την καλύτερη εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιον της, καθώς και τις πιο πάνω επιφυλάξεις και εισηγήσεις, αποφάσισε, με τη σύμφωνη γνώμη της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας, να επιφέρει στο νομοσχέδιο τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Τη διαγραφή από τη σύνθεση της Επιστημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής Πρόσβασης σε Γενετικούς Πόρους του εκπροσώπου του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας.
2. Τη συμπερίληψη εκπροσώπου των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων στα πρόσωπα που ο πρόεδρος της Επιστημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής Πρόσβασης σε Γενετικούς Πόρους δύναται να καλεί σε συνεδρία αυτής, για να παρέχουν τις εξειδικευμένες γνώσεις ή απόψεις τους.
3. Τη διαγραφή της πρόνοιας που αφορά τον ορισμό από την αρμόδια αρχή ιδιωτών επιθεωρητών, καθότι σε αυτή δεν καθορίζονται συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής τους. Σημειώνεται ότι ο εκπρόσωπος του αρμόδιου υπουργείου δε διαφώνησε με τη διαγραφή της πρόνοιας αυτής, καθότι, όπως πληροφόρησε την επιτροπή, δε βρίσκεται στους άμεσους σχεδιασμούς του υπουργείου η πρόσληψη ιδιωτών επιθεωρητών.
4. Τη διαγραφή της πρόνοιας που αφορά τη δυνατότητα έκδοσης διαταγμάτων από τον υπουργό για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου, καθότι οποιαδήποτε τροποποίηση του νόμου πρέπει να γίνεται μόνο με νόμο.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου βελτιώσεις νομοτεχνικής φύσεως για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής του νόμου.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του κειμένου του νομοσχεδίου, όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ορισμοί. Άρθρο 2.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 3.

Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή. Άρθρο 4.

Αρμοδιότητες ΕΣΕΓΕ. Άρθρο 5.

Αρχιεπιθεωρητής και Επιθεωρητές. Άρθρο 6.

Εξουσίες εισόδου και επιθεώρησης. Άρθρο 7.

Τήρηση μητρώων. Άρθρο 8.

Ετοιμασία έκθεσης και ενημέρωση κοινού. Άρθρο 9.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 10.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 11.

Έκδοση γνωστοποιήσεων. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 12 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Μέτρων Συμμόρφωσης των Χρηστών Βάσει του Πρωτοκόλλου της Ναγκόγια για την Πρόσβαση στους Γενετικούς Πόρους και το Δίκαιο και Ισότιμο Καταμερισμό των Οφελών που Απορρέουν από τη Χρησιμοποίησή τους στην Ένωση Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες κύριε Πρόεδρε, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παροχή εξουσιοδότησης στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως την αρμόδια αρχή, να περιλαμβάνει στο διάταγμα που εκδίδει για τον καθορισμό ζωνών προστασίας των συστημάτων επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, καθώς και των έργων υδροληψίας απαγορευτικά ή/και επιτακτικά μέτρα μέσα στις ζώνες αυτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αδάμος Αδάμου, πρόεδρος

Νίκος Κέττηρος

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ευανθία Σάββα

Γιώργος Κάρουλλας

Χρίστος Ορφανίδης

Αννίτα Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Απριλίου και στις 2 Μαΐου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της η Επίτροπος Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, του Τμήματος Περιβάλλοντος και της Υπηρεσίας Μεταλλείων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών, της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου, του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος ("Terra Cyprica") και των αγροτικών οργανώσεων "Παναγροτικός Σύνδεσμος" και "Ευρωαγροτικός". Το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και

Περιβάλλοντος, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η Ένωση Δήμων Κύπρου, η Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου, η ΟΕΒ, το ΚΕΒΕ, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών και οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ και “Νέα Αγροτική Κίνηση”, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου, προκειμένου να παρασχεθεί εξουσιοδότηση στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως την αρμόδια αρχή, να περιλαμβάνει στο διάταγμα που εκδίδει για τον καθορισμό ζωνών προστασίας των συστημάτων επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, καθώς και των έργων υδροληψίας απαγορευτικά ή/και επιτακτικά μέτρα μέσα στις ζώνες αυτές.

Η τροποποίηση αυτή κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς αποφυγής της υποβάθμισης της ποιότητας του νερού και μείωσης του επιπέδου επεξεργασίας καθαρισμού που απαιτείται για την παραγωγή πόσιμου νερού.

Επιπρόσθετα, στο νομοσχέδιο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η ερμηνεία των νέων όρων “έργο υδροληψίας”, “πηγές νερού” και “φυσική πηγή” για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής του νόμου.
2. Η δυνατότητα έκδοσης κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο για την επιβολή υποχρεώσεων ή την ανάθεση εξουσιών για σκοπούς εφαρμογής του προτεινόμενου άρθρου 3 του νομοσχεδίου, που αφορά την εξουσία της αρμόδιας αρχής να περιλαμβάνει στα διατάγματα καθορισμένων ζωνών προστασίας μέτρα προστασίας των ζωνών αυτών.
3. Η δυνατότητα έκδοσης κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο για τον καθορισμό των λεπτομερειών αναφορικά με το σχεδιασμό των ζωνών προστασίας των συστημάτων επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, καθώς και των έργων υδροληψίας.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος του ιδρύματος “Terra Cyrgia”, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, εισηγείται τα ακόλουθα:

1. Ο σχεδιασμός των ζωνών προστασίας να γίνεται από το διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και όχι με κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο όπως προτείνεται με το νομοσχέδιο.
2. Την προσθήκη διάταξης στο νομοσχέδιο η οποία να θεσπίζει αδικήματα και να προβλέπει ποινές σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου διαπιστώθηκε η ανάγκη διευκρίνισης συγκεκριμένης διάταξής του, η οποία κατόπιν συνεννόησης με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας διαμορφώθηκε ανάλογα.

Επιπρόσθετα, επήλθαν στο κείμενο του νομοσχεδίου βελτιώσεις από νομοτεχνικής άποψης για σκοπούς καλύτερης διαμόρφωσής του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα εγκρίνονται τα άρθρα 1 έως 4.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017». Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Άδειας Οδήγησης Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η δημιουργία και η λειτουργία σχολής που θα είναι υπεύθυνη μεταξύ άλλων για την παροχή εξειδικευμένων σειρών μαθημάτων προς παραβάτες οδηγούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Αντρέας Φακοντής

Δημήτρης Δημητρίου

Κώστας Κώστα

Ευθύμιος Δίπλαρος

Ηλίας Μυριάνθους

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Χριστάκης Τζιοβάνης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 1^η Δεκεμβρίου 2017 και στις 4 Μαΐου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών και η ΠΟΒΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν στη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής, δεν εκπροσωπήθηκαν.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Άδειας Οδήγησης Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η δημιουργία και η λειτουργία σχολής που θα είναι υπεύθυνη μεταξύ άλλων για την παροχή εξειδικευμένων σειρών μαθημάτων προς παραβάτες οδηγούς.

Συγκεκριμένα, με το υπό εξέταση νομοσχέδιο προτείνεται η προσθήκη νέου Μέρους στην ισχύουσα νομοθεσία, οι διατάξεις του οποίου προβλέπουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Την ίδρυση και τη λειτουργία σχολής, υπό την ευθύνη και την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η οποία θα οργανώνει εξειδικευμένες σειρές μαθημάτων, τα οποία θα μπορούν να παρακολουθούν παραβάτες οδηγοί.
2. Τον καθορισμό των περιπτώσεων κατά τις οποίες πρόσωπα θα έχουν υποχρέωση να παρακολουθούν τις εξειδικευμένες σειρές μαθημάτων που θα παρέχονται από τη σχολή.
3. Τον καθορισμό των περιπτώσεων κατά τις οποίες πρόσωπα, εάν το επιθυμούν, θα μπορούν υπό προϋποθέσεις να παρακολουθούν τις εξειδικευμένες σειρές μαθημάτων κατόπιν καταβολής αντιτίμου.
4. Τη δυνατότητα του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως να καθορίζει με γνωστοποίησή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας τις ενότητες που θα περιλαμβάνονται σε κάθε εξειδικευμένη σειρά μαθημάτων, το περιεχόμενο της κάθε ενότητας, τη σειρά που επιβάλλεται να παρακολουθήσει κάποιο πρόσωπο ανάλογα με τη φύση των αδικημάτων που διέπραξε, τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα πρόσωπο που παρακολουθεί εξειδικευμένη σειρά μαθημάτων θα πρέπει να επιτύχει σε ανάλογη εξέταση, ώστε να θεωρείται ότι παρακολούθησε επιτυχώς το πρόγραμμα, τα τέλη που θα καταβάλλονται από τα πρόσωπα και τον αριθμό των βαθμών ποινής οι οποίοι θα διαγράφονται από την άδεια οδήγησης των προσώπων αυτών, οι οποίοι αυτοβούλως θα παρακολουθούν τις εξειδικευμένες σειρές μαθημάτων και όχι υποχρεωτικά.
5. Την επιβολή ποινών σε περίπτωση που κάποιο πρόσωπο δε συμμορφώνεται με τις διατάξεις του νομοσχεδίου που καθιστούν υποχρεωτική την παρακολούθηση εξειδικευμένων σειρών μαθημάτων.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με το νομοσχέδιο, το οποίο αποτελεί ένα από τα μέτρα της κυβέρνησης για αντιμετώπιση των οδικών παραβάσεων, επιδιώκεται η βελτίωση της οδικής ασφάλειας και συγκεκριμένα η μείωση των θανάτων και των σοβαρών τραυματισμών από τροχαίες συγκρούσεις, καθώς και η καλλιέργεια οδικής συνείδησης. Παράλληλα, μερικά από τα περαιτέρω μέτρα που προωθούνται από την κυβέρνηση, προκειμένου να υπάρξει βελτίωση στην οδική ασφάλεια, είναι η προώθηση νομοσχεδίων που θα προβλέπουν την αύξηση των ποινών για τις διάφορες οδικές παραβάσεις, η αναθεωρημένη εκστρατεία για ενημέρωση του κοινού σχετικά με τις τροχαίες παραβάσεις και η λειτουργία του συστήματος φωτοεπισήμανσης, η οποία θα συμβάλει παράλληλα στο να τοποθετηθεί μεγάλος αριθμός προσωπικού της αστυνομίας για κάλυψη διαφορετικών αναγκών του σώματος.

Παράλληλα, ο υπουργός ανέφερε ότι το υπουργείο του έχει προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ούτως ώστε να είναι έτοιμο για την έναρξη της λειτουργίας της σχολής, όπως είναι για παράδειγμα η επιλογή των χώρων στέγασης της σχολής και η συμπερίληψη στον προϋπολογισμό του 2018 κονδυλίου ύψους €73.000, μέρος του οποίου αναμένεται να διατεθεί για την πλήρωση, με τη διαδικασία της αγοράς υπηρεσιών, των θέσεων του διευθυντή της σχολής και του βοηθού του.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής τέθηκαν από βουλευτές μέλη της επιμέρους επιφυλάξεις και ερωτήματα μεταξύ άλλων όσον αφορά τον τρόπο λειτουργίας της σχολής, τα διαδικαστικά θέματα, καθώς και τις εξειδικευμένες σειρές μαθημάτων που θα προσφέρονται. Επί τούτων ο αρμόδιος υπουργός ανέφερε ότι οποιοδήποτε θέμα δε ρυθμίζεται ρητά στο νομοσχέδιο θα καθοριστεί σε κατοπινό στάδιο, μετά την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών από ειδικούς που θα προσληφθούν για το σκοπό αυτό, με γνωστοποίηση του ίδιου, όπως αυτή προβλέπεται στο νομοσχέδιο, η οποία θα δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Συναφώς με τα πιο πάνω, ο ίδιος εισηγήθηκε όπως τροποποιηθεί το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε να περιληφθεί στις κατηγορίες θεμάτων που μπορεί να καθορίζει με γνωστοποίησή του και γενικότερη πρόνοια, που να περιλαμβάνει και οποιοδήποτε άλλο θέμα δέχεται καθορισμό, ώστε να καλύψει οτιδήποτε εκ παραδρομής δεν ορίστηκε ειδικά στο νομοσχέδιο.

Η εισήγηση αυτή έγινε αποδεκτή από την πλειοψηφία των μελών της επιτροπής και αναθεωρημένο κείμενο προωθείται για ψήφιση από την ολομέλεια.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και των μελών της βουλευτών του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό τελικά διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού έτυχε των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχουμε τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να καλυφθούν και οι τροπολογίες με τους ομιλητές.

Αν δεν υπάρχουν, να προχωρήσουμε στους...

Ο κ. Χριστάκης Τζιοβάνης.

ΧΡ. ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, ως κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ συμφωνούμε με τον προτεινόμενο νόμο που αφορά τη δημιουργία σχολής επιμόρφωσης, η οποία πιστεύουμε ότι θα προσδώσει οδική συνείδηση και ασφάλεια στους δρόμους μας. Σκοπός της τροπολογίας είναι όπως κατατίθενται στη Βουλή κανονισμοί για ρύθμιση των ζητημάτων και όχι αυτά να είναι στην αποκλειστική δικαιοδοσία του εκάστοτε υπουργού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε.

Προχωρούμε στην τροπολογία του ΑΚΕΛ. Να διαβαστεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχουμε άλλους ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Ποιος θέλει απ' όλους;

Ο κ. Προκοπίου, ώσπου να αποφασίσετε.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αυτή η δημιουργία της σχολής επιμόρφωσης οδηγών εν' πολλά σημαντική, γιατί κυρίως είναι για τους παραβάτες οδηγούς και, έτσι για ενημέρωση και προς τους υπόλοιπους συναδέλφους, είναι τέσσερις κατηγορίες αυτοί που θα παρακολουθούν αυτά τα εξειδικευμένα μαθήματα στη σχολή επιμόρφωσης. Οι τρεις πρώτες κατηγορίες είναι πρόσωπα τα οποία έχουν καταδικαστεί από το δικαστήριο και είναι υποχρεωτικά: Είναι αυτοί που έχουν καταδικαστεί για τροχαία αδικήματα από το δικαστήριο και διατάσσονται, είναι πρόσωπα που έχουν στερηθεί την άδεια οδήγησης από το δικαστήριο για άνω των τριών μηνών και είναι πρόσωπα τα οποία, ενώ έχουν συμπληρώσει τους δώδεκα βαθμούς, πέρασαν δικαστήριο, και σε ένα χρόνο έχουν ξαναπάρει άλλους δώδεκα βαθμούς από την προηγούμενη φορά που είχαν καλύψει τους προηγούμενους δώδεκα βαθμούς. Και η τελευταία κατηγορία, η τέταρτη που είναι αυτόβουλα, όσοι θέλουν μπορούν να πάνε, είναι τα άτομα τούτα τα οποία έχουν δέκα με έντεκα βαθμούς ποινής και, για να προλάβουν να μην παν δικαστήριο, παρακολουθώντας αυτά τα εξειδικευμένα μαθήματα, έχουν δικαίωμα διαγραφής κάποιων βαθμών, για να μην φτάσουν στα δικαστήρια. Αυτές είναι οι τέσσερις κατηγορίες που θα πηγαίνουν σε αυτά τα εξειδικευμένα μαθήματα να παρακολουθούν σε αυτή την σχολή επιμόρφωσης.

Τώρα, επειδή όλες οι άλλες λεπτομέρειες γίνονται με γνωστοποίηση του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μέσω της... και θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, και συμπεριλαμβάνονται τα πάντα, θα μπορούμε να τα ελέγχουμε, εμείς δε θα συμφωνήσουμε με αυτή την τροπολογία του ΑΚΕΛ, αλλά να παραμείνει ως έχει, για να μην περάσει άλλος τόσος χρόνος μέχρι να γίνουν νέοι κανονισμοί κ.λπ., για να περάσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίπλαρος, ο κ. Δημητρίου.

Σβήννετε, αφταίννετε τζιειαμαί τα μικρόφωνα, πέστε μας να δούμε είντα μ' που θέλετε.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα και χωρίς να καταχραστώ το χρόνο...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πιο δυνατά.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Επί της ουσίας, Ζαχαρία, του νομοθετήματος συμφωνούμε όλοι. Θα πρέπει όμως να συμφωνήσουμε και να καταψηφίσουμε τις τροπολογίες, γιατί ακριβώς με την εφαρμογή και την ψήφιση των συγκεκριμένων τροπολογιών δε θα μπορεί να εφαρμοστεί ο νόμος. Γι' αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν αναμένουμε ότι θα αποσυρθούν τώρα οι τροπολογίες. Ας ψηφίσουμε το νομοσχέδιο καταψηφίζοντας τις τροπολογίες οι υπόλοιποι και, όπως έχει πει και ο υπουργός, ο αρμόδιος υπουργός, στην επιτροπή, αν χρειάζεται να γίνουν αλλαγές, να γίνουν. Θα δούμε στην πορεία κάποιες αλλαγές και διορθώσεις που πρέπει να κάνουμε. Αν όμως σήμερα περάσουν αυτές οι τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε, η σχολή δε θα λειτουργήσει και δε θα έχουμε το αποτέλεσμα το επιθυμητό για τους ανθρώπους για τους οποίους έχουμε ιδρύσει αυτή τη συγκεκριμένη σχολή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φακοντής.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως έχει λεχθεί από το συνάδελφο το Χριστάκη τον Τζιοβάνη, θα τοποθετηθούμε υπέρ του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, όμως κατά τη δική μας έντονη άποψη αυτή η νομοθεσία, αυτό το νομοσχέδιο έπρεπε να συνοδεύεται από κανονισμούς. Δε γίνεται... Και, όταν υποβάλαμε διάφορες ερωτήσεις, η απάντηση ήταν ότι θα ακολουθήσει από πλευράς του υπουργείου...

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Γνωστοποίηση.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

...γνωστοποίηση. Ε, μα δεν μπορούν όλα να καθορίζονται με γνωστοποίηση. Σήμερα είναι ο άλφα υπουργός, αύριο μπορεί να είναι ο βήτα υπουργός. Νομίζω είναι λάθος να εκχωρούμε εξουσίες της Βουλής στην εκτελεστική εξουσία. Θα ήταν... Εφόσον η κυβέρνηση επειγόταν, θα έπρεπε να έφερνε έγκαιρα κανονισμούς. Εμείς είμαστε έτοιμοι να τους φέρει, αν είναι δυνατόν, ακόμα και αύριο και να τους συζητήσουμε και να τους εγκρίνουμε. Αλλά το να λέμε ότι αφήνουμε στην κρίση του εκάστοτε υπουργού να ρυθμίζει αυτά τα ζητήματα νομίζω ότι είναι λάθος, γι' αυτό και έχουμε καταθέσει τη συγκεκριμένη τροπολογία, για να υπάρχουν συγκεκριμένοι κανονισμοί, ώστε να έχει και η Βουλή λόγο στο τι θα αποφασίζεται γι' αυτά τα ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίας Ζαχαρίου.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Πολύ σύντομα. Για να κατανοήσουμε το τι ζητούν με την τροπολογία οι συνάδελφοι, πρέπει να γίνει λίγο πιο απλή. Η νομοθεσία ψηφίζεται και έχει δικαίωμα ο πολίτης σε διάφορες περιπτώσεις, ή υποχρεωτικά ή προαιρετικά, να πάει στη σχολή συμμόρφωσης οδηγών, για να μπορέσει να συνεχίσει την πορεία του ως οδηγού. Το υπουργείο έχει την ευχέρεια με κανονισμούς να ρυθμίσει τις ώρες των μαθημάτων, την ύλη των μαθημάτων, το πού θα γίνονται τα μαθήματα, ποια μαθήματα θα γίνονται. Και θέλουμε εμείς ως Βουλή με κανονισμούς, οι οποίοι θα πάρουν και δύο χρόνια να έρθουν στη Βουλή, να καθορίσουμε την ύλη, τις εκπαιδευτικές ώρες, το πόσοι βαθμοί πρέπει να αφαιρούνται και όλα αυτά πράγματα. Αυτή είναι δουλειά της εκτελεστικής εξουσίας. Για να μπορέσεις να καθορίσεις ύλη, ώρες μαθημάτων και αυτά τα πράγματα, χρειάζεται να έχεις επιτροπές εμπειρογνομόνων, που θα τις έχει το υπουργείο, για να οργανωθούν όλα αυτά. Δεν είναι μόνος του ο υπουργός. Και θεωρώ ότι το μόνο που θα πετύχουμε αυτή τη στιγμή είναι αυτό που θέλουμε να κάνουμε να λειτουργήσει να μη λειτουργήσει, τουλάχιστον πριν από την επόμενη διετία. Αν δε θέλετε να λειτουργήσει, ψηφίστε τις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή διετέλεσα καμπόσα χρόνια στις συγκοινωνίες, δεν ξέρω αν με τα μαθήματα θα διορθωθούμε. Στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού διούμε ένα δισεκατομμύριο και παίρνουμε κούλλουρο στο τέλος. Αλλά να θυμίσω απλώς στο σώμα ότι Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων σήμερα έν' η κ. Βασιλική, που εδανείσαμέν τους την 'πού τη Βουλή, μια πρακτική κυρία, αρκετά έμπειρη. Και νομίζω, αν

δεν το εμπιστευτούμε το υπουργείο να κάμνει τούτη την απλή διαδικασία, διότι είναι επιμόρφωση στην ουσία που εννά κάμει... Νομίζω έν' κλασική περίπτωση όπου πρέπει να αφήσουμε ένα υπουργείο να λειτουργήσει από μόνο του και είμαι πεπεισμένος ότι η κ. Βασιλική ξέρει πολλά καλά τη δουλειά της.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Να προχωρήσουμε τώρα στις τροπολογίες. Να διαβαστούν οι τροπολογίες και να μπουν σε ψηφοφορία και οι δύο μαζί.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τις τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των βουλευτών κ. Χριστάκη Τζιοβάνη, Αντρέα Φακοντή και Κώστα Κώστα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Αδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την τροποποίηση του άρθρου 2 αυτού ως ακολούθως:
  - α. Με την αντικατάσταση από την παράγραφο (α) του εδαφίου (4) του άρθρου 42Α, όπως αυτό προτείνεται να προστεθεί στο βασικό νόμο, της φράσης «δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (5).» (έκτη και έβδομη γραμμή) με τη φράση «σε Κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 57.».
  - β. Με την αντικατάσταση από την παράγραφο (γ) του εδαφίου (4) του άρθρου 42Α, όπως αυτό προτείνεται να προστεθεί στο βασικό νόμο, της φράσης «Γνωστοποίηση που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (5)» (τέταρτη και πέμπτη γραμμή) με τη φράση «Κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 57».
  - γ. Με την αντικατάσταση από τη δεύτερη επιφύλαξη του εδαφίου (4) του άρθρου 42Α, όπως αυτό προτείνεται να προστεθεί στο βασικό νόμο, της φράσης «Γνωστοποίηση που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (5).» (τέταρτη και πέμπτη γραμμή) με τη φράση «Κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 57.».
  - δ. Με τη διαγραφή του εδαφίου (5) του άρθρου 42Α, όπως αυτό προτείνεται να προστεθεί στο βασικό νόμο, και την αναρίθμηση του εδαφίου (6) αυτού σε εδάφιο (5).
2. Με την προσθήκη νέου άρθρου 3 ως ακολούθως:

«Τροποποίηση του άρθρου 57 του βασικού νόμου.

  3. Το άρθρο 57 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση από το τέλος της παραγράφου (δ) του εδαφίου (2) αυτού της τελείας με άνω τελεία και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης νέας παραγράφου (ε):

“(ε) καθορίζονται τα ακόλουθα για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 42Α:

    - (i) οι ενόητες και το περιεχόμενο κάθε εξειδικευμένης σειράς μαθημάτων, οι οποίες κατηγοριοποιούνται ανάλογα με τη φύση των αδικημάτων που διαπράχθηκαν από πρόσωπα που τις παρακολουθούν
    - (ii) η εξειδικευμένη σειρά μαθημάτων που πρόσωπο επιβάλλεται να παρακολουθήσει, ανάλογα με τα αδικήματα που έχει διαπράξει
    - (iii) οι περίοδοι που η Σχολή οργανώνει την κάθε εξειδικευμένη σειρά μαθημάτων και τις διαδικασίες που ακολουθούνται για την παρακολούθησή τους από τα πρόσωπα που αναφέρονται στις διατάξεις του άρθρου 42Α
    - (iv) οι περιπτώσεις για τις οποίες πρόσωπο που παρακολουθεί εξειδικευμένη σειρά μαθημάτων πρέπει να επιτύχει σε ανάλογη εξέταση, ώστε να θεωρείται ότι παρακολούθησε επιτυχώς το πρόγραμμα
    - (v) τα τέλη που καταβάλλονται για την παρακολούθηση των εξειδικευμένων σειρών μαθημάτων δυνάμει των διατάξεων του

εδαφίου (4) του άρθρου 42Α

- (vi) τους βαθμούς ποινής που αφαιρούνται για την παρακολούθηση των εξειδικευμένων σειρών μαθημάτων δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (4) του άρθρου 42Α".».

Σημειώσεις:

- α. Με την υπ' αριθμόν 1 τροπολογία γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση των προνοιών του νομοσχεδίου που αφορούν την εξουσία του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως να εκδίδει γνωστοποίηση με την εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου να εκδίδει κανονισμούς. Τα θέματα τα οποία ο προτεινόμενος νόμος αναθέτει στον υπουργό να ρυθμίζει με γνωστοποίηση είναι τα ακόλουθα:
- i. Οι ενότητες και το περιεχόμενο κάθε εξειδικευμένης σειράς μαθημάτων, οι οποίες κατηγοριοποιούνται ανάλογα με τη φύση των αδικημάτων που διαπράχθηκαν από πρόσωπα που τις παρακολουθούν.
  - ii. Η εξειδικευμένη σειρά μαθημάτων που πρόσωπο επιβάλλεται να παρακολουθήσει, ανάλογα με τα αδικήματα που έχει διαπράξει.
  - iii. Οι περίοδοι που η σχολή οργανώνει την κάθε εξειδικευμένη σειρά μαθημάτων και τις διαδικασίες που ακολουθούνται για την παρακολούθησή τους από πρόσωπα.
  - iv. Οι περιπτώσεις για τις οποίες πρόσωπο που παρακολουθεί εξειδικευμένη σειρά μαθημάτων πρέπει να επιτύχει σε ανάλογη εξέταση, ώστε να θεωρείται ότι παρακολούθησε επιτυχώς το πρόγραμμα.
  - v. Τα τέλη που καταβάλλονται για την παρακολούθηση των εξειδικευμένων σειρών μαθημάτων.
  - vi. Οι βαθμοί ποινής που αφαιρούνται για την παρακολούθηση των εξειδικευμένων σειρών μαθημάτων.
- β. Με την υπ' αριθμόν 2 τροπολογία, η οποία αποτελεί επακόλουθη τροπολογία της πρώτης τροπολογίας, προτείνεται να ενσωματωθούν στο εξουσιοδοτικό άρθρο της βασικής νομοθεσίας για έκδοση κανονισμών οι κατηγορίες θεμάτων που αναφέρονται στην πρώτη τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τις τροπολογίες, σας παρακαλώ, και τις δύο μαζί.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι ψήφοι υπέρ και είκοσι οκτώ εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι υπέρ και καμία αποχή, οι τροπολογίες απορρίπτονται.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Μέρους Δ1. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 και 2 ομόφωνα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα αναβάλλεται.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, πέστε μου.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Δεν ξέρω... Τζιαι εγώ τώρα το ακούω ότι αναβάλλεται. Είναι εναρμονιστικό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιο; Το υπ' αριθμόν 16;

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Το υπ' αριθμόν 16. Ήδη έπρεπε... Καθυστερημένα μάς το εφέραν, το συζητήσαμε, το συζητήσαμε η επιτροπή μαζί με όλες τις πολιτικές δυνάμεις, και συμφωνήσαμε να ψηφιστεί σήμερα, διότι θα υπάρξει πρόστιμο για την Κυπριακή Δημοκρατία, και θα το λύσουμε με διαφορετικό τρόπο.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Γιώργο, μόνο για μια εβδομάδα.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Εν έσσει συνεδρία την άλλη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, εν έσσει. Η επόμενη συνεδρία θα είναι σε δεκαπέντε μέρες.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Πρόεδρε, δε γίνεται... Εντάξει, ό,τι θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Θα έχουμε συνέπειες.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αναλαμβάνει την ευθύνη το κυβερνών κόμμα, εμείς δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, ένα λεπτό. Περιμένετε. Θα το δούμε ξανά στο τέλος. Θα το δούμε ξανά μετά τα ψηφίσματα. Θα τελειώσει η νομοθετική εργασία, θα κάνουμε τα ψηφίσματα και θα το δούμε.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν τω μεταξύ, παρακαλώ τη γραμματεία...

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, να πείτε. Διαφωτίστε μας περισσότερο.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Αφού συμφωνήσαμε με τους δικούς σας, συμφωνήσαμε.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Πότε;

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Έφυγες εσύ, εσυμφωνήσαμε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Αναλάβετε την ευθύνη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θέλει το λόγο, παρακαλώ;

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Αναλάβετε την ευθύνη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φακοντής.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα διευκολύνω...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φακοντής έχει το λόγο. Ησυχία, σας παρακαλώ!

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Είναι γεγονός ότι η ομάδα επαγγελματιών ζήτησε να αναβληθεί, για να έρθουν στην επιτροπή, για να συζητήσουμε ξανά το θέμα. Όμως εκκρεμεί διαδικασία παράβασης και, αν δεχτούμε την αναβολή, τότε η Κύπρος θα πληρώσει πρόστιμο. Γι' αυτό έχουμε αποφασίσει να γίνει η τοποθέτηση σήμερα και θα εγγραφεί αυτεπάγγελα θέμα, για να τους φέρουμε στην επιτροπή και να το δούμε.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Αυτή είναι η απόφαση.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία του θέματος. Να το συζητήσουμε και να το ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και στην ψηφοφορία να προχωρήσουμε, δεν μπορεί να γίνει τώρα, διότι δεν έχουμε την προετοιμασία. Να παρακαλέσω...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα έχεις;

Ωραία.

Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός και ο τίτλος, διότι δεν το έχω εδώ και δεν μπορώ να το διαβάσω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Σκοπός των κανονισμών είναι αφενός η εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/719 σχετικά με τον καθορισμό, για ορισμένα οδικά οχήματα που κυκλοφορούν στην Κοινότητα, των μέγιστων επιτρεπόμενων διαστάσεων στις εθνικές και διεθνείς μεταφορές και των μέγιστων επιτρεπόμενων βαρών στις διεθνείς μεταφορές και αφετέρου η ρύθμιση των μέγιστων αξονικών διαστάσεων και μικτών βαρών για ορισμένα οχήματα ή συνδυασμούς οχημάτων για τις εμπορευματικές μεταφορές που διενεργούνται αποκλειστικά στη Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Χριστάκης Τζιοβάνης

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Αντρέας Φακοντής

Δημήτρης Δημητρίου

Κώστας Κώστα

Ευθύμιος Δίπλaros

Ηλίας Μυριάνθους

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Απριλίου και στις 4 Μαΐου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και του Τμήματος Δημοσίων Έργων του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Αστυνομίας Κύπρου, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, της ΠΟΒΕΚ, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Μηχανοκινήτων Οχημάτων (ΣΕΜΟ) και του Συνδέσμου Κατασκευαστών Έτοιμου Σκυροδέματος. Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Εμπορίας Αυτοκινήτων (ΠΑΣΕΑ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, είναι αφενός η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την «Οδηγία (ΕΕ) 2015/719 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2015 για τροποποίηση της Οδηγίας 96/53/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό, για ορισμένα οδικά οχήματα που κυκλοφορούν στην Κοινότητα, των μέγιστων επιτρεπόμενων διαστάσεων στις εθνικές και διεθνείς μεταφορές και των μέγιστων επιτρεπόμενων βαρών στις διεθνείς μεταφορές» και αφετέρου η ρύθμιση των μέγιστων αξονικών διαστάσεων και μικτών βαρών για ορισμένα οχήματα ή συνδυασμούς οχημάτων για τις εμπορευματικές μεταφορές που διενεργούνται αποκλειστικά στη Δημοκρατία.

Σύμφωνα με το διευθυντή του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, την εισηγητική έκθεση και το ερωτηματολόγιο ανάλυσης αντικτύπου που συνοδεύουν τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι τεχνολογικές εξελίξεις που επήλθαν στον τομέα των βαρέων οχημάτων επέβαλαν την αναθεώρηση της τελευταίας σε ισχύ ευρωπαϊκής Οδηγίας με νεότερη Οδηγία [Οδηγία (ΕΕ) 2015/719] για τις μάζες και τις διαστάσεις τους. Συγκεκριμένα, η τεχνολογική εξέλιξη καθιστά εφικτή την προσθήκη αεροδυναμικών διατάξεων με δυνατότητα ανάσχυσης ή αναδιπλώσης στο πίσω μέρος των οχημάτων, γεγονός που βελτιώνει την αεροδυναμική του θαλάμου οδήγησης και επιφέρει σημαντικά οφέλη στις ενεργειακές επιδόσεις των οχημάτων, αλλά παράλληλα αυξάνει το μήκος των οχημάτων αυτών. Περαιτέρω, η χρήση εναλλακτικών συστημάτων μετάδοσης της

κίνησης στα βαρέα οχήματα, όπως τα υβριδικά συστήματα μετάδοσης της κίνησης, και ειδικών τεχνολογιών για μελλοντικά οχήματα με εναλλακτικά καύσιμα που οδηγούν σε αύξηση του βάρους, τα καθιστά λιγότερο ρυπογόνα.

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, στους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η εγγραφή και κυκλοφορία συγκεκριμένων οχημάτων με δυνατότητα αυξημένου μέγιστου μήκους και μέγιστου επιτρεπόμενου βάρους συγκριτικά με άλλα οχήματα που δε διαθέτουν τις τεχνολογίες αυτές, υπό την προϋπόθεση ότι δεν προκαλείται βλάβη στις οδικές υποδομές.
2. Στην περίπτωση μεταφοράς οποιουδήποτε εμπορευματοκιβωτίου 45 ποδών, η δυνατότητα υπέρβασης του μέγιστου μήκους του συνδυασμού οχημάτων κατά 15 εκ. σχετικά με τις διατροφικές μεταφορές (όπου χρησιμοποιούνται διάφορα μέσα μεταφοράς, π.χ. τρένο-φορτηγό).
3. Ο καθορισμός τρόπων άμεσης διαπίστωσης κάθε ενδεχόμενης παρανομίας στο θέμα της κυκλοφορίας υπερφορτωμένων οχημάτων, καθώς και κυρώσεων που πρέπει να είναι αποτελεσματικές, χωρίς διακρίσεις, αναλογικές και αποτρεπτικές, ώστε να αντιμετωπίζονται κατάλληλα οι παραβάτες που υπερφορτώνουν οχήματα, προκειμένου να αποφεύγεται οποιαδήποτε στρέβλωση του ανταγωνισμού και να εξασφαλίζεται η οδική ασφάλεια.
4. Οι ειδικές ρυθμίσεις για διαφοροποιημένα μέγιστα αξονικά και μικτά βάρη για ορισμένα οχήματα ή συνδυασμούς οχημάτων (π.χ. ρυμουλκό που σύρει ημιρυμουλκούμενο), ώστε να διευκολύνεται η μεταφορά και να γίνεται χρήση του καταλληλότερου οχήματος σε σχέση με τα είδη αξόνων που διαθέτουν πλέον τα σύγχρονα φορτηγά.
5. Η πρόβλεψη ποινών που να είναι άμεσες και αποτρεπτικές, ώστε να αποφεύγεται η υπερφόρτωση, δεδομένου ότι το Τμήμα Οδικών Μεταφορών εξοπλίστηκε πρόσφατα με κινητές μηχανές ζύγισης με απόκλιση μέτρησης κατά τη ζύγιση μικρότερη του 1%, οπότεν θα είναι ευκολότερος ο έλεγχος συμμόρφωσης.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Δημοσίων Έργων ενημέρωσε την επιτροπή ότι τα αποτελέσματα μελέτης που εκπονήθηκε από το τμήμα του κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ των ετών 2011 και 2016 κατέδειξαν ότι, σε περίπτωση που επιτραπεί η αύξηση του μέγιστου επιτρεπόμενου μεταφερόμενου φορτίου από 32 τόνους σε 36 τόνους, το προσδόκιμο ζωής του οδικού δικτύου υπολογίζεται ότι θα μειωθεί κατά περίπου μισό με ένα χρόνο. Όπως ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της υπό αναφορά μελέτης, το τμήμα του τοποθετείται θετικά σε πιθανή αύξηση του επιτρεπόμενου μεταφερόμενου φορτίου, ιδιαίτερα αν συνυπολογιστούν και τα περιβαλλοντικά οφέλη που θα προκύψουν από τη μείωση των διαδρομών των οχημάτων λόγω της αύξησης του μεταφερόμενου φορτίου.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Κατασκευαστών Έτοιμου Σκυροδέματος, αφού συμφώνησε με τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών, ενημέρωσε την επιτροπή ότι είναι πάγιο αίτημα του συνδέσμου του η αύξηση του επιτρεπόμενου μεταφερόμενου φορτίου από 32 σε 36 τόνους.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, επισήμανε τη στρέβλωση σε σχέση με το ίδιο καθορισμένο μέγιστο επιτρεπόμενο φορτίο που μεταφέρουν οχήματα με διαφορετικό αριθμό αξόνων, καταβάλλοντας όμως διαφορετικό τέλος κυκλοφορίας. Όπως ο ίδιος ανέφερε, το μέγιστο επιτρεπόμενο βάρος που μπορεί να μεταφέρουν οχήματα με έξι άξονες πρέπει να είναι μεγαλύτερο και όχι ίσο από το μέγιστο επιτρεπόμενο βάρος που μπορεί να μεταφέρουν οχήματα με πέντε άξονες.

Ο εκπρόσωπος της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, δήλωσε ότι το θέμα της αύξησης του επιτρεπόμενου μεταφερόμενου φορτίου απασχολεί την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου, γιατί οποιαδήποτε αλλαγή στο επιτρεπόμενο φορτίο θα έχει άμεσο αντίκτυπο στο οδικό δίκτυο, το οποίο τα τελευταία χρόνια, λόγω έλλειψης κονδυλίων, δεν έχει συντηρηθεί επαρκώς.

Η εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων Κύπρου διαφώνησε με την αύξηση του επιτρεπόμενου μεταφερόμενου φορτίου, γιατί, όπως η ίδια ανέφερε, το 43% του οδικού δικτύου της Δημοκρατίας συντηρείται από τους δήμους και, σε περίπτωση αύξησης, το οδικό δίκτυο θα υποστεί μεγάλες ζημιές, αφού δεν είναι κατασκευασμένο για τόσο μεγάλο βάρος φορτίων. Παράλληλα, η ίδια εκπρόσωπος επισήμανε ότι οι δήμοι δε διαθέτουν τα απαραίτητα κονδύλια για τη συχνότερη συντήρηση και επιδιόρθωση του οδικού δικτύου που θα χρειάζεται ως αποτέλεσμα της φθοράς του από οχήματα με μεγαλύτερο βάρος φορτίων.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την υπό αναφορά Οδηγία, η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις της έπρεπε να είχε πραγματοποιηθεί το αργότερο μέχρι τις 7 Μαΐου 2017. Παρά το γεγονός αυτό, οι προτεινόμενοι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση μόλις στις 23 Μαρτίου

2018. Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι η Κυπριακή Δημοκρατία, λόγω καθυστέρησης στην εναρμόνιση με την υπό αναφορά Οδηγία, βρίσκεται ήδη σε διαδικασία παράβασης (αιτιολογημένη γνώμη), με προθεσμία απάντησης για τις ενέργειές της προς συμμόρφωση μέχρι το τέλος Μαΐου 2018.

Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής, βουλευτές μέλη της ζήτησαν πρόσθετα στοιχεία και πληροφόρηση για τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών, καθώς και πίνακα αντιστοιχίας των προνοιών των κανονισμών με τις υποχρεωτικές διατάξεις της Οδηγίας προς εναρμόνιση. Συναφώς, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών σε κατοπινό στάδιο, ανταποκρινόμενοι στο αίτημα των μελών της επιτροπής, απέστειλαν στην επιτροπή τόσο το σχετικό πίνακα αντιστοιχίας όσο και πρόσθετα στοιχεία σχετικά με τις κατηγορίες και τους συνδυασμούς οχημάτων τα οποία αναφέρονται στις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών.

Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι, στα πλαίσια της δεύτερης συνεδρίας της επιτροπής, ενημέρωσαν την τελευταία για αλλαγές οι οποίες συμφωνήθηκαν με τους εμπλεκόμενους κατόπιν διαβούλευσης, που πραγματοποιήθηκε στο διάστημα μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης συνεδρίας της επιτροπής. Συγκεκριμένα, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών ανέφεραν ότι προς ικανοποίηση αιτημάτων των εμπλεκόμενων φορέων διαμόρφωσαν το κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών, ούτως ώστε να αυξηθεί το μέγιστο επιτρεπόμενο φορτίο σε συγκεκριμένες κατηγορίες ή συνδυασμούς οχημάτων υπό προϋποθέσεις, ενώ κατέθεσαν αναθεωρημένο κείμενο στην επιτροπή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και των μελών της βουλευτών του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών όπως αυτοί διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Φαντάζομαι τα είπατε προηγουμένως και θα τα ξαναπείτε, αντιλαμβάνομαι, και με την κυβέρνηση για τις διευθετήσεις που σκεφτήκατε και συζητήσατε.

Ψηφίστε, παρακαλώ. Ψηφίστε ηλεκτρονικά και να παρακαλέσω, αν υπάρχει πρόβλημα, να μας πουν.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 17 μέχρι 54 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που τιτλοφορείται «Ο περί Ορισμένων Τυχερών Παιχνιδιών Νόμος του 2016».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό για τον ΟΠΑΠ, τα τυχερά παιχνίδια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταρρύθμιση του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τη διεξαγωγή των τυχερών παιχνιδιών στη Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Ορισμένων Τυχερών Παιχνιδιών Νόμος του 2016»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Ονούφριος Κουλλά	Μιχάλης Γιωργάλλας
Στέφανος Στεφάνου	Γιώργος Περδίκης
Αντρέας Καυκαλιάς	Άννα Θεολόγου
Μαρίνος Μουσιούπτας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε επτά συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 28 Νοεμβρίου 2016 και 14 Μαΐου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών και ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς τους, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γενικού Λογιστηρίου, της αστυνομίας και η πρόεδρος της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων Κύπρου (ΕΑΣ).

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η μεταρρύθμιση του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τη διεξαγωγή των τυχερών παιχνιδιών στη Δημοκρατία, ώστε αφενός να συνάδει με τις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου και αφετέρου να διασφαλίζει την προστασία των πολιτών από κινδύνους που ενέχει ο εν λόγω τομέας, προβλέποντας αυστηρούς κανονισμούς, καθώς και κατάλληλους ελεγκτικούς και εποπτικούς μηχανισμούς εκ μέρους των αρμόδιων κρατικών αρχών.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, στόχος του νομοσχεδίου είναι η αντικατάσταση της “Διακρατικής Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κύπρου για τους όρους οργάνωσης, λειτουργίας, διεξαγωγής και διαχείρισης των παιχνιδιών που διεξάγονται από την ΟΠΑΠ ΑΕ στην Κύπρο” με ένα νέο ρυθμιστικό πλαίσιο, που θα προβλέπει τη χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος διεξαγωγής, υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις, τυχερών παιχνιδιών σε πάροχο που θα επιλεγεί κατόπιν συγκεκριμένης διαδικασίας και θα υπόκειται σε αυστηρό ρυθμιστικό έλεγχο και εποπτεία. Ο κρατικός έλεγχος θα πραγματοποιείται κατά συνεπή και συστηματικό τρόπο και θα αποσκοπεί στην καταπολέμηση της συναφούς προς τα ορισμένα τυχερά παιχνίδια εγκληματικότητας και στην αντιμετώπιση του παράνομου τζόγου.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία το νομοσχέδιο συνιστά τεχνικό κανόνα κατά τον περί της Διαδικασίας Πληροφόρησης Αναφορικά με Ορισμένους Τεχνικούς Κανόνες Νόμο, ο οποίος ενσωματώνει την Οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22^{ας} Ιουνίου 1998 για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών και αυτό πρέπει να κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως η Βουλή των Αντιπροσώπων προτίθεται να το ψηφίσει σε νόμο και εν πάση περιπτώσει πριν από την εν λόγω ψήφιση.

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο όπως αυτό έχει αρχικά κατατεθεί περιλαμβάνονται πρόνοιες που προβλέπουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τον καθορισμό του Υπουργού Οικονομικών ως υπεύθυνου για τη διαχείριση της διαδικασίας σύναψης σύμβασης μεταξύ της Δημοκρατίας και του παρόχου των τυχερών παιχνιδιών (πάροχος).
2. Την ανάθεση στην ΕΑΣ της αρμοδιότητας για τη διεξαγωγή έρευνας δέουσας επιμέλειας για την εξεύρεση κατάλληλου υποψήφιου παρόχου και την υποβολή εισήγησης για την επιλογή του.
3. Τη διαδικασία σύναψης και τερματισμού της σύμβασης μεταξύ της Δημοκρατίας και του παρόχου.
4. Τη διαδικασία χορήγησης και ανάκλησης της άδειας κατά αποκλειστικότητα και τη διάρκεια αυτής.
5. Την υποχρέωση του παρόχου για κατάθεση τραπεζικής εγγύησης και καταβολή τέλους για την εξασφάλιση άδειας κατά αποκλειστικότητα, το ύψος του οποίου, καθώς και ο τρόπος και χρόνος καταβολής του θα καθοριστούν στη σύμβαση.
6. Την πειθαρχική διαδικασία εναντίον του παρόχου και την επιβολή σχετικών κυρώσεων.
7. Την υποχρέωση του παρόχου να καταβάλλει στη Δημοκρατία φόρο σε σχέση με τα τυχερά παιχνίδια που παρέχει.
8. Τη διαδικασία σύναψης συμφωνίας του παρόχου με πράκτορα για τη χορήγηση σε αυτόν άδειας λειτουργίας πρακτορείου για την παροχή των τυχερών παιχνιδιών εκ μέρους και για λογαριασμό του παρόχου, καθώς και την ετοιμασία κώδικα πρακτικής για τους πράκτορες και τα πρακτορεία.
9. Την οργάνωση, λειτουργία και παροχή των τυχερών παιχνιδιών.

10. Την προστασία του κοινού.
11. Τον έλεγχο και εποπτεία του παρόχου, των πρακτόρων και των πρακτορείων.
12. Τη σύσταση τριμελούς επιτροπής ελέγχου.
13. Την υποχρέωση του παρόχου και των πρακτόρων να διατηρούν τραπεζικούς λογαριασμούς σε πιστωτικό ίδρυμα, υπό την προϋπόθεση ότι η επιλογή του πιστωτικού ιδρύματος στο οποίο θα διατηρούνται οι τραπεζικοί λογαριασμοί εγκρίνεται εκ των προτέρων από την ΕΑΣ.
14. Τη διενέργεια λογιστικού ελέγχου και την ετοιμασία εξελεγμένων οικονομικών καταστάσεων.
15. Τον καθορισμό αδικημάτων και ποινών και την επιβολή διοικητικών προστίμων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η προώθηση του προτεινόμενου νόμου κρίθηκε αναγκαία, αφού λήφθηκε προειδοποιητική επιστολή παράβασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία μεταξύ άλλων αφορούσε παράβαση του άρθρου 56 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκ μέρους των κυπριακών αρχών, λόγω έλλειψης ίσης μεταχείρισης της ΟΠΑΠ (Κύπρου) Λτδ έναντι των λοιπών παρόχων υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών, εφόσον με διακρατική συμφωνία ο ΟΠΑΠ εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της εθνικής νομοθεσίας που ρυθμίζει το στοίχημα.
2. Η κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας ότι το υφιστάμενο πλαίσιο παροχής των εν λόγω παιχνιδιών στη Δημοκρατία περιέχει ελλείψεις όσον αφορά την εποπτεία και τον έλεγχο των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και του ίδιου του παρόχου, αποφάσισε να προχωρήσει στη μεταρρύθμιση του τομέα, ώστε να τον καταστήσει συμβατό με το ενωσιακό δίκαιο.
3. Το Υπουργικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένοι από τους όρους της υφιστάμενης διακρατικής συμφωνίας αποστερούν από το κράτος σημαντικά έσοδα και δε ρυθμίζουν αποτελεσματικά τα τυχερά παιχνίδια, αποφάσισε τον τερματισμό της διακρατικής συμφωνίας και τη ρύθμιση του όλου ζητήματος με νομοθεσία.
4. Το νομοσχέδιο αντικαθιστά το ισχύον πλαίσιο που αφορά τα τυχερά παιχνίδια, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό τη συμμόρφωση της Δημοκρατίας με τις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου, την εφαρμογή αυστηρότερων διαδικασιών ελέγχου του τομέα των τυχερών παιχνιδιών, καθώς και το δημόσιο συμφέρον και τα δημόσια έσοδα.
5. Η Δημοκρατία, μέχρι την πλήρη μεταρρύθμιση του νομικού/ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τη διεξαγωγή τυχερών παιχνιδιών, με βάση σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, υιοθέτησε μία μεταβατική περίοδο κατά την οποία θα ασκείται προληπτικός έλεγχος επί του υφιστάμενου παρόχου από τριμελή επιτροπή ελέγχου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γενικού Λογιστηρίου, της αστυνομίας, καθώς και η πρόεδρος της ΕΑΣ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας εξέφρασε σωρεία απόψεων σε σχέση με το νομοσχέδιο, οι οποίες παρατέθηκαν αναλυτικά με σημειώματα ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2016 και 28 Φεβρουαρίου και 23 Οκτωβρίου 2017. Ειδικότερα, στα εν λόγω σημειώματα τίθενται ζητήματα που αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα επιμέρους θέματα:

1. Τον καθορισμό του ύψους του ποσοστού φορολόγησης του παρόχου των τυχερών παιχνιδιών και του ελάχιστου ποσού φόρου που πρέπει να αποδίδει ο πάροχος στο κράτος ετησίως.
2. Τη διαδικασία επιλογής του παρόχου των τυχερών παιχνιδιών.
3. Τη διαδικασία διαπραγμάτευσης του κράτους με τον υποψήφιο πάροχο.
4. Την ανάθεση αρμοδιότητας στον Υπουργό Οικονομικών για έγκριση ή απόρριψη της πρότασης της ΕΑΣ σε σχέση με την επιλογή του παρόχου.

Σημειώνεται ότι, με ηλεκτρονικό μήνυμα που διαβιβάστηκε στην επιτροπή στις 25 Οκτωβρίου 2017, η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι δε διαφωνεί με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Περαιτέρω, το Υπουργείο Οικονομικών με σχετική επιστολή του, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2017, ενημέρωσε την επιτροπή σχετικά με τα ζητήματα που τέθηκαν κατά την πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον εξέτασης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησε σωρεία ζητημάτων τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τον αριθμό των παρόχων που θα προσφέρουν τα τυχερά παιχνίδια.
2. Την αρμόδια αρχή που θα έχει την ευθύνη διαχείρισης της διαδικασίας σύναψης σύμβασης με τον πάροχο, καθώς και τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης.
3. Το ύψος του ποσοστού της φορολόγησης του παρόχου και το ύψος του ποσοστού των χορηγιών που θα προορίζονται για δραστηριότητες αθλητικού, κοινωνικού και κοινωφελούς ενδιαφέροντος στη Δημοκρατία.
4. Τον τύπο των παρεχόμενων τυχερών παιχνιδιών από τον πάροχο.
5. Το ύψος του ποσοστού της τραπεζικής εγγύησης την οποία πρέπει να καταθέτει ο πάροχος.
6. Την εξουσία της ΕΑΣ να καθορίζει τον αριθμό των πρακτορείων του παρόχου.
7. Τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου του παρόχου και τη συμμετοχή εκπροσώπου της τριμελούς επιτροπής ελέγχου στις συνεδριάσεις αυτές.
8. Την εξουσία της ΕΑΣ να εγκρίνει την επιλογή του πιστωτικού ιδρύματος από τον πάροχο για σκοπούς τήρησης των τραπεζικών του λογαριασμών.
9. Την προθεσμία εντός της οποίας ο πάροχος υποβάλλει τους τελικούς του λογαριασμούς στην ΕΑΣ.

Συναφώς, στη βάση των διαμειφθέντων κατά τις συνεδρίες της επιτροπής και αφού λήφθηκαν υπόψη τόσο οι απόψεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων όσο και οι εισηγήσεις της επιτροπής, στο κείμενο του νομοσχεδίου όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί και διαβιβαστεί στο αρμόδιο υπουργείο για σκοπούς κοινοποίησής του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως σχέδιο τεχνικού κανόνα, όπως ορίζεται από τη σχετική Οδηγία, περιλαμβάνονται οι ακόλουθες κυριότερες πρόνοιες:

1. Το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του εξουσιοδοτεί συντονιστική επιτροπή για τη διαχείριση της διαδικασίας σύναψης σύμβασης και την υποβολή εισήγησης προς τον Υπουργό Οικονομικών για την επιλογή του κατάλληλου παρόχου σχετικά με τη χορήγηση στον τελευταίο άδειας κατά αποκλειστικότητα για την οργάνωση, τη λειτουργία και την παροχή των τυχερών παιχνιδιών, όπως αυτά θα ρυθμιστούν ειδικότερα στους σχετικούς ειδικούς κώδικες πρακτικής. Η συντονιστική επιτροπή αποτελείται από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών ή εκπρόσωπό του, το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ή εκπρόσωπό του, το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας ή εκπρόσωπό του και ένα λειτουργό του Υπουργείου Οικονομικών ως γραμματέα.
2. Τα τυχερά παιχνίδια καθορίζονται ρητά στη σύμβαση και αποτελούν όρο της παραχώρησης άδειας κατά αποκλειστικότητα και περιλαμβάνουν παιχνίδια κατηγορίας αριθμολαχείου, τα οποία αφορούν την ορθή πρόβλεψη τυχαίων αριθμών που προκύπτουν με κλήρωση μέσω ενός συστήματος παιχνιδιού, καθώς και παιχνίδια τα οποία βασίζονται στη σωστή πρόβλεψη συνδυασμών αποτελεσμάτων αθλητικών γεγονότων με μεταβλητές αποδόσεις.
3. Η συντονιστική επιτροπή κατά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας σύναψης σύμβασης διεξάγει έρευνα δέουσας επιμέλειας, με σκοπό να αξιολογήσει κατά πόσο ο υφιστάμενος πάροχος είναι κατάλληλος για τη χορήγηση σε αυτόν άδειας κατά αποκλειστικότητα. Σε περίπτωση που κρίνει τον υφιστάμενο πάροχο κατάλληλο για τη χορήγηση άδειας κατά αποκλειστικότητα, υποβάλλει στον Υπουργό Οικονομικών πλήρως αιτιολογημένη εισήγηση και στη συνέχεια ο υπουργός υποβάλλει το όνομα του υφιστάμενου παρόχου στο Υπουργικό Συμβούλιο για επικύρωση.

Σε περίπτωση που η συντονιστική επιτροπή κρίνει ότι ο υφιστάμενος πάροχος δεν είναι κατάλληλος για τη χορήγηση σε αυτόν άδειας κατά αποκλειστικότητα, ζητά την εκδήλωση ενδιαφέροντος, θέτοντας τα κριτήρια για την προεπιλογή στην πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος και, αφού περιορίσει τον αριθμό των προεπιλεγέντων προσώπων σε πέντε το πολύ, διεξάγει για τον κάθε υποψήφιο έρευνα δέουσας επιμέλειας.

Με βάση τα αποτελέσματα, υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών πλήρως αιτιολογημένη εισήγηση για τη χορήγηση της άδειας κατά αποκλειστικότητα και στη συνέχεια ο υπουργός υποβάλλει το όνομα του επιλεγέντος υποψηφίου στο Υπουργικό Συμβούλιο για επικύρωση.

Σημειώνεται ότι η άδεια που παραχωρείται κατά αποκλειστικότητα δε μεταβιβάζεται ούτε εκχωρείται σε άλλο πρόσωπο ούτε είναι δυνατό να υποθηκευτεί καθ' οιονδήποτε τρόπο.

4. Για τη χορήγηση της άδειας κατά αποκλειστικότητα, ο πάροχος καταβάλλει προς τη Δημοκρατία τέλος το οποίο είναι πληρωτέο στην ΕΑΣ και καταβάλλεται από αυτήν στο Πάγιο Ταμείο. Το ύψος του τέλους, καθώς και ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής του καθορίζονται στη σύμβαση και αποτελούν όρο της άδειας κατά αποκλειστικότητα. Η διάρκεια της άδειας κατά αποκλειστικότητα καθορίζεται στη σύμβαση και η παράβαση του όποιου όρου καθιστά την εν λόγω άδεια ανακλητέα από την ΕΑΣ. Ο πάροχος, ταυτόχρονα με την καταβολή του τέλους που αναφέρεται πιο πάνω, υποβάλλει στην ΕΑΣ τραπεζική

- εγγύηση από πιστωτικό ίδρυμα ίση με το πέντε τοις εκατόν (5%) του αναμενόμενου ετήσιου κύκλου εργασιών του.
5. Ο πάροχος καταβάλλει στη Δημοκρατία φόρο όσον αφορά τα τυχερά παιχνίδια που διενεργούνται τόσο από αυτόν όσο και από τους πράκτορές του, ο οποίος είναι πληρωτέος από τον πάροχο στην ΕΑΣ και καταβάλλεται από αυτήν στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Το ποσό του φόρου καθορίζεται σε είκοσι δύο και μισό τοις εκατόν (22,5%) επί του μικτού κέρδους του παρόχου από τη διεξαγωγή των τυχερών παιχνιδιών για έκαστη λογιστική περίοδο.
  6. Ο πάροχος υποχρεούται να καταβάλει χορηγίες ύψους πέντε τοις εκατόν (5%) επί του μικτού του κέρδους από τη διεξαγωγή των τυχερών παιχνιδιών σε δραστηριότητες στη Δημοκρατία, αθλητικού, κοινωνικού και κοινωφελούς ενδιαφέροντος. Το ύψος των χορηγιών καθορίζεται ως ακολούθως:
    - α. Ποσοστό πενήντα τοις εκατόν (50%) αυτού προτείνεται από ειδική επιτροπή, η οποία αποτελείται από τρεις εκπροσώπους της Δημοκρατίας που διορίζονται για τριετή θητεία μετά από κοινή απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και από δύο εκπροσώπους του παρόχου.
    - β. Ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατόν (25%) αυτού προτείνεται με κοινή απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών και του διοικητικού συμβουλίου του παρόχου.
    - γ. Ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατόν (25%) αυτού προτείνεται από το διοικητικό συμβούλιο του παρόχου.
  7. Σε περίπτωση που το συνολικό ετήσιο ποσό που εισπράττεται από τη Δημοκρατία είναι μικρότερο από το ποσό των είκοσι εκατομμυρίων ευρώ (€20.000.000), ο πάροχος, με τη λήξη του έτους, υποχρεούται εντός του επόμενου μήνα να καταβάλει στη Δημοκρατία το ποσό που υπολείπεται, για να συμπληρώσει το προαναφερόμενο ποσό.
  8. Σε περίπτωση που οφειλόμενος φόρος δεν καταβληθεί από τον πάροχο εντός του καθορισμένου χρόνου, τότε προστίθεται σε αυτόν χρηματική επιβάρυνση ίση με ποσοστό πέντε (5%) τοις εκατόν επί του ποσού του οφειλόμενου φόρου και ο οφειλόμενος φόρος συν η αντίστοιχη χρηματική επιβάρυνση καθίστανται πληρωτέα μαζί με τόκο υπερημερίας.
  9. Ο πάροχος με απόφαση του διοικητικού του συμβουλίου δύναται, για την καλύτερη οργάνωση, λειτουργία και παροχή των τυχερών παιχνιδιών, να συνάπτει συμφωνία με πράκτορα για τη χορήγηση στον τελευταίο άδειας για την παροχή εκ μέρους του τυχερών παιχνιδιών.
  10. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του παρόχου συντάσσεται κώδικας πρακτικής, που εφαρμόζεται από τους πράκτορες και τα πρακτορεία, ο οποίος διαβιβάζεται προς έγκριση στην ΕΑΣ, η οποία, εφόσον συμφωνήσει με το περιεχόμενό του, υποβάλλει σχετική εισήγηση στον Υπουργό Οικονομικών για έγκριση και έκδοση σχετικού διατάγματος.
  11. Ο πάροχος με τη λήξη κάθε πέντε ετών οργάνωσης και λειτουργίας παροχής τυχερών παιχνιδιών προσλαμβάνει ανεξάρτητο εξωτερικό σύμβουλο, για να διεξάγει έρευνα, προκειμένου να αξιολογήσει τον αριθμό των πρακτορειών σε σχέση με τη δημογραφική και πληθυσμιακή σύνθεση των περιοχών της Δημοκρατίας που τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης, λαμβάνοντας υπόψη τη στρατηγική πολιτική της Δημοκρατίας. Στη συνέχεια κοινοποιεί στην ΕΑΣ τα αποτελέσματα της έρευνας, η οποία ενημερώνει σχετικά τον Υπουργό Οικονομικών.
  12. Η ΕΑΣ, μέλη της Αστυνομίας Κύπρου και οποιαδήποτε άλλα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα δύναται να εισέρχονται ελεύθερα σε πρακτορείο καθ' οιονδήποτε χρόνο και χωρίς ειδοποίηση για σκοπούς διερεύνησης, ελέγχου και εποπτείας της συμμόρφωσης του παρόχου, του πράκτορα, του υπεύθυνου προσώπου ή/και τυχόν προσωπικού του πρακτορείου με τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου. Κάθε πάροχος, πράκτορας και υπεύθυνο πρόσωπο οφείλει να επιτρέπει την ελεύθερη και απρόσκοπτη είσοδο στους πιο πάνω, καθώς και να παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία ή έγγραφο του ζητηθεί. Εάν δεν υπάρξει συμμόρφωση, τα εν λόγω πρόσωπα είναι ένοχα ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης τους υπόκεινται σε ποινή φυλάκισης ή σε χρηματική ποινή ή σε αμφότερες τις ποινές.
  13. Η εμπορική επικοινωνία που εφαρμόζεται από τον πάροχο πρέπει να εντάσσεται σε ένα αυστηρό πλαίσιο προστασίας των καταναλωτών, ενώ επιβάλλεται να είναι λελογισμένη και να περιορίζεται αυστηρά σε ό,τι απαιτείται, προκειμένου οι καταναλωτές να κατευθύνονται στα νόμιμα δίκτυα παροχής τυχερών παιχνιδιών, και να προάγεται ταυτόχρονα το υπεύθυνο παιχνίδι, σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς που εκδίδονται από την ΕΑΣ.
  14. Η ΕΑΣ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, δύναται οποτεδήποτε, είτε αυτεπάγγελα είτε κατόπιν καταγγελίας, να πραγματοποιεί ελέγχους συμμόρφωσης της εμπορικής επικοινωνίας του παρόχου με τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου και του κώδικα πρακτικής και να επιβάλλει κυρώσεις, εφόσον διαπιστώσει ότι υπάρχει παράβαση.

15. Η είσοδος στο πρακτορείο και η συμμετοχή σε τυχερά παιχνίδια σε άτομα που δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους απαγορεύεται και ο πράκτορας ή υπάλληλός του, τηρουμένων και των σχετικών οδηγιών της ΕΑΣ, έχει εξουσία να προβαίνει σε ελέγχους, όσον αφορά την ηλικία του παίκτη ζητώντας αποδεικτικά στοιχεία ταυτότητας.
16. Στον πάροχο ή πράκτορα ή υπάλληλό τους απαγορεύεται να παρέχουν πίστωση ή έκπτωση σε παίκτη για τη συμμετοχή του σε τυχερά παιχνίδια.
17. Η ΕΑΣ είναι η αρμόδια αρχή για την εποπτεία του παρόχου, των πρακτόρων, καθώς και όλων των προσώπων που αναμειγνύονται στην οργάνωση, λειτουργία και παροχή τυχερών παιχνιδιών στη Δημοκρατία, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων τους βάσει του προτεινόμενου νόμου και γενικότερα η εύρυθμη εφαρμογή του.
18. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου συστήνεται Τριμελής Επιτροπή Ελέγχου (ΤΕΕ) για την καλύτερη εποπτεία και προληπτικό έλεγχο της εφαρμογής των όρων και διατάξεων του προτεινόμενου νόμου, της άδειας κατά αποκλειστικότητα και της σύμβασης. Τα μέλη της ΤΕΕ επιλέγονται μεταξύ προσώπων τα οποία είναι εγνωσμένης εντιμότητας, έχουν τα προσόντα και τις ικανότητες για την επιτέλεση των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνουν και δεν έχουν οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, άμεσο ή έμμεσο, με τον πάροχο ή με συνδεδεμένη με αυτόν επιχείρηση ή εταιρεία ή οποιαδήποτε εξ αίματος συγγένεια μέχρι δεύτερου βαθμού με οποιοδήποτε πρόσωπο που έχει πρόδηλο οικονομικό ή άλλο συμφέρον με τον πάροχο. Η θητεία των μελών της ΤΕΕ είναι τριετής χωρίς δυνατότητα επαναδιορισμού.
19. Η ΤΕΕ στα πλαίσια του προληπτικού της ελέγχου επί του παρόχου, εκπροσωπείται τουλάχιστον με ένα εκ των μελών της στις συνεδρίες του διοικητικού συμβουλίου του παρόχου, εφόσον σε αυτές συζητείται θέμα που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της. Η ΤΕΕ υποβάλλει στην ΕΑΣ ανά εξάμηνο τακτική έκθεση ελέγχου για το προηγούμενο εξάμηνο και, αν συντρέχει λόγος, η ΤΕΕ δύναται να υποβάλει στην ΕΑΣ και ενδιάμεσες τακτικές εκθέσεις.
20. Ο κάθε πάροχος και πράκτορας διατηρεί τραπεζικό λογαριασμό ή λογαριασμούς ξεχωριστά από οποιοδήποτε άλλες εργασίες ή συμφέροντα που δυνατό να έχει για όλες τις εισπράξεις και τις τραπεζικές συναλλαγές που προκύπτουν από ή σχετίζονται με τα τυχερά παιχνίδια και παρέχει στην ΕΑΣ έγγραφη εξουσιοδότηση που απευθύνεται προς το εγκεκριμένο πιστωτικό ίδρυμα, με σκοπό την εξουσιοδότηση της ΕΑΣ να λαμβάνει αντίγραφα των τραπεζικών καταστάσεων του λογαριασμού του, μόνο για σκοπούς έλεγχου των συναλλαγών που αφορούν τη συμμετοχή στα τυχερά παιχνίδια. Ο πάροχος στην ετήσια συνέλευσή του διορίζει νόμιμο ελεγκτή ή νόμιμο ελεγκτικό γραφείο για λογιστικό έλεγχο των λογιστικών του αρχείων και οικονομικών δηλώσεων και υποβάλλει στην ΕΑΣ, εντός έξι μηνών από το τέλος εκάστου οικονομικού έτους, αντίγραφο των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων, της έκθεσης ελέγχου, καθώς και οποιοσδήποτε επιπρόσθετες πληροφορίες ή αναφορές ζητούνται από την ΕΑΣ.

Με βάση επιστολή του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 18 Απριλίου 2018, το νομοσχέδιο διαβιβάστηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ώστε η ίδια και τα λοιπά κράτη μέλη να το εξετάσουν και σε περίπτωση ένστασής τους να ανταποκριθούν αναλόγως. Σύμφωνα με την ίδια επιστολή, η περίοδος αναμονής (status quo) των τριών μηνών, κατά την οποία το κοινοπιόν κράτος μέλος δεν μπορεί να ιιοθετήσει το νομοσχέδιο, παρήλθε στις 2 Απριλίου 2018, χωρίς να έχει ληφθεί οποιοδήποτε σχόλιο, παρατήρηση ή αιτιολογημένη γνώμη, επομένως η Βουλή των Αντιπροσώπων μπορεί να προχωρήσει άμεσα στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

Περαιτέρω, στην ίδια επιστολή αναφέρεται ότι το νομοσχέδιο προβλέπει τη διεκπεραίωση σειράς ενεργειών, μέχρις ότου καταστεί δυνατή η αντικατάσταση της υφιστάμενης διακρατικής συμφωνίας από τη νέα σύμβαση που θα υπογραφεί με τον επόμενο πάροχο, καθώς και τις διάφορες επισημάνσεις του Γενικού Ελεγκτή και του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σε σχέση με το υφιστάμενο πλαίσιο διεξαγωγής των εν λόγω παιχνιδιών.

Τέλος, στην επιστολή του ο Υπουργός Οικονομικών επισημαίνει ότι το νομοσχέδιο κατά την ψήφισή του από τη Βουλή των Αντιπροσώπων δεν πρέπει να υποστεί οποιοσδήποτε ουσιαστικές αλλαγές, αφού, σύμφωνα με τη σχετική Οδηγία, σε περίπτωση που ένα κοινοπιονθέν νομοσχέδιο τεχνικού κανονισμού υποστεί σημαντικές αλλαγές κατά την ψήφισή του, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να το κοινοποιήσουν εκ νέου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την εφαρμογή νέας περιόδου αναμονής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της βουλευτής της

Αλληλεγγύης τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά τροποποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

2. Τα μέλη της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, το μέλος της βουλευτής της Συμμαχίας Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, όπως αυτό έχει τελικά τροποποιηθεί, στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Ποιος θέλει να μιλήσει πρώτος;

Ο κ. Περδίκη.

Όσο πιο σύντομα μπορείτε. Θα το εκτιμήσουμε ιδιαίτερα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κατανούω ότι είμαστε όλοι κουρασμένοι, κατανούω επίσης ότι τα περιθώρια εναλλακτικών επιλογών δεν είναι ανοικτά. Μία επιλογή έχουμε. Εγώ θέλω να εκφράσω κατ' αρχάς την ικανοποίησή μου, γιατί αυτό το πολύκροτο θέμα προχωρά μετά από πάρα πολλές πιέσεις, συζητήσεις και στην επιτροπή Οικονομικών και στην επιτροπή Ελέγχου, κύρια Ζαχαρία Κουλιά, αν θέλετε να μας ακούσετε λίγες...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πάντα ακούω, Γιώργο μου...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και χωρίς να έχω καμία διάθεση ρεβανσιισμού, είμαι όμως υποχρεωμένος να αναφερθώ σε αυτά, διότι ακριβώς μας παρέπεμψε ο αγαπητός πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών στις επιστολές του Γενικού Ελεγκτή και πήγαμε και τις διαβάσαμε, ξαναθυμηθήκαμε αυτά τα οποία είχε καταγγείλει ο Γενικός Ελεγκτής ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών και ενώπιον της επιτροπής Ελέγχου, τα οποία οφείλουμε να τα ξαναθυμηθούμε. Πρέπει να τα ξαναθυμηθούμε, γιατί είναι πολύ σοβαρές καταγγελίες, που δεν έχουν ακόμα διερευνηθεί πλήρως, και πρέπει να ληφθούν υπόψη και για τα περαιτέρω. Για παράδειγμα, δεν μπορούμε να ξεχάσουμε την καταγγελία του Γενικού Ελεγκτή ότι για πολλά χρόνια αυτή η συμφωνία η διακρατική ερμηνεύετο με λάθος τρόπο, με αποτέλεσμα τουλάχιστον την περίοδο από το 2003 μέχρι το 2015 -κατά την άποψη πάντα του Γενικού Ελεγκτή- να απολέσει η Δημοκρατία έσοδα της τάξης του μισού δισεκατομμυρίου! Δεν μπορούμε να διαγράψουμε την καταγγελία του Γενικού Ελεγκτή ότι από το 2014 επιμόνως ζητούσε την καταγγελία της συμφωνίας και τη διεκδίκηση από την Κυπριακή Δημοκρατία των ποσών τα οποία παρανόμως -κατά την άποψη του Γενικού Ελεγκτή, η οποία ενισχύθηκε και από γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, πρέπει να πω- δεν κατέβαλλε στην Κυπριακή Δημοκρατία η εταιρεία του ΟΠΑΠ. Δεν μπορούμε να ξεχάσουμε και δεν μπορούμε και να διαγράψουμε την καταγγελία του Γενικού Ελεγκτή, όπως είναι καταγεγραμμένη στην επιστολή του, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου, προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, ότι έγινε προσπάθεια το 2015 να προετοιμαστεί νομοσχέδιο -ο παππούς τούτου του νομοσχεδίου- το οποίο ήταν κατόπιν συνεννόησης μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και της ηγεσίας του ΟΠΑΠ. Δεν μπορούμε να ξεχάσουμε τις καταγγελίες κατά προσώπων, λειτουργών του Υπουργείου Οικονομικών -τους ονομάτισε και στην Επιτροπή Ελέγχου και στην Επιτροπή Οικονομικών- οι οποίοι συνέγραψαν νομοσχέδιο, κατά τρόπο ώστε σαφέστατα να ευνοεί την εταιρεία, που προνοούσε ουσιαστικά το απαράδεκτο στοιχείο να διαπραγματεύεται ο υπουργός τους όρους της συμφωνίας με την εταιρεία, πέρα από το στοιχείο, το οποίο είναι προς συζήτηση, αν θα γινόταν ανάθεση αντί ανοικτού διαγωνισμού.

Δεν μπορούμε να μην υπενθυμίσουμε ενώπιον της ολομέλειας ότι η λογική της ανοικτής οικονομίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυτό που προωθεί είναι τις ανοικτές διαδικασίες και τους ανοικτούς διαγωνισμούς και όχι τις διαδικασίες ανάθεσης και δεν μπορούμε να παραβλέψουμε ότι αυτό το νομοσχέδιο, από την πίσω πόρτα, επιτρέπει τη διαδικασία ανάθεσης. Υπάρχει βέβαια το δικαιολογητικό, για να μην παρεξηγούμεθα, ότι αυτή η διαδικασία της ανάθεσης έχει εγκριθεί ήδη από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά δεν είναι και η καλύτερη περίπτωση. Πρέπει να ομολογήσουμε ότι τίθεται υπό περιορισμούς, οι οποίοι ετέθησαν από τη Βουλή, όχι από την κυβέρνηση, και δευτερευόντως από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η διαδικασία της ανάθεσης μέσα σε κάποια πλαίσια, τα οποία τίθενται ορθολογικότερα και όχι όπως τα είχε θέσει η κυβέρνηση στο δεύτερο νομοσχέδιο, το οποίο ήταν ο πατέρας αυτού του νομοσχεδίου που έχουμε μπροστά μας, στο οποίο επίσης -και θέλω να το διαβάσετε και να το θυμηθείτε- καθορίζονταν υπερβολικά ποσοστά κέρδους για την εταιρεία και μειωμένες

εισπράξεις για το κράτος. Η κυβέρνηση έφερε ενώπιόν μας το Νοέμβρη του 2016 νομοσχέδιο στις ίδιες γραμμές του υφιστάμενου με λιγότερα κέρδη για το δημόσιο και ήταν η παρέμβαση της Βουλής και του Γενικού Ελεγκτή που έφεραν τελικά μπροστά μας ένα λογικό, θα έλεγα, κέρδος για το δημόσιο, το οποίο και σήμερα θα ψηφίσουμε.

Δεν μπορεί κανένας να ξεχάσει, χωρίς καμία διάθεση ρεβανσισμού, καμία εκδικητικότητα, ότι όλα αυτά έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια. Έχει συμβεί η ένταση μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και του Γενικού Ελεγκτή. Έχει ζητήσει ο Γενικός Ελεγκτής να διερευνηθούν ευθύνες, ονοματίζοντας τον Υπουργό Οικονομικών για την απώλεια αυτών των εκατομμυρίων, έχει πάρει γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα που τον δικαιώνει το Γενικό Ελεγκτή ότι δεν ήταν θέμα κακής συμφωνίας αλλά κακής ερμηνείας από τους λειτουργούς του Υπουργείου Οικονομικών και τον ίδιο προσωπικά τον Υπουργό Οικονομικών. Χρωστά η εταιρεία, κατά το Γενικό Ελεγκτή, πολλά εκατομμύρια και να μην ξεχάσετε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, ότι υπάρχει σχετική πρόνοια, την οποία επαναλαμβάνει ο Γενικός Ελεγκτής μετ' επιτάσεως, ότι, αν τελικά καταλήξουμε εις την ανάθεση ή τη διαπραγμάτευση με τον ΟΠΑΠ, όπως προνοεί το παρόν νομοσχέδιο, το οποίο θα ψηφίσουμε αναγκαστικά, θα πρέπει να συζητηθεί κατά τη διάρκεια της συνομιλότητας της συμφωνίας η καταβολή των χρωστούμενων. Και εγώ θα περίμενα πραγματικά μέσα στην έκθεσή μας να είχε υιοθετήσει η επιτροπή Οικονομικών αυτή την προτροπή του Γενικού Ελεγκτή, ότι κατά τη διαπραγμάτευση του Υπουργού Οικονομικών, συγγνώμη, της επιτροπής με τον ΟΠΑΠ θα πρέπει να τεθεί θέμα καταβολής των χρωστούμενων, τα οποία είναι πολλά εκατομμύρια. Και ας μην αμφισβητήσει κανένας την ερμηνεία του Γενικού Ελεγκτή, γιατί ενισχύθηκε και από σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα.

Οι ανεξάρτητοι λοιπόν αξιωματούχοι αυτής της πολιτείας έχουν μιλήσει για αυτή τη συμφωνία. Έχουν μιλήσει για αυτή τη συμφωνία και έπαιξαν θετικό ρόλο, για να διαμορφωθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι θετική για τα δημόσια οικονομικά. Έπαιξε και η Βουλή ρόλο, πρέπει να πω, και πρέπει να είμαστε πραγματικά θετικοί και να δώσουμε θετικά σχόλια για την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, η οποία εργάστηκε εντατικά, για να διαμορφωθεί ένα πολύ καλύτερο νομοσχέδιο από αυτό το οποίο ήρθε ενώπιόν μας. Αλλά θα πρέπει να μπει και η σημείωση ότι κατά τη διαπραγμάτευση με την εταιρεία, που προνοείται στο νομοσχέδιο, θα πρέπει να ζητηθεί να γίνει καταβολή των χρωστούμενων, των πολλών εκατομμυρίων που χρωστά η εταιρεία στο κράτος, όπως επίσης θα πρέπει επιτέλους να αναζητηθούν οι ευθύνες γιατί κάποιιοι ερμήνευαν λανθασμένα τη συμφωνία, με αποτέλεσμα να έχει το κράτος αποστερηθεί πολλών εκατομμυρίων.

Με όλα αυτά που λέω, αντιλαμβάνεστε ότι θα παρακολουθούμε στενά την εφαρμογή της νομοθεσίας, θα παρακολουθούμε στενά τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης με την εταιρεία και της τελικής συμφωνίας, αν θα είναι με την εταιρεία ή αν θα καταλήξουν τελικά σε ανοικτή διαπραγμάτευση, γιατί το θέμα είναι πάρα πολύ σημαντικό και αφορά εκατομμύρια έσοδα για το κυπριακό δημόσιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστος Χρίστου.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καταρχάς οφείλουμε να παρατηρήσουμε πως το παρόν νομοσχέδιο εισήχθη στην ημερήσια διάταξη με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, ενώ απασχολεί την επιτροπή Οικονομικών πάνω από ενάμιση χρόνο και συγκεκριμένα από το Νοέμβριο του 2016. Η βιασύνη να προχωρήσει σήμερα προς ψήφιση ένα νομοσχέδιο που αφορά έναν τομέα με οικονομική δραστηριότητα εκατομμυρίων μάς βάζει σε εύλογες υποψίες.

Θα ξεκινήσω από κάποιες σύντομες διαπιστώσεις και παραδοχές, απλά και μόνο για να καταλαβαίνει και ο κάθε πολίτης ο οποίος παρακολουθεί το κοινοβούλιο τι ακριβώς συμβαίνει αυτή τη στιγμή. Γίνεται λόγος πως το παρόν νομοσχέδιο έρχεται για εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το ενωσιακό δίκαιο σε σχέση με τη διεξαγωγή τυχερών παιχνιδιών και ότι έχει κυρίως τεχνικό χαρακτήρα. Αυτή είναι μόνο η μισή αλήθεια όμως. Η Κυπριακή Δημοκρατία οφείλει όντως να καθορίσει ένα νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τη διεξαγωγή και διαχείριση των τυχερών παιχνιδιών, καθώς και τη διαδικασία ελέγχου και εποπτείας της δραστηριότητας αυτής. Σε καμία περίπτωση δεν επιβάλλεται στο κράτος μας συγκεκριμένη διαδικασία εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχουμε την επιλογή να προχωρήσουμε σε απευθείας ανάθεση ή να προχωρήσουμε σε ανοικτό διαγωνισμό για την επιλογή αυτού του παρόχου. Ακόμα περισσότερο δε μας επιβάλλει κανένας να χορηγήσουμε το δικαίωμα διεξαγωγής των τυχερών παιχνιδιών μόνο σε έναν αποκλειστικό πάροχο. Υπάρχει δυνατότητα επιλογής πολλαπλών παρόχων, όπως συμβαίνει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Η επόμενη παραδοχή είναι πως κατά τη διαδικασία χορήγησης δικαιωμάτων διεξαγωγής τυχερών παιχνιδιών το δημόσιο συμφέρον εξυπηρετείται καλύτερα, όταν εξασφαλίζεται το υψηλότερο δυνατό κέρδος για τα δημόσια ταμεία. Μέσα δηλαδή από αυτή τη βιομηχανία, η οποία σήμερα έχει κέρδη εκατομμυρίων, θα έπρεπε ως πολιτεία να εξασφαλίσουμε όση περισσότερη φορολογία μπορούμε και με αυτό τον τρόπο να

χρηματοδοτήσουμε και αναπτυξιακά έργα.

Σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία, το υψηλότερο δυνατό κέρδος εξασφαλίζεται με τη διεξαγωγή ανοικτού διαγωνισμού, καλώντας όσους περισσότερους επενδυτές έχουμε τη δυνατότητα και όχι κάνοντας μια κατευθείαν ανάθεση. Σήμερα το νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας αποτυπώνει την επιλογή της κυβέρνησης, αλλά και όλων των πολιτικών δυνάμεων που το υποστηρίζουν, να προβεί σε απευθείας ανάθεση και να διαιωνίσει το μονοπώλιο που έχει σήμερα ο ΟΠΑΠ. Καθορίζεται σαφώς πως η αρμόδια αρχή θα διαβουλευτεί με τον υφιστάμενο πάροχο, δηλαδή τον ΟΠΑΠ, και, μόνο εάν αυτός δε θελήσει να αποκτήσει το συγκεκριμένο δικαίωμα, θα προχωρήσει στη διαδικασία του ανοικτού διαγωνισμού. Δηλαδή σε έναν τομέα όπου ο πάροχος έχει τεράστια έσοδα και θα έχει το αποκλειστικό μονοπώλιο περιμένουμε ως κράτος να το αρνηθεί αυτό το δικαίωμα, για να προχωρήσουμε μετά σε αυτό το οποίο εξαρχής θα έπρεπε να πράξουμε.

Η επιλογή της κυβέρνησης δημιουργεί τα εξής ερωτήματα: Ερώτημα πρώτο: Ποιος είναι ο λόγος που επιλέγεται η συνέχεια του μονοπωλίου του ΟΠΑΠ και όχι η διεξαγωγή ενός ανοικτού διαγωνισμού με τη συμμετοχή όσο το δυνατό περισσότερων πιθανών επενδυτών; Να υπενθυμίσουμε πως, σε αντίθεση με το παρελθόν, ο σημερινός ΟΠΑΠ δεν έχει καμία σχέση με το ελληνικό δημόσιο. Ερώτημα δεύτερο: Τους τελευταίους μήνες υπήρξε σωρεία δημοσιευμάτων σχετικά με το εν λόγω θέμα. Υπάρχουν καταγγελίες πως κρατική λειτουργός η οποία συμμετείχε στη σύνταξη του νομοσχεδίου παρευρέθηκε σε εκδήλωση του ΟΠΑΠ στην Αθήνα με την εταιρεία να καλύπτει όλα τα έξοδά της. Ισχύουν όντως αυτές οι καταγγελίες; Αν ευσταθούν, καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως κάποια νομοσχέδια τελικά συντάσσονται, για να εξυπηρετούν συγκεκριμένα συμφέροντα. Ερώτημα τρίτο: Γιατί δεν καθορίζονται σαφώς και περιοριστικά τα τυχερά παιχνίδια τα οποία διαχειρίζεται ο πάροχος; Υπάρχει μόνο γενική αναφορά στο είδος και ο πάροχος μετά την υπογραφή της σύμβασης θα μπορεί να προσθέσει νέα παιχνίδια, τα οποία δε θα φορολογούνται. Θεωρούμε πως αυτό συμβαίνει, διότι υπάρχει ευνοϊκή μεταχείριση από κάποιους κύκλους συγκεκριμένων ιδιωτικών συμφερόντων.

Για εμάς, ως ΕΛΑΜ, το ζήτημα είναι ξεκάθαρο. Η διεξαγωγή τυχερών παιχνιδιών είναι μια δραστηριότητα που επιφέρει τεράστια κέρδη και πρέπει ως κράτος να εξασφαλίσουμε το δημόσιο συμφέρον. Καταγγέλλουμε δημόσια σήμερα από το βήμα της Βουλής αυτή την προσπάθεια και σε καμία περίπτωση δε θα συμπράξουμε σε μια τέτοια κατάσταση. Θεωρούμε πως θα πρέπει μέσα από ορθές διαδικασίες και με πλήρη διαφάνεια να προστατευθεί το συμφέρον του κράτους και των πολιτών του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ακούγοντας τους δύο συναδέλφους προηγουμένως, άρχισα να νιώθω ότι είμαι συμμετοχος σε κάποια συνωμοσία. Αυτό το νομοσχέδιο ευσυζητείτο σχεδόν επί ενάμιση χρόνο στην επιτροπή Οικονομικών και υπήρξαν έντονες και διαφορετικές απόψεις και με τη συμμετοχή πολλές φορές στη συζήτηση και του ίδιου του Υπουργού Οικονομικών, του Γενικού Ελεγκτή ειπώθηκαν τα πάντα στις συζητήσεις. Σήμερα τι ψηφίζουμε; Ξέρουμε τι ψηφίζουμε; Ψηφίζουμε μία νομοθεσία που ρυθμίζει τον τρόπο με τον οποίο θα επιλεγεί ο πάροχος μιας μερίδας στοιχήματος, που είναι τα αριθμοπαιχνίδια. Αυτό ψηφίζουμε. Φωτογραφίζουμε τον ΟΠΑΠ; Όχι. Ο ΟΠΑΠ είναι ήδη ο πάροχος που παρέχει αυτές τις υπηρεσίες αυτή τη στιγμή, έχει τα πνευματικά δικαιώματα, το δίκτυο κ.λπ., έχει μια οργανωμένη κατάσταση, αλλά δεν τον φωτογραφίζει το νομοσχέδιο ούτε το νομοσχέδιο προβλέπει απευθείας ανάθεση στον ΟΠΑΠ. Το νομοσχέδιο δίνει τη δυνατότητα προτεραιότητας να συζητήσει ο ΟΠΑΠ με την κυβέρνηση, η οποία έχει την απόλυτη ευθύνη να διαχειριστεί για το καλό του τόπου αυτό το δικαίωμα, το δικαίωμα δηλαδή να τζογάρουν οι Κύπριοι πολίτες σε αυτά τα παιχνίδια. Ο ΟΠΑΠ για δικούς του λόγους μπορεί να μη δεχτεί αυτές τις νέες ρυθμίσεις που εισάγει το νομοσχέδιο, που είναι εντελώς διαφορετικές με αυτά που υπήρχαν στη διακρατική συμφωνία. Έτσι, για να τα βάλουμε σε μια σειρά, διότι αρχίζω να νιώθω ότι κάπου έχουμε χάσει την ισορροπία και αρχίζουμε να δημιουργούμε εικόνες στους πολίτες ότι αυτό το οποίο θα προκύψει ως αποτέλεσμα σε λίγο είναι μέρος μιας συνωμοσίας. Για όνομα του Θεού!

Η διακρατική συμφωνία ήταν μια συμφωνία η οποία έγινε μεταξύ της Κύπρου και της Ελλάδας, όταν και ο ΟΠΑΠ ήταν κρατικός στην Ελλάδα. Όμως στη διακρατική συμφωνία υπήρχε συγκεκριμένος μηχανισμός, ο οποίος ήταν ο επόπτης, μέσω του Γενικού Λογιστήριου, στην εφαρμογή του. Δηλαδή, ακόμα και αν ήθελε - μετά που έγινε ο ΟΠΑΠ ιδιωτικός στην Ελλάδα- ο νέος πάροχος, ο ιδιώτης, να κλέψει το κράτος, υπήρχε το Γενικό Λογιστήριο, που παρακολουθούσε την εφαρμογή τούτης της συμφωνίας, η οποία καταργείται από σήμερα -σε λίγο- και θα ισχύσει πλέον σε αυτή την αγορά το κομμάτι ρύθμισης που εισάγει αυτό το νομοσχέδιο.

Άκουσα με πάρα πολλή προσοχή τον κ. Χρίστου να επιχειρηματολογεί υπέρ της ανοιχτής αγοράς. Μα, για όνομα του Θεού! Είναι ποτέ δυνατόν ο τζόγος να μπει σε ανταγωνισμό υπηρεσίας; Ο ανταγωνισμός θα οδηγήσει σε μεγαλύτερο εθισμό. Δηλαδή, φανταστείτε τώρα τους διάφορους να ανταγωνίζονται μεταξύ τους, πόσους παίχτες εθισμένους θα δημιουργήσουμε. Και μία ρητή κατεύθυνση -που ήρθε μάλιστα και από τις Βρυξέλλες, τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο- είναι ότι είναι μονοπώλιο αυτό το πράγμα, με υποχρέωση του όποιου παρόχου να παίρνει και μέτρα κατά του εθισμού. Στον τζόγο δεν μπορεί να υπάρξει ανταγωνισμός. Για όνομα του Θεού!

Εμείς θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο, διότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, όπως και η διακρατική, στο σκοτεινό κόσμο του στοιχήματος ήταν τα μόνα εργαλεία. Ήταν η διακρατική και θα είναι αυτό το νομοσχέδιο το μόνο εργαλείο που θα παράγει έσοδα από το κράτος, γι' αυτό θα πρέπει να στραφούμε κάπου αλλού, για να δούμε πού είναι οι παρανομίες και πού χάνονται έσοδα του κράτους σε αγορές οι οποίες ακόμα δεν ελέγχονται. Τουλάχιστον τούτες ελέγχονται και το κράτος το ελάχιστο που θα κερδίζει, το ελάχιστο, θα είναι €20 εκατομ. το χρόνο, βρέξει-χιονίσει. Άρα, ας είναι -κάποιοι λένε- προβληματικό, εγώ δέχομαι. Και προβληματικό να είναι, θα το ψηφίσω, αλλά θα πρέπει να στραφούμε να ρυθμίσουμε και την άλλη αγορά, του ποδοσφαιρικού στοιχήματος, που είναι εξίσου μεγάλη, αλλά είναι ακόμα σκοτεινή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προσπαθήστε να περιορίσετε, σας παρακαλώ, στα τρία λεπτά.

Ο κ. Άγγελος Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, όπως και προηγουμένως, κύριε Πρόεδρε.

Να πω ότι είχαμε μία κατάσταση μπροστά μας με τη διακρατική συμφωνία -όπως εξελίχθηκε- η οποία έφτασε στο τέλος της και μάλιστα εδώ και αρκετό καιρό και έπρεπε να βρούμε μία νέα φόρμουλα. Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο που είναι μπροστά μας επέρασε από τη βάσανο και του Γενικού Ελεγκτή, ο οποίος το ενέκρινε, και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία είδε αυτή την τελική πρόταση όπως έχει εξελιχθεί και δε διαφώνησε. Θεωρούμε ότι το να εισαχθεί στο νομοσχέδιο το πλαφόν των €20 εκατομ. ήταν μια μεγάλη επιτυχία -στην οποία εμείς είχαμε ουσιαστική συμβολή- όπως επίσης και τα ποσοστά της φορολογίας μάς ικανοποιούν και ιδιαίτερα το ότι καταφέραμε το ποσοστό που αφορά τις μη κυβερνητικές οργανώσεις να είναι ένα ξεχωριστό ποσοστό, για να βεβαιωθούμε ακριβώς ότι θα πηγαίνει εκεί που πρέπει να πηγαίνει.

Θα υποστηρίξουμε το νομοσχέδιο. Υπάρχει ένα θέμα, το οποίο θα πρέπει να δούμε στον περί Στοιχημάτων Νόμο, σε σχέση με το κατά πόσο θα καταλήξουμε στο τέλος να διαχωρίσουμε εντελώς -όπως λέμε- τα αρνιά από τα ερίφια, δηλαδή το στοιχείο από τα τυχερά παιχνίδια, να μπορούν αυτοί που έχουν τα τυχερά παιχνίδια να ασχολούνται μόνο με τα τυχερά παιχνίδια, οι άλλοι που είναι με το στοιχείο μόνο με το στοιχείο και ίσως να υπάρξει μια ομαλή, αν θέλετε, λειτουργία του συστήματος και το κράτος να παίρνει το λαβείν του. Γιατί σήμερα, όπως ξέρουμε, δεν παίρνει το λαβείν του όπως θα έπρεπε να το παίρνει. Άρα, γι' αυτούς τους λόγους που έχω αναφέρει προηγουμένως θα υποστηρίξουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και είμαστε έτοιμοι να κουβεντιάσουμε και τα υπόλοιπα την ώρα που θα έρθει η ώρα του στοιχήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Και εμείς από την πλευρά τη δική μας θα στηρίξουμε το νομοσχέδιο, χωρίς να είμαστε σε θέση να υπεισέλθουμε σε λεπτομέρειες. Και ειδικά εγώ, δεδομένου ότι δε γνωρίζω τι είναι τα πρακτορεία στοιχήματος και ούτε εισήλθα καμιά φορά σε πρακτορείο στοιχήματος. Η ουσία είναι μία. Αυτό το οποίο μάς ενδιαφέρει ως κόμμα είναι το γεγονός, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως από το συνάδελφο τον Άγγελο το Βότση, ότι έχουμε διασφαλίσει ένα σταθερό εισόδημα για το κράτος, παρά το γεγονός ότι είχαμε μια διαφορετική τοποθέτηση όσον αφορά τις παροχές προς τα φιλανθρωπικά ιδρύματα, που θέλαμε να μην είναι ποσοστό επί της κερδοφορίας, αλλά να είναι και αυτό ένα σταθερό ποσό. Όμως το γεγονός ότι έχει κατοχυρωθεί ένα σημαντικό ποσό, που μπορεί να πλησιάζει περίπου τα €4 εκατομ. το χρόνο και θα διατίθεται για φιλανθρωπικούς σκοπούς είναι πάρα πολύ σημαντικό, γιατί ενισχύει ακριβώς την προσπάθεια της κυβέρνησης -της όποιας κυβέρνησης- να καλύψει υποχρεώσεις έναντι σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού που το έχουν ανάγκη. Και

το τρίτο, το γεγονός ότι μέσα από αυτή τη διαδικασία δεν εκμηδενίζεται ενδεχομένως, αλλά περιορίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό το παράνομο στοιχείο.

Και για μας ακριβώς ο στόχος είναι να συμβάλουμε με οποιοδήποτε τρόπο στη μείωση ή και στην εξαφάνιση του παράνομου στοιχείου. Γι' αυτό και είμαστε στη διάθεση... Γνωρίζουμε... Στο παρελθόν όμως ήταν πολύ μεγαλύτερο το παράνομο στοιχείο και γνωρίζουμε και τι έγινε κάποια στιγμή με τη φυγή εταιρειών στο εξωτερικό, με έδρα το εξωτερικό, για να έχουμε στοιχήματα στην Κύπρο τα οποία ήταν ανεξέλεγκτα. Γι' αυτό είμαστε ανοικτοί σε όποιες προτάσεις ενδεχομένως θα κατατεθούν που μπορούν να συμβάλουν στην ακόμα περαιτέρω μείωση του παράνομου στοιχείου, να τις συζητήσουμε και να τις υποστηρίξουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δευτερολογώ, κύριε Πρόεδρε, για να διαχωρίσω τη θέση μου από την τοποθέτηση του κ. Χρίστου. Σε καμία περίπτωση...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς επειδή... Διαδικαστικά. Δεν έχω πρόβλημα, απλά, εάν οι συνάδελφοι θα δευτερολογήσουν, να τελειώσουμε τις πρωτολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, συμφωνώ, αλλά εν έσει πρωτολογίες, δεν εξήτησε κανένας. Είναι και οι δύο δευτερολογίες.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απολογούμαι.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θέλει ο Αβέρωφ να πει κάτι...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ο κ. Νεοφύτου, ναι.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να τελειώσει ο κ. Περδίκης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, έχετε δίκαιο.

Κύριε Περδίκη, σας παρακαλώ.

Ο κ. Νεοφύτου. Να κλείνουμε τις πρωτολογίες, διότι έχει σημασία...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Κύριε Νεοφύτου, έχει σημασία, διότι μπορεί να σηκωθεί άλλος να πρωτολογήσει μετά από εσάς και δε θα του δώσω το λόγο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έν' πρόεδρος κόμματος, δικαιούται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κλείουν οι τροπολογίες. Η διαδικασία έντζεν τυχαία που μπαίνει έτσι!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρώτα θέλω να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους της επιτροπής Οικονομικών, γιατί για ένα θέμα που έτυχε τα τελευταία δύο χρόνια μεγάλης δημόσιας συζήτησης έχουμε ένα αποτέλεσμα. Ποιο είναι αυτό το αποτέλεσμα; Για ένα νομοσχέδιο που συμφωνούν Γενικός Εισαγγελέας, Γενικός Ελεγκτής, κυβέρνηση, Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού είναι, θεωρώ, άδικο -για μια κρατική συμφωνία

που υπάρχει από το 1969 και έτυχε τριών τροποποιήσεων- να κατηγορείται ένας Υπουργός Οικονομικών, το 2018, ότι ερμηνεύει λάθος μια διακρατική συμφωνία, της οποίας η τελευταία αλλαγή ήταν το 2002. Απλά, ταπεινά το καταγράφω.

Εμείς θα πιστώσουμε στον υπουργό ότι είναι ο μόνος υπουργός που κατάγγειλε τη συμφωνία, για να έχουμε σήμερα το νομοσχέδιο που θα αυξήσει τα έσοδα του κράτους, αλλά να κάνουμε και μια σύγκριση, κύριε Πρόεδρε. Είναι ωραία να μιλούμε -είτε οι ιερείς εξ άμβωνος είτε οι βουλευτές από το βήμα- χωρίς να είναι ενήμεροι οι συνάδελφοι όλης της κατάστασης. Επικεντρωνόμαστε σ' ένα νομοσχέδιο στο οποίο ο τομέας αυτός είναι ο πιο βαριά φορολογημένος, πέρα από τα τυχερά παιχνίδια, στα οποία θα πληρώνουν 27,5% φόρο πάνω στο ακαθάριστο εισόδημα μετά από την πληρωμή των παικτών, όταν στο στοίχημα -και καμία αναφορά δεν έγινε- είναι μόλις 13,5%. Δεν έγινε καμία αναφορά ότι, αν κερδίσεις παίζοντας στοίχημα εκατομμύρια ή στο καζίνο δεκάδες εκατομμύρια, ο παίκτης απαλλάσσεται από τη φορολογία, αλλά, αν παίξεις τυχερό παιχνίδι στον ΟΠΑΠ και κερδίσεις, πέραν του ότι πληρώνει 27,5%, ο παίκτης θα πληρώσει επιπρόσθετα 20%, όταν και στο καζίνο είναι μονοπώλιο, αλλά η ολομέλεια της Βουλής ψήφισε το gaming tax μόνο 15%, χωρίς ο παίκτης, όσα εκατομμύρια και να κερδίζει, να πληρώνει φόρο.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Την ψηφίσαμε.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όλοι, πλην του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ δεν εψήφισα.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εντάξει. Όταν...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βέβαια, ακολούθησα το ΑΚΕΛ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε, μόνο. Συνεχίστε.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Σε κανένα άλλο τομέα δε γνωρίζω -όσο καιρό είμαι κοινοβουλευτικός- να έχει μπει πρόνοια, βρέξει-σιονίσει, ότι το κράτος θα παίρνει συγκεκριμένο ποσό, €20 εκατομ. Ακούσαμε και ότι...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ναι, το ελάχιστον. Ακούσαμε ότι, όταν λειτουργήσει ο ελεύθερος ανταγωνισμός... Καλά, στους τομείς που λειτουργεί ο ελεύθερος ανταγωνισμός και υπάρχουν τετραπλάσια υποστατικά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σου απαντήσει ο κ. Μαυρίδης. Προσεκτικά, κύριε Νεοφύτου!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μιλώ για τον τομέα του στοιχήματος, που είναι και τετραπλάσιος ο αριθμός των καταστημάτων, είναι κλάσμα το έσοδο του κράτους από ό,τι τα έσοδα από εδώ που είναι μονοπώλιο. Και έχει λογική να είναι ένας ο πάροχος και έχει λογική να δίνεται προτεραιότητα στον συγκεκριμένο, για να έχει αυξημένα έσοδα το κράτος, διαφορετικά θα καταποντίζονταν και τα έσοδα του κράτους και δε θα υπήρχε ο έλεγχος. Που έχουμε ένα νομοσχέδιο δεκάδων σελίδων, που οι συζητήσεις γίνονται για ένα άρθρο, αλλά τα υπόλοιπα είναι αυστηροί κανόνες για τον έλεγχο αυτών των παιχνιδιών. Θεωρώ -και κλείνω και ευχαριστώ όλους τους συναδέλφους- ότι έγινε μια εξαιρετική δουλειά, έχουμε ενώπιόν μας ένα πάρα πολύ καλό νομοσχέδιο -κανένα δεν είναι τέλειο- και τα έσοδα του κράτους θα αυξηθούν κατακόρυφα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδικής.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εγώ δεν πρόκειται να κλάψω για το ότι η φορολογία είναι πολλή για το θέμα του στοιχήματος αυτού - δάκρυα κροκοδείλια ή μη για τις φορολογίες πάνω στον τζόγο δεν πρόκειται να κάμω- θα συμφωνήσω όμως με τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών και με τον κ. Βότση και θα απαντήσουμε στον κ. Χρίστου έτσι ότι αυτό που έχουμε μπροστά μας είναι κατά πολύ καλύτερο απ' αυτό που είχαμε πριν από ένα χρόνο, πριν από δεκαπέντε, πριν από είκοσι χρόνια. Διασφαλίζονται κατά πολύ καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα του δημοσίου τζιαι κερδίζει το δημόσιο κατά παρασάγγας καλύτερα απ' ό,τι όπως ήταν αυτή η κατάσταση και, ναι, συνάδει με ό,τι ζήτησε η επιτροπή Οικονομικών και ο Γενικός Ελεγκτής. Δεν είμαι σίγουρος ότι, όπως και στα άλλα πράγματα που έχουμε εισάξει τον ανταγωνισμό στην Κύπρο... Είπα και πριν έτσι εμβόλιμα. Ορίστε τι συμβαίνει και με τα καύσιμα. Υπάρχουν πολλές εταιρείες. Υπάρχει όμως υγιής ανταγωνισμός προς το συμφέρον του δημοσίου;

Υπάρχουν και πρακτικοί λόγοι τους οποίους εμελέτησε διεξοδικά η επιτροπή και επείστηκεν ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση και στο συγκεκριμένο επιχειρηματικό τομέα ο ανταγωνισμός δε θα ήταν υπέρ του δημοσίου για πολλούς και διάφορους λόγους. Εγώ θεωρώ ότι, όπως εκτίστηκε η συμφωνία και η διαδικασία, εάν τη χειριστεί σωστά η κυβέρνηση -γιατί ακόμα δεν έχουμε συμφωνία, έχουμε νομοσχέδιο, τη συμφωνία πρέπει να δούμε στο τέλος- εάν διεκδικήσεις όντως, όπως λέει τζιαι ο Γενικός Ελεγκτής, τα χρωστούμενα και με το φόβο της διαπραγμάτευσης, της τελικής δυνατότητας που έχει το κράτος να μπει σε διαδικασία ανοικτής διαπραγμάτευσης -όι για να δώσει σε πολλούς, αλλά να δώσει σε ανταγωνιστή του ΟΠΑΠ- ενδεχομένως να κερδίσει πολλά το δημόσιο που τούντο νομοσχέδιο. Εξαρτάται όμως πόσο περίτεχνα και πιεστικά θα λειτουργήσει η κυβέρνηση. Γι' αυτό εγώ ετέλειωσα την ομιλία μου λέγοντας ότι θα ελέγχουμε την κυβέρνηση και θα την παρακολουθούμε, για να κάνει μία σωστή και πετυχημένη διαπραγμάτευση, που θα σημαίνει για το δημόσιο εκατοντάδες ευρώ έσοδα. Για το δημόσιο, για τον πολίτη. Κέρδη για τον πολίτη. Από την πρώτη στιγμή της διαπραγμάτευσης, αν ακολουθηθεί η οδηγία του Γενικού Ελεγκτή και πάρει πίσω το κράτος αυτά που δεν του έδινε ο ΟΠΑΠ τόσα χρόνια, τότε θα κερδίσει το δημόσιο και ο πολίτης. Διαφορετικά, αν πάμε στη διαπραγμάτευση αμέσως, χάνουμε αυτά τα εκατομμύρια. Χάνουμε αυτά τα εκατομμύρια!

Άρα, θεωρώ ότι έν' σωστό το νομοσχέδιο, έχει τις αδυναμίες του, δεν έχει τα πάντα που ζητήσαμε, πρέπει να το ψηφίσουμε και πρέπει να παρακολουθούμε την υλοποίησή του.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, ξεκινούμε τη συζήτηση από την αρχή, αντιλαμβάνομαι. Εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα να συνεχίσουμε, αλλά θα κάμω το εξής: Θα δώσω ενάμισι λεπτό, όπως μετράτε εδώ, για τον κάθε ομιλητή μόνο.

Ο κ. Χρίστου. Ενάμισι λεπτό!

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Λουκαΐδης.

Ένα λεπτό, κύριε Χρίστου.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θα παρακαλούσα διαδικαστικά ακριβώς αυτό που είπατε. Αισθανόμαστε ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εξαντλήθηκε!

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εάν δεν υπάρχει πρόβλημα με τους συναδέλφους, να παρακαλέσω να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία, γιατί ήδη είναι προχωρημένη η ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Ποιοι επιμένετε ότι θέλετε να μιλήσετε;

Παρακαλώ, ο κ. Χρίστου.

Θα δώσω ένα λεπτό μόνο στον κ. Χρίστου και τελειώνει. Ένα λεπτό!

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αναγκαστικά θα απαντήσω, διότι αναφέρθηκαν αρκετοί βουλευτές στο όνομά μου. Εμείς επιμένουμε στη θέση μας ότι μέσα από αυτή τη διαδικασία μπορεί να εξασφαλιστεί μεγαλύτερο ποσό για τα δημόσια ταμεία, για να ξεκαθαρίσω το τι είπα προηγουμένως. Και απαντώντας προς τον κ. Γιωργάλλα, σήμερα δε συζητούμε το θέμα του εθισμού των συμπολιτών μας στον τζόγο. Όταν το συζητήσουμε, θα έχουμε απαντήσεις και μια από αυτές τις απαντήσεις θα είναι να κλείσουν τα οδοφράγματα, για να σταματήσουμε να στηρίζουμε και την οικονομία των κατεχομένων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εκχώρηση εξουσιών του Υπουργού. Άρθρο 3.

Συντονιστική Επιτροπή. Άρθρο 4.

Διαδικασία σύναψης της Σύμβασης. Άρθρο 5.

Διεξαγωγή έρευνας δέουσας επιμέλειας από τη Συντονιστική Επιτροπή προς εξεύρεση κατάλληλου υποψήφιου παρόχου. Άρθρο 6.

Κώδικες Πρακτικής της χώρας καταγωγής του παρόχου. Άρθρο 7.

Γενικός Κώδικας Πρακτικής για την οργάνωση, λειτουργία και παροχή των ορισμένων τυχερών παιχνιδιών και Ειδικό Κώδικας για τους όρους και τις προϋποθέσεις κάθε ορισμένου τυχερού παιχνιδιού. Άρθρο 8.

Άδεια κατά αποκλειστικότητα, τέλος, διάρκεια και υποβολή τραπεζικής εγγύησης. Άρθρο 9.

Τερματισμός της Σύμβασης και ανάκληση της άδειας κατά αποκλειστικότητα. Άρθρο 10.

Εκχώρηση και υποθήκευση της άδειας κατά αποκλειστικότητα. Άρθρο 11.

Πρόθεση αλλαγής περιστάσεων του παρόχου. Άρθρο 12.

Αξιολόγηση της καταλληλότητας υποψήφιου αγοραστή μετοχών του παρόχου από την ΕΑΣ. Άρθρο 13.

Πειθαρχική διαδικασία εναντίον του παρόχου και επιβλητές κυρώσεις. Άρθρο 14.

Απαγόρευση οργάνωσης, λειτουργίας ή παροχής των ορισμένων τυχερών παιχνιδιών άνευ αδειας κατά αποκλειστικότητα. Άρθρο 15.

Φόρος των ορισμένων τυχερών παιχνιδιών και υποχρέωση παρόχου για παραχώρηση χορηγιών για δραστηριότητες γενικού και ιδίως κοινωφελούς ενδιαφέροντος. Άρθρο 16.

Χρονική προθεσμία για πληρωμή του φόρου των ορισμένων τυχερών παιχνιδιών. Άρθρο 17.

Χρηματική επιβάρυνση για καθυστέρηση πληρωμής. Άρθρο 18.

Ανάκτηση φόρου των ορισμένων τυχερών παιχνιδιών, τόκου ή/και χρηματικής επιβάρυνσης. Άρθρο 19.

Επιστροφή φόρου των ορισμένων τυχερών παιχνιδιών. Άρθρο 20.

Συμφωνία παρόχου με πράκτορα. Άρθρο 21.

Κώδικας Πρακτικής για τους πράκτορες και τα πρακτορεία. Άρθρο 22.

Όροι και προϋποθέσεις σύναψης της συμφωνίας μεταξύ παρόχου και πράκτορα. Άρθρο 23.

Υπεύθυνα πρόσωπα πρακτορείου. Άρθρο 24.

Έρευνα αξιολόγησης της αγοράς των ορισμένων τυχερών παιχνιδιών. Άρθρο 25.

Υποχρεώσεις πράκτορα. Άρθρο 26.

- Επιθεώρηση υποστατικών. Άρθρο 27.
- Μητρώο αδειούχων πρακτορείων. Άρθρο 28.
- Συμμετοχή των παικτών στα ορισμένα τυχερά παιχνίδια. Άρθρο 29.
30. Έγκριση του συστήματος μηχανογράφησης σήμανσης δελτίων και των δελτίων από την ΕΑΣ. Άρθρο
- Σύστημα μηχανογράφησης σήμανσης δελτίων. Άρθρο 31.
- Πρόσβαση της ΕΑΣ στο σύστημα μηχανογράφησης σήμανσης δελτίων του παρόχου. Άρθρο 32.
- Σύστημα παιχνιδιού. Άρθρο 33.
- Κώδικας Πρακτικής για τις κληρώσεις των ορισμένων παιχνιδιών κλήρωσης. Άρθρο 34.
- Έγκριση και έλεγχος του συστήματος παιχνιδιού από την ΕΑΣ. Άρθρο 35.
- Εξέταση αίτησης για έγκριση συστήματος παιχνιδιού. Άρθρο 36.
- Γενικές αρχές της εμπορικής επικοινωνίας. Άρθρο 37.
- Εμπορικές ανακοινώσεις. Άρθρο 38.
- Ιδιότητα του παρόχου ως χορηγού. Άρθρο 39.
- Εμπορική επικοινωνία και προστασία των ανηλίκων. Άρθρο 40.
- Κώδικας Πρακτικής για την εμπορική επικοινωνία του παρόχου. Άρθρο 41.
- Υποχρέωση τήρησης αρχείων για την εμπορική επικοινωνία. Άρθρο 42.
- Έλεγχος της εμπορικής επικοινωνίας. Άρθρο 43.
- Ηλικία συμμετοχής παικτών. Άρθρο 44.
- Πίστωση. Άρθρο 45.
- Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Άρθρο 46.
- Εποπτικές αρμοδιότητες της ΕΑΣ και εισφορά του παρόχου προς την ΕΑΣ. Άρθρο 47.
- Σύσταση Τριμελούς Επιτροπής Ελέγχου (ΤΕΕ). Άρθρο 48.
- Θητεία της ΤΕΕ. Άρθρο 49.
- Παύση μελών της ΤΕΕ. Άρθρο 50.
- Δαπάνες λειτουργίας της ΤΕΕ και αντιμισθία μελών της. Άρθρο 51.
- Αρμοδιότητες της ΤΕΕ. Άρθρο 52.
- Ειδικότερες εξουσίες και αρμοδιότητες της ΤΕΕ. Άρθρο 53.
- Προληπτικός έλεγχος της ΤΕΕ και υποχρέωση παρόχου προς ενημέρωση της ΤΕΕ. Άρθρο 54.
- Γνώμη και εισηγήσεις της ΤΕΕ. Άρθρο 55.
- Ένσταση παρόχου σε γνώμη ή ενέργειες της ΤΕΕ. Άρθρο 56.
- Αποφάσεις της ΤΕΕ και της ΕΑΣ. Άρθρο 57.
- Συνέπειες μη συμμόρφωσης παρόχου σε απόφαση της ΕΑΣ. Άρθρο 58.
- Τακτική έκθεση της ΤΕΕ. Άρθρο 59.
- Εσωτερικός έλεγχος παρόχου στα πρακτορεία. Άρθρο 60.
- Τραπεζικοί λογαριασμοί. Άρθρο 61.
- Λογιστικά αρχεία. Άρθρο 62.
- Τήρηση αρχείων. Άρθρο 63.
- Λογιστικός έλεγχος και ειδικός έλεγχος. Άρθρο 64.
- Οργάνωση, λειτουργία ή παροχή υπηρεσιών ορισμένων τυχερών παιχνιδιών χωρίς άδεια κατά αποκλειστικότητα. Άρθρο 65.

Παροχή υπηρεσιών των ορισμένων τυχερών παιχνιδιών κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου, των όρων της Σύμβασης ή/και της άδειας κατά αποκλειστικότητα. Άρθρο 66.

Παροχή υπηρεσιών των ορισμένων τυχερών παιχνιδιών σε μη αδειούχα πρακτορεία. Άρθρο 67.

Παροχή απαγορευμένων δραστηριοτήτων σε πρακτορείο. Άρθρο 68.

Συμμετοχή στα ορισμένα τυχερά παιχνίδια κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 69.

Εξαπάτηση. Άρθρο 70.

Παράβαση κανόνων εμπορικής επικοινωνίας. Άρθρο 71.

Παροχή ψευδών πληροφοριών. Άρθρο 72.

Μη τήρηση των κατάλληλων συστημάτων. Άρθρο 73.

Πρόσκληση ανηλίκων σε ορισμένο τυχερό παιχνίδι. Άρθρο 74.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 75.

Αστική ευθύνη. Άρθρο 76.

Κατάργηση Νόμου. Άρθρο 77.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα μία ψήφοι υπέρ, δύο ψήφοι εναντίον, καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 77 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Ορισμένων Τυχερών Παιχνιδιών Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον, καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ερχόμαστε τώρα στο σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για καταδίκη των ενεργειών της Τουρκίας για κατασκευή πυρηνικού αντιδραστήρα στην περιοχή Άκκιουγιου.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Με την ευκαιρία της 32^{ης} επετείου από το πυρηνικό ατύχημα στο Τσέρνομπιλ της Ουκρανίας, το χειρότερο πυρηνικό ατύχημα στην ιστορία, το οποίο απελευθέρωσε τριάντα έως σαράντα φορές περισσότερη ραδιενέργεια από ό,τι η ατομική βόμβα στη Χιροσίμα με ανυπολόγιστες συνέπειες για την υγεία χιλιάδων ανθρώπων και το περιβάλλον,

Προειδοποιώντας για την επικινδυνότητα ανάπτυξης πυρηνικών προγραμμάτων σε σημεία γεωλογικά ακατάλληλα,

Παρακολουθώντας με ανησυχία την προώθηση των σχεδίων της Τουρκίας για τη δημιουργία του πρώτου πυρηνικού αντιδραστήρα στην περιοχή Άκκιουγιου, μια υψηλά ενεργό σεισμογενή περιοχή στις νότιες ακτές της Τουρκίας, απέναντι από τις ακτές της Κύπρου,

Προειδοποιώντας ότι η υλοποίηση των σχεδίων της Τουρκίας θα θέσει άμεσα τις χώρες της Ανατολικής Μεσογείου ενώπιον της ραδιενεργού απειλής, ενώ ορατός είναι ο κίνδυνος μόλυνσης των υδάτων της Μεσογείου λόγω της μεταφοράς ραδιενεργών αποβλήτων,

Υπενθυμίζοντας στη διεθνή κοινότητα την έντονη εκστρατεία της Βουλής των Αντιπροσώπων για την αναχαίτιση των σχεδίων της Τουρκίας, τα οποία είχαν τότε εξαγγελθεί, στη βάση έγκυρων στοιχείων για την ακαταλληλότητα της συγκεκριμένης τοποθεσίας,

Υπενθυμίζοντας την παραβίαση της Διεθνούς Σύμβασης για την Πυρηνική Ασφάλεια από την Τουρκία, αφού δεν έχει διαβουλευθεί με τα γειτονικά κράτη της για τη χωροθέτηση του σταθμού και την από κοινού λήψη μέτρων για περιορισμό συνεπειών σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή ατυχήματος,

Υπενθυμίζοντας τα προηγούμενα σχετικά ψηφίσματά της, περιλαμβανομένου του ομόφωνου ψηφίσματος της 2^{ος} Οκτωβρίου 2014 για τον πυρηνικό αφοπλισμό,

Ψηφίζει ως ακολούθως:

1. *Καταδικάζει* την ενέργεια της Τουρκίας να προχωρήσει στην κατάθεση θεμέλιου λίθου για τη δημιουργία πυρηνικής μονάδας στην περιοχή Άκκιουγιου, περιφρονώντας τις προειδοποιήσεις ειδικών και περιβαλλοντικών οργανώσεων για τους σοβαρούς κινδύνους που εγκυμονεί μια τέτοια ενέργεια για την ευρύτερη περιοχή.
2. *Παρακολουθεί* με ανησυχία τις εξελίξεις, οι οποίες επηρεάζουν άμεσα την Κύπρο λόγω της γεινιάσής της με την περιοχή Άκκιουγιου, του μικρού μεγέθους της, καθώς και της ύπαρξης ισχυρών ανέμων και θαλάσσιων ρευμάτων, στοιχεία τα οποία δυνατό να μεγιστοποιήσουν μια ενδεχόμενη καταστροφή, όχι μόνο στην περίπτωση ισχυρού σεισμού, αλλά και πυρηνικού ατυχήματος.
3. *Απευθύνει* έκκληση προς τη διεθνή κοινότητα και ιδιαίτερα την Ευρωπαϊκή Ένωση όπως ασκήσει την επιρροή της, προκειμένου η Τουρκία να πεισθεί να μην προχωρήσει στην ολοκλήρωση της πυρηνικής μονάδας στην περιοχή Άκκιουγιου.
4. *Απευθύνει* έκκληση προς τη Ρωσική Ομοσπονδία να αναιρέσει τη στάση της για την κατασκευή του έργου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε τώρα σε ψηφοφορία.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το ψήφισμα εγκρίνεται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στο σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων αναφορικά με τα αιματηρά γεγονότα στη Λωρίδα της Γάζας εξ αφορμής των εγκαίνιων της πρεσβείας των ΗΠΑ στην Ιερουσαλήμ στις 14 Μαΐου 2018.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Παρακολουθώντας με ιδιαίτερη ανησυχία τα αιματηρά γεγονότα που προκάλεσε ο ισραηλινός στρατός στη Λωρίδα της Γάζας κατά τη διάρκεια διαδηλώσεων διαμαρτυρίας Παλαιστινίων εξ αφορμής των εγκαινίων της πρεσβείας των ΗΠΑ στην Ιερουσαλήμ,

Εκφράζοντας βαθιά θλίψη για τις δεκάδες των νεκρών και τις εκατοντάδες των τραυματιών μεταξύ των Παλαιστινίων, εκ των οποίων πολλά παιδιά, συνεπεία των βίαιων ενεργειών του ισραηλινού στρατού,

Εκφράζοντας έντονη ανησυχία για την περαιτέρω κλιμάκωση της βίας, η οποία δυσχεραίνει σημαντικά τις προσπάθειες για επανέναρξη της ειρηνευτικής διαδικασίας μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων, ενώ επαυξάνει την ένταση στην εξαιρετικά εύθραυστη περιοχή της Μέσης Ανατολής,

Έχοντας υπόψη τις σχετικές αποφάσεις και ψηφίσματα του ΟΗΕ,

Υπενθυμίζοντας τα προηγούμενα ψηφίσματά της και πιο πρόσφατα το ψήφισμα της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2017 για το ζήτημα της Ιερουσαλήμ,

Ψηφίζει τα ακόλουθα:

1. *Καταδικάζει* τις βίαιες ενέργειες του ισραηλινού στρατού και επισημαίνει ότι η χρήση στρατιωτικής βίας, που προκάλεσε το θάνατο αμάχων και ατόπων, δεν μπορεί ποτέ να δικαιολογηθεί.
2. *Στηρίζει* ένθερμα τις διεθνείς προσπάθειες για επανέναρξη των συνομιλιών μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων προς επίτευξη μιας ειρηνικής και διαρκούς λύσης στο Μεσανατολικό, η οποία να συμβάλει στην επικράτηση της ειρήνης και σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή.
3. *Επαναβεβαιώνει* την υποστήριξή της στη λύση δύο κρατών, του κράτους του Ισραήλ και ενός ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους, στα σύνορα του 1967, με πρωτεύουσα την Ανατολική Ιερουσαλήμ, τα οποία θα συνυπάρχουν ειρηνικά, εντός συμφωνημένων και διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων, σύμφωνα με τα σχετικά ψηφίσματα του ΟΗΕ.
4. *Τονίζει* την ετοιμότητά της να συμβάλει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και της κοινοβουλευτικής διπλωματίας, στις προσπάθειες ειρήνευσης.
5. *Επαναλαμβάνει* την έκκλησή της προς την κυβέρνηση των ΗΠΑ να αναιρέσει την απόφασή της σχετικά με την αμερικανική πρεσβεία στο Ισραήλ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Αν ψηφίσατε όλοι, να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το ψήφισμα εγκρίνεται ομόφωνα.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.545, ημερομηνίας 3 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Έχω πληροφορηθεί ότι συνεχίζει να χρησιμοποιείται η παλιά μονάδα στον Ηλεκτροπαραγωγικό Σταθμό Δεκέλειας ως συμπληρωματική στις δύο νέες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, με αποτέλεσμα να συνεχίζει να υφίσταται ο κίνδυνος ρύπανσης του περιβάλλοντος, αλλά και να διατρέχει κίνδυνο η υγεία των κατοίκων του Προσφυγικού Συνοικισμού ΑΗΚ και της γύρω περιοχής. Συγκεκριμένα, το φουγάρο της εν λόγω μονάδας, που λειτουργεί χωρίς καταλύτη, συνεχίζει να απελευθερώνει στην ατμόσφαιρα στερεά υπολείμματα υπό τη μορφή τοξικής σκόνης, τα οποία ρυπαίνουν τη γύρω περιοχή.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τους λόγους για τους οποίους δεν έχουν ακόμα ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα και ειδικότερα για το κατά πόσο θα τεθεί εκτός λειτουργίας ή θα αντικατασταθεί τελείως η εν λόγω μονάδα. Εάν ναι, ποιο είναι το σχετικό χρονοδιάγραμμα; Πρόσθετα, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή κατά πόσο έχουν γίνει σχετικές μετρήσεις της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στην περιοχή και, εάν ναι, να μας αποσταλούν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.546, ημερομηνίας 3 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μαρίνου Σιζόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει κατά πόσο ο λεγόμενος “εκπρόσωπος” του ψευδοκράτους κ. Μεχμέτ Ντανά, η επιστολή του οποίου κυκλοφόρησε από το Μόνιμο Εκπρόσωπο της Τουρκίας στον ΟΗΕ ως επίσημο έγγραφο της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, είναι κάτοχος ταυτότητας ή διαβατηρίου της Κυπριακής Δημοκρατίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.547, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σημείωση: Η ερώτηση του βουλευτή είναι εμπιστευτική.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.548, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν η νέα συμφωνία με την εταιρεία HELECTOR για τη διαχείριση της Μονάδας Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) στην Κόση εμπίπτει στον περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμο και αν θα τεθεί ενώπιον της Επιτροπής Αποκλεισμού Οικονομικών Φορέων από Διαδικασίες Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.549, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν ασθενείς οι οποίοι υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση στο Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου. Ειδικότερα, σύμφωνα με καταγγελίες, τα μηχανήματα αιμοκάθαρσης τα οποία λειτουργούν στο νοσοκομείο είναι παλαιού τύπου και παρουσιάζουν καθημερινά προβλήματα, ενώ λόγω της έλλειψης μηχανημάτων υπάρχουν άτομα τα οποία βρίσκονται αναγκαστικά σε αναμονή για αιμοκάθαρση. Επίσης, αν και τα μηχανήματα λειτουργούν καθημερινά, υπάρχουν μέρες που η αιμοκάθαρση γίνεται χωρίς την επίβλεψη ιατρού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν γνωρίζει τα υπό αναφορά προβλήματα και ποια μέτρα πρόκειται να λάβει για την αντιμετώπισή τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.550, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με τον περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζώης Νόμο του 2003, απαγορεύεται η θανάτωση συγκεκριμένων ειδών φιδιών και πρόσωπο το οποίο προβαίνει σε αυτή την ενέργεια είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και μπορεί να αναγκαστεί να πληρώσει πρόστιμο ύψους μέχρι €17.000 ευρώ. Παρ' όλα αυτά, στην Κύπρο είναι συχνό φαινόμενο η θανάτωση φιδιών, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες. Σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα της εφημερίδας ΠΟΛΙΤΗΣ, στους δήμους, στην αστυνομία και στην Πυροσβεστική Υπηρεσία δεν υπάρχει το κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό στο οποίο θα μπορούν να αποταθούν οι πολίτες, αν αντιληφθούν την ύπαρξη φιδιού σε κοντινή απόσταση. Μερικοί πολίτες απευθύνονται σε ιδιώτες γητευτές φιδιών, οι οποίοι γνωρίζουν πώς να απομακρύνουν το φίδι, αλλά δυστυχώς πολλοί υπολογίζεται ότι καταλήγουν στην εύκολη λύση, τη θανάτωσή του.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Αν ευσταθούν οι πληροφορίες ότι δεν υπάρχουν εκπαιδευμένοι υπάλληλοι σε δήμους, αστυνομία και Πυροσβεστική Υπηρεσία οι οποίοι μπορούν να αναλάβουν τη σύλληψη και απομάκρυνση φιδιών, υπάρχουν σκέψεις για περαιτέρω εκπαίδευση του προσωπικού;
2. Ποια μέτρα πρόκειται να λάβει, ώστε να σταματήσει η ανεξέλεγκτη θανάτωση φιδιών. Υπάρχουν οποιεσδήποτε σκέψεις για διενέργεια εκστρατείας ενημέρωσης των πολιτών σχετικά με το ποιες διαδικασίες πρέπει να ακολουθούν, σε περίπτωση που αντιληφθούν φίδια σε κοντινή σε αυτούς απόσταση;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.551, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Με βάση τον περί Δήμων Νόμο, η δημοτική αρχή έχει καθήκον να προνοεί για την καθαριότητα και υγιεινή κατάσταση του δήμου και να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την περιστολή οποιασδήποτε οχληρίας (άρθρο 84). Κατά τις επισκέψεις μου όμως σε δημοτικές και κοινοτικές αρχές έχω γίνει δέκτης παραπόνων ότι δεν τους παραχωρεί ο νόμος το δικαίωμα να εκδίδουν εξώδικα για τη ρύπανση εντός των δημοτικών ή κοινοτικών ορίων, ούτε ακόμη και όταν εντοπιστεί αυτόφωρα κάποιος να απορρίπτει σκουπίδια σε κάποιο ανοικτό χώρο. Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις απόρριψης σκουπιδιών (ρύπανση) σε περιφραγμένους ιδιωτικούς χώρους.

Παρακαλώ τους αρμόδιους υπουργούς να πληροφορήσουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ακριβές νομικό πλαίσιο που υπάρχει σε ισχύ και αν υπάρχουν σχεδιασμοί για τροποποίησή του, ώστε δημοτικές και κοινοτικές αρχές να τιμωρούν διά εξωδίκου τη ρύπανση με σκουπίδια και άλλα άχρηστα υλικά, όταν αυτό γίνεται τόσο σε δημόσιους, αλλά και σε ιδιωτικούς χώρους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.552, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί από δημοσίευμα της εφημερίδας “Ο Φιλελεύθερος” ότι ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου (ΣΑΕΚ) κ. Αντρέας Στυλιανού, μιλώντας στη γενική συνέλευση του συνδέσμου, υπέδειξε ότι οι μισοί ή και λιγότεροι εργοδότες δεν ασφαλίζουν το προσωπικό τους όπως προνοεί ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2010. Αναφέρθηκε σε περιπτώσεις όπου θύματα ατυχημάτων, που πολλά είχαν ως αποτέλεσμα σοβαρούς τραυματισμούς, λόγω του ότι δεν καλύπτονται από κάποια ασφάλεια, παραμένουν χωρίς αποζημιώσεις με τεράστιες οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες για αυτούς και για την οικογένειά τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα λαμβάνονται για την αντιμετώπιση του πιο πάνω προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.553, ημερομηνίας 7 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Σύμφωνα με πληροφορίες που έχω στη διάθεσή μου, τα περιστατικά βίας σε βάρος των εκπαιδευτικών έχουν αυξηθεί ιδιαίτερα. Συγκεκριμένα, κάθε τέταρτος εκπαιδευτικός έχει υπάρξει θύμα σε περιστατικό βίας είτε όσον αφορά χειροδικία είτε φραστική επίθεση είτε διά απειλής στο διαδίκτυο.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα περιστατικά βίας σε βάρος των εκπαιδευτικών στα σχολεία μας, ειδικότερα κατά πόσο ισχύει το προαναφερθέν ποσοστό και, αν ναι, ποια μέτρα λαμβάνονται ή προτίθεται να τροχοδρομήσει για την αποτροπή τέτοιων περιστατικών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.554, ημερομηνίας 7 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αδάμου Αδάμου

«Παρακαλώ όπως ο αρμόδιος υπουργός με ενημερώσει κατά πόσο έγινε κάποια ενέργεια για περίληψη στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κονδυλίου που να αφορά την Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ). Το κονδύλι αυτό έχει αποκοπεί από το 2012, θέτοντας σε κίνδυνο τη λειτουργία της ΟΠΟΚ, θέμα το οποίο είχα θίξει με προσωπική μου επιστολή και πέρυσι, λαμβάνοντας την απάντηση ότι αρμόδιος υπουργός θα επιλαμβανόταν του θέματος.

Παρακαλώ όπως ενημερωθώ κατά πόσο με τη νέα σύνθεση του Υπουργικού Συμβουλίου ο αρμόδιος υπουργός θα επιληφθεί του θέματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.555, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Πριν από δύο χρόνια περίπου ήρθε στο φως της δημοσιότητας η ιστορία ενός δίχρονου αγοριού το οποίο πάσχει από ένα σπάνιο αναπνευστικό σύνδρομο, το σύνδρομο συγγενούς κεντρικού υποαερισμού, και το οποίο ζει στο Μακάρειο Νοσοκομείο από την ημέρα της γέννησής του. Παρ' όλο που το παιδί χρειάζεται αυξημένη φροντίδα, εντούτοις, όπως επιβεβαιώνουν οι γιατροί, η κατάστασή του δε δικαιολογεί τη μόνιμη παραμονή του στο νοσοκομείο. Πριν από δύο χρόνια, όταν το θέμα είχε δημοσιοποιηθεί, η διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας είχε προβεί σε δηλώσεις και ανέφερε ότι οι υπηρεσίες είχαν κινήσει τις διαδικασίες τόσο σε σχέση με τους γονείς όσο και σε σχέση με τον εντοπισμό οικογένειας η οποία θα μπορούσε να αναλάβει το παιδί το ταχύτερο δυνατό. Ανέφερε επίσης ότι το παιδί είχε τεθεί ως προτεραιότητά τους. Σε σχετικές δηλώσεις προέβη και η γενική διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας. Δύο και πλέον χρόνια μετά την αρχική δημοσιοποίηση του θέματος το παιδάκι εξακολουθεί να διαμένει στο Μακάρειο Νοσοκομείο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τους λόγους για τους οποίους το παιδί εξακολουθεί να διαμένει στο Μακάρειο Νοσοκομείο, γιατί δεν έχει ακόμη τοποθετηθεί σε ανάδοχη οικογένεια και ποιες ήταν οι μέχρι σήμερα ενέργειες των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, η διευθύντρια των οποίων έχει την κηδεμονία του παιδιού, για την κοινωνική ενσωμάτωση του παιδιού και την εκπαίδευσή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.556, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν μελετά την εισαγωγή του θεσμού της προηγμένης άδειας οδήγησης (Advanced Drivers License).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.557, ημερομηνίας 9 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Άντρου Κυπριανού

«Παρακαλώ τον αρμόδιο επίτροπο όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων δεόντως και επισταμένα για τους λόγους που δε δημοσιοποιήθηκαν οι Ετήσιες Εκθέσεις της Αρχής κατά των Διακρίσεων από το έτος 2015 και εντεύθεν. Στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου, παρακαλώ όπως αποσταλούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων το συντομότερο.

Επιπρόσθετα, παρακαλώ όπως αποσταλεί ο αριθμός παραπόνων που έχει λάβει η Αρχή κατά τα έτη 2015, 2016 και 2017, καθώς και όπως μας ενημερώσει πόσα από αυτά έχουν διερευνηθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.558, ημερομηνίας 9 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από πρόσφατο δημοσίευμα της εφημερίδας “Ο Φιλελεύθερος” έχω πληροφορηθεί ότι οι αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Υγείας εδώ και κάποιο χρονικό διάστημα δεν μπορούν να προχωρήσουν στη χορήγηση φαρμάκων σε οροθετικά άτομα. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, το πρόβλημα παρουσιάστηκε μετά την κατάληξη της διαδικασίας προσφορών που προκήρυξε το Υπουργείο Υγείας και είχε ως αποτέλεσμα την κατακύρωση του διαγωνισμού σε διαφορετική εταιρεία από εκείνη που μέχρι σήμερα προμήθευε το δημόσιο με το συγκεκριμένο σκεύασμα. Η ανάδοχος εταιρεία φαίνεται πως δεν κατάφερε μέχρι σήμερα να παραδώσει τις ποσότητες που προνοούνται στις σχετικές συμβάσεις και έτσι τα αποθέματα που υπήρχαν στις αποθήκες του Υπουργείου Υγείας εξαντλήθηκαν, με αποτέλεσμα οι ασθενείς να μείνουν χωρίς τη θεραπεία τους. Το δημοσίευμα αναφέρει επίσης ότι το αρμόδιο τμήμα, η Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών, του Υπουργείου Υγείας δε γνωρίζει πότε θα παραλάβει τις πρώτες ποσότητες του συγκεκριμένου σκευάσματος. Παρ’ όλο που το υπουργείο, σύμφωνα με πληροφορίες, έχει προχωρήσει στην αγορά έκτακτης ποσότητας φαρμάκων, πολλοί είναι οι ασθενείς που διαμαρτύρονται, αφού δεν μπορούν να εξασφαλίσουν τα φάρμακά τους από τα μέσα Απριλίου, γεγονός που θέτει σε κίνδυνο την υγεία τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε αναμένεται να επιλυθεί το πιο πάνω πρόβλημα και ποια επιπρόσθετα μέτρα προτίθεται να λάβει. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει το σώμα για ποιο λόγο επιλέχθηκε η εν λόγω εταιρεία, αφού φαίνεται πως δεν είχε τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει τις ανάγκες του υπουργείου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.559, ημερομηνίας 9 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των ατόμων που τυγχάνουν διπλής ή τριπλής σύνταξης από το δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, περιλαμβανομένων και των ανεξάρτητων κρατικών υπηρεσιών, καθώς και πόσοι αφενός τυγχάνουν σύνταξης ως πρώην δημόσιοι υπάλληλοι και πρώην αξιωματούχοι και αφετέρου λαμβάνουν μισθό ως νυν αξιωματούχοι (π.χ. βουλευτές, υπουργοί, ευρωβουλευτές, επίτροποι, δήμαρχοι κ.ο.κ.), πόσοι δηλαδή, παράλληλα με το μισθό τους, λαμβάνουν και σύνταξη από το δημόσιο. Επιπρόσθετα, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ετήσιο κόστος που επωμίζεται το κράτος για την καταβολή των συντάξεων αυτών και κατά πόσο η κυβέρνηση προτίθεται να αναλάβει πρωτοβουλία για νομοθετική ρύθμιση του θέματος, λαμβανομένων υπόψη και των ακυρωτικών αποφάσεων που εξέδωσε το Ανώτατο Δικαστήριο επί του θέματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.560, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να απαντήσει κατά πόσο οι καταγγελίες που έχουν φτάσει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών από δικηγόρο στη Λάρνακα έχουν διερευνηθεί και κατά πόσο υπάρχει σχετική έκθεση.

Συγκεκριμένα, καταγγέλθηκε ότι δικαστικοί επιδότες/εκτελεστές ενταλμάτων εμφανίστηκαν και προσπάθησαν να κάνουν κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων της Πρεσβείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Αθήνα. Τα χρέη, σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, έχουν δημιουργηθεί από δραστηριότητες του εκεί πρέσβη και αφορούν προσωπικές του υποθέσεις.

Όπως μας πληροφορεί ο συγκεκριμένος δικηγόρος, η κατάσχεση έχει αποτραπεί με την επίκληση διπλωματικής ασυλίας. Εάν οι καταγγελίες ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, αντιλαμβάνεστε σε ποιο βαθμό εκτιθέμεθα πολιτικά.

Παρακαλούμε όπως, αφού διερευνήσετε το θέμα, μας ενημερώσετε στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου ως προς την εγκυρότητα των καταγγελιών και για το ποια διορθωτικά μέτρα σκοπεύετε να λάβετε, εάν οι καταγγελίες επιβεβαιώνονται.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.561, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Έχω πληροφορηθεί ότι γίνονται ενέργειες για μεταφορά από την Ελλάδα και τοποθέτηση στην περιοχή του Τύμβου της Μακεδονίτισσας ενός μεταγωγικού αεροσκάφους τύπου "Noratlas", ενός από αυτά που συμμετείχαν στην επιχείρηση ΝΙΚΗ το 1974, ως μνημείου προς τιμήν των Ελλαδιτών καταδρομέων που έφτασαν στην Κύπρο τις τραγικές εκείνες μέρες και πολέμησαν για την αντιμετώπιση της τουρκικής εισβολής.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει έγκριση για την ανέγερση αυτού του μνημείου από τις αρμόδιες πολεοδομικές και οικοδομικές αρχές και αν έχει τύχει θετικής γνωμάτευσης από την Επιτροπή Μνημείων.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.562, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Από απάντηση, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2016, του τέως Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτησή μου με αρ. 23.06.010.04.665, αναφορικά με τη διαχείριση παραλιών, την αδειοδότηση γηπέδου γκολφ στην περιοχή Πόλεως Χρυσοχούς-Γιαλιάς και τις τοποθετήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη λήψη μέτρων, πληροφορήθηκα ότι η Δημοκρατία είχε ενημερώσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι θα προχωρήσει σε αξιολόγηση συμπληρωματικής μελέτης δέουσας εκτίμησης, με στόχο την επανεξέταση των επιπτώσεων του έργου στην περιοχή του δικτύου "Natura 2000". Σύμφωνα με την απάντηση του υπουργού, η αξιολόγηση των μελετών αυτών αναμενόταν να ολοκληρωθεί περί τα τέλη Μαρτίου 2016. Η Κυπριακή Δημοκρατία είχε δεσμευτεί ότι δε θα ξεκινήσουν οι εργασίες υλοποίησης του έργου, μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία. Παράλληλα, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, σύμφωνα με την απάντηση του υπουργού, θα προωθούσε μέτρα και δράσεις για την προστασία και τη διαχείριση του τόπου κοινοτικής σημασίας "Πόλις-Γιαλιά" του δικτύου "Natura 2000".

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πού βρίσκεται η υπό αναφορά υπόθεση, αν έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των μελετών και ποια τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτής. Παρακαλώ επίσης τον υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν εξεταστεί και εκδοθεί οι σχετικές άδειες οικοδομής και ποια μέτρα και δράσεις προωθεί το υπουργείο για την προστασία και τη διαχείριση του τόπου κοινοτικής σημασίας "Πόλις-Γιαλιά" του δικτύου "Natura 2000". Τέλος, παρακαλώ τον υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει ενημερωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μελετών και, εάν ναι, ποια είναι η θέση της.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.563, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χααραλαμπίδου**

«Είναι άκρως ανησυχητικά τα όσα έχουν κατατεθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως και έχουν δει το φως της δημοσιότητας σε σχέση με την Επιτροπή Αποκλεισμού Οικονομικών Φορέων από Διαδικασίες Δημοσίων Συμβάσεων.

Είναι προφανές, από τα όσα έχουν ακουστεί, ότι υπάρχει απροθυμία από πλευράς Υπουργείου Οικονομικών να παρέχει τα απαιτούμενα εφόδια για την εύρυθμη λειτουργία της συγκεκριμένης επιτροπής, η αποτελεσματική λειτουργία της οποίας είναι υψίστης σημασίας, αφού έχει να διαδραματίσει άμεσο ρόλο και στην πάταξη της διαφθοράς σε σχέση με εργοληπτικές εταιρείες που μοιράζουν μίζες.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ποια είναι η θέση του και ποια τα μέτρα που προτίθεται να λάβει, έστω και αργά, προκειμένου να καταστεί λειτουργική η επιτροπή, με στόχο πάντοτε το δημόσιο συμφέρον.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.564, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη**

«Επιθυμώ να φέρω εις γνώση σας ότι σε υπόγεια διάβαση πεζών η οποία βρίσκεται στη λεωφόρο Λεμεσού στη Λάρνακα και συγκεκριμένα μεταξύ των φώτων τροχαίας του οικισμού Μακαρίου και Κρασσά, υπάρχει διαρροή νερού και η υπόγεια διάβαση είναι πλημμυρισμένη συνεχώς. Το νερό φτάνει το ύψος των 2 μέτρων. Πέραν της σπατάλης που παρουσιάζεται στο νερό, αφού χάνονται τόνοι καθημερινά, η διάβαση δεν μπορεί να λειτουργήσει.

Ως εκ τούτου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Γιατί αφέθηκε να φτάσει σε τέτοια κατάσταση η υπόγεια διάβαση;
2. Ποιος ο λόγος διαρροής του νερού;
3. Πότε θα επιληφθούν του θέματος οι αρμόδιοι;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.565, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχει έλθει εις γνώση μου ότι το εξειδικευμένο φάρμακο με την ονομασία “Entresto” που χορηγείται σε ασθενείς με σοβαρή καρδιακή ανεπάρκεια αποφασίστηκε από τους αρμόδιους και παραχωρήθηκε μόνο σε 10 ασθενείς. Οι ασθενείς που υποφέρουν από την εν λόγω ασθένεια είναι πολλαπλάσιοι.

Ως εκ τούτου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Με ποια κριτήρια επιλέγηκαν οι συγκεκριμένοι 10 ασθενείς, για να λάβουν το φάρμακο;
2. Ποιος ο λόγος που δε δίνεται σε όλους τους ασθενείς, αφού το χρειάζονται;
3. Σε ποιες ενέργειες θα προχωρήσετε, ούτως ώστε να παραχωρηθεί άμεσα σε όσους ασθενείς το χρειάζονται;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.566, ημερομηνίας 14 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπήρξαν περιπτώσεις ατόμων που αρχικά συνήψαν συμβόλαιο αγοράς υπηρεσιών με τη δημόσια υπηρεσία και στη συνέχεια κατέφυγαν στο διευθυντή του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ) προσκομίζοντας στοιχεία που αποδείκνυαν ότι εργάζονταν σε συνθήκες και καθεστώς μόνιμου δημόσιου υπαλλήλου και με απόφαση του διευθυντή μετατράπηκε η σύμβαση εργασίας τους σε αορίστου χρόνου. Σε αντιπαραβολή μάλιστα με εργαζομένους στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης που, ενώ υπήρχε σχέση εργοδότη-εργοδοτούμενου για σειρά χρόνων, η κυβέρνηση τους μετέτρεψε σε αυτοεργοδοτούμενους, χωρίς να συζητά πλέον τη διόρθωση του λάθους της παρά και τις σχετικές αποφάσεις δικαστηρίου.

Συγκεκριμένα, ζητούμε όπως ενημερωθεί η Βουλή τα εξής:

1. Τη νομική βάση που διέπει και στηρίζει αυτές τις αποφάσεις και διαδικασίες. Να υποβληθούν στη Βουλή, καθώς και να διευκρινιστούν οι πρόνοιες στις οποίες στηρίχθηκε η απόφαση του διευθυντή του ΤΚΑ.
2. Τον επακριβή αριθμό ατόμων των οποίων αναγνωρίστηκε και ικανοποιήθηκε το αίτημα αλλαγής καθεστώτος σε αορίστου χρόνου, καθώς και τα αιτήματα που υπάρχουν ενώπιον της υπηρεσίας και για τα οποία εκκρεμεί η απόφαση.
3. Τις ενέργειες των αρμόδιων τμημάτων της δημόσιας υπηρεσίας, ώστε να διευκρινιστούν οι πρόνοιες που διέπουν την αγορά υπηρεσιών, για να αποφευχθεί η όποια παρερμηνεία που θα είχε ως αποτέλεσμα να εισάγονται στη δημόσια υπηρεσία άτομα που δεν πέρασαν από τις θεσμοθετημένες διαδικασίες πρόσληψης, καθώς και αν υπήρξαν οποιεσδήποτε ενέργειες ή συστάσεις των τμημάτων αυτών για τερματισμό ή αποφυγή του φαινομένου.
4. Κατά πόσο τα δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί μέχρι σήμερα από τις αποφάσεις του διευθυντή του ΤΚΑ ενέχουν την πιθανότητα μαζικοποίησης του φαινομένου.

Τέλος, ζητούμε όπως αποσταλούν σε εμπιστευτική μορφή τα ονόματα των ατόμων που διαφοροποιήθηκε το καθεστώς εργοδότησής τους στη δημόσια υπηρεσία με την ως άνω διαδικασία, καθώς και οι υπηρεσίες στις οποίες αρχικά απασχολήθηκαν, εάν παραμένουν σ' αυτές, ή τα τμήματα/υπηρεσίες που επί του παρόντος απασχολούνται.

Παρακαλούμε οι απαντήσεις να αποσταλούν το συντομότερο δυνατό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.567, ημερομηνίας 14 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο ισχύει πληροφόρηση που έχουμε λάβει ότι στην παιδική στέγη Λάρνακας, παρά το γεγονός ότι η στέγη προορίζεται να φιλοξενεί παιδιά μέχρι 13 ετών, σήμερα φιλοξενούνται παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας, τα οποία θα μπορούσαν κάλλιστα να φιλοξενηθούν σε εφηβικό ξενώνα. Περαιτέρω, παρακαλούμε όπως ενημερωθούμε για τις περιστάσεις που οδηγούν σε αυτή τη ρύθμιση και απόφαση.

Παρακαλούμε επίσης να λάβουμε ενημέρωση κατά πόσο η φιλοξενία και συμβίωση μεγαλύτερων παιδιών σε στέγες που προορίζονται για παιδιά προεφηβικής ηλικίας είναι πρακτική που συνηθίζεται, αν και υπάρχουν ξενώνες εφήβων, κατά πόσο αυτή η πρακτική είναι σύνηθες, αλλά κυριότερα αν θεωρείται ότι αυτό είναι επωφελές για τα παιδιά.

Παρακαλούμε όπως υπάρξει ενημέρωση για το σύστημα παιδικής προστασίας που εφαρμόζεται στην Κύπρο και κατά πόσο οι υφιστάμενες δομές καλύπτουν τις ανάγκες που υπάρχουν ή κατά πόσο πρέπει να δημιουργηθούν νέες.

Τέλος, ερωτούμε κατά πόσο κρίνεται από το αρμόδιο υπουργείο και τις υπηρεσίες ότι προκύπτει ανάγκη εκσυγχρονισμού ή αναθεώρησης του σημερινού πλαισίου που εφαρμόζεται σχετικά με την παιδική προστασία.

Παρακαλούμε οι απαντήσεις να αποσταλούν το συντομότερο δυνατό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.568, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Κωστή Ευσταθίου

Σημείωση: Η ερώτηση του βουλευτή είναι απόρρητη.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.569, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Κωστή Ευσταθίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως με πληροφρήσει ποιοι και πόσοι εμφανιζόμενοι ως “αξιωματούχοι” του ψευδοκράτους κατέχουν διαβατήρια της Κυπριακής Δημοκρατίας, τότε εκδόθηκαν και ποιοι ποιούν χρήση αυτών.

Είναι γνωστό ότι πλείστοι όσοι “αξιωματούχοι” του ψευδοκράτους περιφέρονται ανά το παγκόσμιο, χρησιμοποιώντας κυπριακά διαβατήρια και ενεργώντας εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, υποστηρίζουν ότι δεν υφίσταται Κυπριακή Δημοκρατία και γενικώς ενεργούν προς βλάβη της.

Περαιτέρω, παρακαλώ όπως με πληροφρήσει ο αρμόδιος υπουργός κατά πόσο προτίθεται η κυβέρνηση να λάβει ή έχει λάβει μέτρα προς αποκατάσταση της νομιμότητας, περιλαμβανομένης και της ανάκλησης των διαβατηρίων αυτών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.570, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Κωστή Ευσταθίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να επιβεβαιώσει τις πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες η Ελληνική Ένωση Ιατρικού Τουρισμού υπερψήφισε κατά το μήνα Απρίλιο του 2018 στην Αττάλεια (Antalya) της Τουρκίας την εκλογή του παράνομου εκπροσώπου του ψευδοκράτους στη θέση του Γραμματέα της Διεθνούς Ενώσεως Ιατρικού Τουρισμού.

Αν αυτό αληθεύει, παρακαλείται ωσαύτως ο αρμόδιος υπουργός όπως μας πληροφρήσει ποιες ήταν οι ενέργειες οι οποίες έγιναν από το αρμόδιο υπουργείο προς άρση της παρανομίας και την αποκατάσταση του διεθνούς δικαίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.571, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Κωστή Ευσταθίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να μας πληροφρήσει κατά πόσο η Κύπρος προτίθεται να διεκδικήσει την εκτέλεση της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που αφορά στην Τέταρτη Διακρατική Προσφυγή της Κύπρου εναντίον της Τουρκίας. Έχουν ήδη παρέλθει πάρα πολλά χρόνια από την έκδοση της απόφασης, χωρίς να έχουν ληφθεί οιαδήποτε μέτρα για εκτέλεση της απόφασης ή για απαίτηση για συμμόρφωση στην απόφαση.

Επειδή με την αλλαγή της ηγεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών ευελπιστούμε σε θετική προσέγγιση του θέματος, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας πληροφρήσει αν έχει λάβει οιαδήποτε μέτρα προς εκτέλεση της απόφασης αυτής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.572, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Ποιος ο αριθμός των αντισταθμιστικών οικοπέδων που δόθηκαν σε χρήστες τουρκοκυπριακών κατοικιών από το 2008 μέχρι σήμερα, ανά έτος;
2. Ποιος ο αριθμός των αντισταθμιστικών οικοπέδων που έχουν διαχωριστεί ανά έτος;
3. Ποιες οι αρχικές πρόνοιες του σχεδίου παροχής αντισταθμιστικού οικοπέδου; Συγκεκριμένα, θέλουμε να ενημερωθούμε για το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εν λόγω οικοπέδων και για το ποιες επιλογές αξιοποίησης έχουν οι δικαιούχοι.
4. Ποιος ο αριθμός των αντισταθμιστικών οικοπέδων που εκκρεμεί ο διαχωρισμός τους;
5. Ποιος ο αριθμός των τίτλων ιδιοκτησίας που έχουν εκδοθεί για αντισταθμιστικά οικόπεδα;

6. Ποια η δυνατότητα ή οι σχεδιασμοί της κυβέρνησης όσον αφορά την επαναλειτουργία του συγκεκριμένου σχεδίου, με δεδομένο ότι οι χρήστες τουρκοκυπριακών κατοικιών συνεχίζουν να είναι οι πιο αδικημένοι εκ των προσφύγων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.573, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Με δεδομένο ότι η αυξητική τάση που φαινόταν από το 2013 στα εργατικά ατυχήματα έχει αποτυπωθεί και για το έτος 2017, παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Ποιος ο συνολικός αριθμός των εργατικών ατυχημάτων που έχουν δηλωθεί στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας από το 2013 μέχρι και σήμερα, ανά έτος;
2. Ποιος ο συνολικός αριθμός των περιπτώσεων εργατικών ατυχημάτων που το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας οδήγησε ενώπιον δικαστηρίου από το 2013, ανά έτος;
3. Ποιος ο συνολικός αριθμός των υποθέσεων εργατικών ατυχημάτων για τις οποίες υπάρχουν καταδικαστικές αποφάσεις δικαστηρίων από το 2013, ανά έτος;
4. Έχουν καταγραφεί εργατικά ατυχήματα σε επιχειρήσεις στις οποίες έγινε επιθεώρηση μέχρι και 18 μήνες προηγουμένως;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.574, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι έχει παρατηρηθεί παραβίαση των όρων που τέθηκαν από το Τμήμα Περιβάλλοντος και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικίσσεως για τη χορήγηση περιβαλλοντικής έγκρισης και πολεοδομικής άδειας για τη διενέργεια έργων στην παραλία “Σειρήνα” (Κουμούλλη). Ειδικότερα, σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας “Ο Φιλελεύθερος”, ο Έπαρχος Αμμοχώστου Γεώργιος Χρυσάφινης επιβεβαίωσε ότι, αν και εξασφαλίστηκαν οι απαραίτητες αδειοδοτήσεις, εντούτοις δεν τηρήθηκαν οι όροι που τέθηκαν από τα αρμόδια Τμήματα Περιβάλλοντος και Πολεοδομίας. Το Τμήμα Περιβάλλοντος σε σχετική γνωμάτευσή του αναφέρει ότι στην εν λόγω παραλία έχει διαπιστωθεί πως έγιναν επιπρόσθετες επεμβάσεις πέραν των όσων περιλαμβάνονταν στα σχέδια και στην Έκθεση Προκαταρκτικής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον που κατατέθηκαν από πλευράς του Δήμου Παραλιμνίου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες οι εξελίξεις στην υπό αναφορά υπόθεση και ποια μέτρα πρόκειται να λάβει για την άρση των εν λόγω παρανομιών, καθώς και για την αποφυγή αντιμετώπισης παρόμοιων φαινομένων σε παραλίες του νησιού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.575, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή του νόμου για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα (ΕΕΕ), είναι υποστελεχωμένη, με αποτέλεσμα οι λειτουργοί να μην προλαβαίνουν να εξετάζουν τις αιτήσεις που κατατίθενται από το κοινό. Όπως πληροφορούμαι, το τμήμα στελεχώνουν ωρομίσθιοι υπάλληλοι, οι οποίοι εργάζονται για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, με αποτέλεσμα, όταν τερματίζεται ή διακόπτεται το συμβόλαιό τους, το τμήμα να αντιμετωπίζει προβλήματα υποστελέχωσης. Το κράτος επενδύει χρόνο και χρήμα, για να εκπαιδεύει λειτουργούς οι οποίοι δεν είναι μόνιμοι και, όταν αυτοί φύγουν, το αποτέλεσμα είναι έξι με δέκα άτομα να χειρίζονται χιλιάδες αιτήσεις και ένα ποσό ύψους €20 εκατομ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια τα σχέδια του υπουργείου για τη δημιουργία δομών οι οποίες θα χειρίζονται αποτελεσματικά και σε σύντομο χρονικό διάστημα τα θέματα που αφορούν στην παροχή ΕΕΕ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.576, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει δέκτης καταγγελιών σχετικά με την απελευθέρωση στην κυπριακή φύση από λειτουργούς της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κυνηγιού προς ενίσχυση του αριθμού των “θηραμάτων” τρυγονιών του είδους “streptopelia senegalesis”, το οποίο, σύμφωνα με τις καταγγελίες, είναι εισβλητικό είδος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν είναι γνώστης των πιο πάνω καταγγελιών, αν έχει διερευνήσει την υπόθεση και ποια μέτρα πρόκειται να λάβει, εάν όντως έχει διαπιστωθεί η απελευθέρωση στην κυπριακή φύση του εν λόγω είδους τρυγονιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.577, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Πρόσφατα ανακοινώθηκε ότι λόγω της φετινής ανομβρίας και της κατάστασης των φραγμάτων θα γίνει περικοπή κατά 30% στην παροχή νερού για άρδευση η οποία παρέχεται από κυβερνητικά υδατικά έργα. Γνωρίζω ότι μεγάλες ποσότητες νερού παρέχονται κάθε χρόνο από κυβερνητικά υδατικά έργα στην επαρχία της Πάφου για την άρδευση των γηπέδων γκολφ που έχουν κατασκευαστεί και λειτουργούν στην επαρχία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Αν η απόφαση για κατά 30% περιορισμό της παροχής νερού από τα κυβερνητικά υδατικά έργα αφορά και τα γήπεδα γκολφ.
2. Την ποσότητα του νερού που παρέχεται για τη γεωργία στην επαρχία Πάφου παγκύπρια.
3. Την ποσότητα που παρέχεται από κυβερνητικά υδατικά έργα παγκύπρια για γήπεδα γκολφ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.578, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με τον περί Αναγνώρισης της Προσφοράς, Καθιέρωσης Ημέρας Μνήμης και Τιμής και Παροχής Ωφελημάτων προς τους Αιχμαλώτους Πολέμου του 1974 και προς τους Εξαρτημένους τους Νόμο του 2008 [Ν. 120(Ι)/2008], στους αιχμαλώτους πολέμου και στους εξαρτημένους τους παρέχεται από την κυπριακή πολιτεία δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε κρατικά νοσηλευτήρια της Κύπρου. Σε συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων οι εκπρόσωποι των αιχμαλώτων πολέμου εξέφρασαν την απορία αν θα εξαιρούνται από τις εισφορές που θα καταβάλλονται στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το ΓΕΣΥ ως αντιστάθμισμα της δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που δικαιούνται σήμερα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει εξεταστεί το ενδεχόμενο κάποιες κατηγορίες πολιτών να εξαιρούνται από τις εισφορές που πρέπει να καταβάλλονται στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το ΓΕΣΥ. Σε περίπτωση που θα υποχρεούνται όλοι οι πολίτες ανεξαιρέτως να καταβάλλουν εισφορές, μελετάται το ενδεχόμενο για παροχή κάποιων αντισταθμιστικών μέτρων σε όσους σήμερα δικαιούνται δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.579, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Πρόσφατα η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε πρόταση νόμου με την οποία έχει καταργηθεί η καταβολή μεταβιβαστικών τελών για τις περιπτώσεις κατάθεσης συμβολαίου μακροχρόνιας μίσθωσης οικοδομήσιμης γης στο Κτηματολόγιο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ύψος των κρατικών εσόδων από τη μίσθωση οικοδομήσιμης γης ανά έτος τα τελευταία δέκα χρόνια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.580, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας στις 16 Νοεμβρίου 2017 η Νομική Υπηρεσία είχε δεσμευθεί να ετοιμάσει το νομοσχέδιο που αφορά στο επάγγελμα του Βοηθού Φαρμακείου μέχρι το Πάσχα του 2018, ώστε να κατατεθεί από το αρμόδιο υπουργείο στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η επεξεργασία του εν λόγω νομοσχεδίου και πότε αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.581, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου ιδρύθηκε το 1988 και αποτελεί το δίκτυο είκοσι περιβαλλοντικών οργανώσεων που ενεργοποιούνται στους τομείς του περιβάλλοντος και του πολιτισμού. Δυστυχώς, από το 2012 η κρατική χορηγία η οποία καταβαλλόταν στην ομοσπονδία έχει διακοπεί, θέτοντας σε κίνδυνο τη λειτουργία της.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να εξετάσει το ενδεχόμενο επαναφοράς της ετήσιας χορηγίας προς την Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.582, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι τέσσερις συνολικά αθλητικές ομοσπονδίες οι οποίες χρησιμοποιούν τα φράγματα για ναυαθλητισμό [κανό και καγιάκ, κωπηλασία, ντράγκον μπόουτ (dragon boat) και θαλάσσιο σκι]

ζητούν την επίστευση της ετοιμασίας και κατάθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων των κανονισμών για χρήση των φραγμάτων για ναυταθλητισμό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν εκκρεμεί η ετοιμασία σχετικών κανονισμών οι οποίοι θα ρυθμίζουν τη χρήση των φραγμάτων για ναυταθλητισμό και, αν ναι, τι περιλαμβάνουν οι υπό αναφορά κανονισμοί.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.961, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού εκφράσω τις απολογίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) για την καθυστέρηση που σημειώθηκε στην απάντηση των επιστολών σας, σας πληροφορώ ότι το ΥΠΠ επανεξέτασε το θέμα και ενέκρινε το βιβλίο του κυρίου Αδάμου Κόμπου: “Η μάχη του προεδρικού: 15^η Ιουλίου 1974” για εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών των αιθουσών ιστορίας των σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.986, ημερομηνίας 22 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας κοινοποιώ τις προδιαγραφές του βαρέως μαζούτ και του πετρελαίου εσωτερικής καύσης που η ΑΗΚ χρησιμοποιεί στους τρεις ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς της.

2. Το ελαφρύ μαζούτ (LFO) που χρησιμοποιείται στις βιομηχανικές μονάδες πρέπει να πληροί τις σχετικές προδιαγραφές που καθορίζονται στο περί Προδιαγραφών Βαρέως Μαζούτ, Ελαφριού Μαζούτ, Πετρελαίου Εσωτερικής Καύσης και Καυσίμων Πλοίων Διάταγμα του 2015 (Κ.Δ.Π. 102/2015).»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.201, ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Σύσταση και λειτουργία Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (ΥΕΕΒΤ) συστάθηκε και λειτουργεί από την 1.2.2014, με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 75.481, η οποία είχε ληφθεί στις 10.7.2013.
2. Η Μονάδα στελεχώνεται από υφιστάμενο προσωπικό του ΥΕΕΒΤ και συγκεκριμένα από δύο Λειτουργούς Εμπορίου και Βιομηχανίας, οι οποίοι απασχολούνται πλήρως στη Μονάδα και δεν έχουν κάποια άλλη λειτουργική εξουσία ή ευθύνη σε δραστηριότητα που ελέγχουν.
3. Η Μονάδα παρέχει υποστηρικτική λειτουργία προς τη Διοίκηση του Υπουργείου, κυρίως με τη διενέργεια ελέγχων και την υποβολή εισηγήσεων σε σχέση με τις εσωτερικές διαδικασίες λειτουργίας και τη συμμόρφωση με Νόμους, με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας και την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του Υπουργείου. Διενεργεί επίσης διοικητικές έρευνες και παρακολουθεί την εφαρμογή των συστάσεων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.
4. Πρόσθετα, η Μονάδα συμμετέχει ως Παρατηρητής στις συνεδρίες της Διαχειριστικής Επιτροπής για τις Μαρίνες, όπως επίσης και στις συνεδρίες της Επιτροπής Αξιολόγησης για τους χώρους ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής. Επίσης, διενεργεί δειγματοληπτικό έλεγχο σε σχέση με τις διαδικασίες που ακολουθούνται σε δημόσιες συμβάσεις που συνομολογεί το ΥΕΕΒΤ.
5. Το έργο που επιτελεί η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, παρά το μικρό αριθμό Λειτουργών που τη στελεχώνει, κρίνεται ως ικανοποιητικό τόσο από τη Διεύθυνση του Υπουργείου, όσο και από τις άλλες Ελεγκτικές Αρχές με τις οποίες συνεργάζεται.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.217, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η παραγωγή, επεξεργασία και διάθεση στην αγορά γάλακτος, ρυθμίζεται από τους Κοινοτικούς Κανονισμούς (ΕΚ) αρ. 178/2002, 852/2004, 853/2004, 854/2004, 882/2004 και 2073/2005, από τον περί της Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προελεύσεως και Διάθεσης τους στην Αγορά καθώς και άλλα Συναφή Θέματα Νόμο και τους περί Θεσπίσεως Εθνικών Μέτρων για την Υγιεινή Παραγωγή και Διάθεση στην Αγορά Ορισμένων Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 401/2013). Με βάση τον Κανονισμό 4 των Κ.Δ.Π. 401/2013, δεν επιτρέπεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο να διαθέτει στην αγορά νωπό γάλα ή νωπή κρέμα που προορίζονται για άμεση ανθρώπινη κατανάλωση.

Συγκεκριμένος παραγωγός γαϊδουρινού γάλακτος, είχε υποβάλει αίτημα στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για να του χορηγηθεί άδεια διάθεσης και τοποθέτησης στο λιαν εμπόριο νωπού γαϊδουρινού γάλακτος. Λαμβάνοντας υπόψη την προαναφερθείσα απαγόρευση, ο παραγωγός προχώρησε με τη διαδικασία έγκρισης εγκατάστασης για παραγωγή παστεριωμένου γαϊδουρινού γάλακτος και σήμερα παράγει και διαθέτει στην αγορά παστεριωμένο γαϊδουρινό γάλα, σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους.

Με βάση τα προαναφερθέντα και δεδομένου ότι ο εν λόγω παραγωγός προβαίνει σε παστερίωση του γαϊδουρινού γάλακτος πριν τη διάθεση του στην αγορά, δεν κρίνεται αναγκαία και δεν εξετάζεται οποιαδήποτε επιπρόσθετη νομοθετική ρύθμιση, όπως αρχικά είχε αναφερθεί στην απάντηση σχετικής Ερώτησης του κ. Χατζηγιάννη με αρ. 23.06.010.03.719 και ημερομηνία 23/06/14.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.272, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το κόστος που προέκυψε από την καταστροφή της μονάδας αποθείωσης αρ. 3 του ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού της ΑΗΚ στο Βασιλικό μετά από πυρκαγιά που ξέσπασε στις 30.11.2016

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα, θέτω υπόψη σας τις ακόλουθες πληροφορίες και στοιχεία που εξασφαλίστηκαν από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου:

2. Η μονάδα αποθείωσης της ατμοηλεκτρικής μονάδας παραγωγής Αρ. 3 η οποία υπέστη εκτεταμένες ζημιές κατά τη διάρκεια της πυρκαγιάς που ξέσπασε στις 30 Νοεμβρίου 2016, βρίσκεται στο στάδιο της ανοικοδόμησης. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 15 μηνών, κατακυρώθηκαν διάφορα συμβόλαια, τόσο για την ανακατασκευή της μονάδας, όσο και για τη διαθεσιμότητα της σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες όπου παρατηρείται υψηλή ζήτηση. Παράλληλα κατακυρώθηκε το Συμβόλαιο ανακατασκευής της μονάδας αποθείωσης με χρονοδιάγραμμα αποπεράτωσης την άνοιξη του 2019. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, την έκδοση των Διαγωνισμών και την κατακύρωση όλων των Συμβολαίων, το τελικό υπολογιζόμενο κόστος ανακατασκευής της μονάδας αποθείωσης, αναμένεται να ανέλθει περίπου στο ποσό των €12.000.000 το οποίο θα καλυφθεί από την ασφαλιστική εταιρεία με την οποία η ΑΗΚ διατηρεί συμβόλαιο για την ασφάλιση των περιουσιακών της στοιχείων.
3. Όσον αφορά το δεύτερο μέρος της ερώτησης για το περιβαλλοντικό κόστος, σας αναφέρουμε ότι η μη διαθεσιμότητα της Μονάδας 3 και κατά συνέπεια, η αυξημένη χρήση των μονάδων συνδυασμένου κύκλου στο σύστημα παραγωγής, επιφέρει μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του θείου (SO₂) και ελαφρά αύξηση των εκπομπών των οξειδίων του αζώτου (NO_x) και των στερεών σωματιδίων σκόνης. Το κόστος απορρύπανσης (διάθεσης/διαχείρισης των αποβλήτων που προέκυψαν από την πυρκαγιά από αδειοδοτημένο διαχειριστή) ανήλθε στα €11.000 περίπου.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.304, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφορικά με τα ερωτήματα που έχουν τεθεί σχετικά με τη δημιουργία Σχολής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στον Δήμο Αθηνών πληροφορείστε τα ακόλουθα:

2. Την περίοδο αυτή πραγματοποιείται διερεύνηση τόσο για τη βιωσιμότητα, όσο και τη δυνατότητα δημιουργίας μιας τέτοιας σχολής. Ο Δήμος Αθηνών έχει επιδείξει τεράστιο ενδιαφέρον για Προγράμματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, που αφορούν στη Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.
3. Σχετικά με τη βιωσιμότητα μιας τέτοιας σχολής, η περιοχή προσφέρεται για ανέγερση Σχολής Τυροκομίας, καθώς γεινιάζει με κοινότητες και δήμους με παράδοση στη γεωργία και την κτηνοτροφία, όπως είναι οι Δήμοι Λυμπιών, Πέρα Χωριό Νήσου και Δάλι.
4. Επί του παρόντος, δεν έχει τεθεί επίσημο αίτημα από άλλη κοινότητα για δημιουργία Σχολής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.
5. Σας ευχαριστώ και παραμένω στη διάθεσή σας για περαιτέρω πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.310, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην Κοινοβουλευτική ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.310 και ημερομηνία 12/12/2017 και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας είχαν προχωρήσει στη δέσμευση ακίνητης περιουσίας περίπου 1100 ληπτών Δημοσίου Βοηθήματος σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμων [(Ν.95(Ι) 2006 έως 2013)], πριν από την έναρξη ισχύος του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου του 2014 [(Ν. 109(Ι)/2014)].
3. Σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 79.751 και ημερομηνία 17/11/2015, για σκοπούς ίσης μεταχείρισης των πολιτών και συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του Ν.109(Ι)/2014, αποδοσίστηκε η αποδέσμευση της ακίνητης περιουσίας ληπτών Δημοσίου Βοηθήματος, οι οποίοι καθίστανται δικαιούχοι Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, στις οποίες στο παρελθόν είχε επιβληθεί η προβλεπόμενη δέσμευση με βάση τις πρόνοιες των περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμων.
4. Περαιτέρω, με τις Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 80.311 και 83.731, ημερομηνίας 25/2/2016 και 15/11/2017 αντίστοιχα, αποφασίστηκε η αποδέσμευση της ακίνητης περιουσίας ληπτών Δημοσίου Βοηθήματος οι οποίοι έχουν αποβιώσει και η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας τους δεν υπερβαίνει τις €100.000, εξαιρουμένης της κύριας κατοικίας στην οποία διέμεναν πριν αποβιώσουν, εφόσον υποβάλλεται αίτημα και βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της κάθε περίπτωσης, καθώς και η αποδέσμευση ακίνητης περιουσίας προσώπων που καθίστανται δικαιούχοι Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, επί τις οποίες είχε επιβληθεί δέσμευση με βάση τις διατάξεις του Ν.95(Ι)/2006, υπό την προϋπόθεση ότι τα πρόσωπα αυτά ήταν λήπτες Δημοσίου Βοηθήματος κατά την έναρξη ισχύος του Ν.109(Ι)/2014.
5. Βάσει των ανωτέρω, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν προχωρήσει στην αποδέσμευση της ακίνητης περιουσίας ληπτών ή πρώην ληπτών Δημοσίου Βοηθήματος, των οποίων τα δεδομένα εμπίπτουν στις πιο πάνω αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.
6. Το συνολικό ποσό για το οποίο η ακίνητη περιουσία ληπτών ή πρώην ληπτών Δημοσίου Βοηθήματος είναι δεσμευμένη δεν μπορεί να καθοριστεί, αφού το ποσό που ανακτάται από τους λήπτες ή πρώην λήπτες Δημοσίου Βοηθήματος με βάση τις πρόνοιες του Ν.95(Ι)/2006, υπολογίζεται με βάση το Δημόσιο Βοήθημα που έλαβαν αλλά και την εμπορική αξία της ακίνητης περιουσίας τους, με ανώτατο ποσό το συνολικό ύψος του Δημοσίου Βοηθήματος που δόθηκε. Συγκεκριμένα, το άρθρο 13(4) ορίζει ότι “το ολικό ποσό των χρημάτων που πρέπει να επιστραφούν με βάση το παρόν άρθρο, δε θα υπερβαίνει την εμπορική αξία της εν λόγω περιουσίας κατά το χρόνο που έγινε η μεταβίβαση ή εκχώρηση της”.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.317, ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.011.02.317 και ημερομηνία 15/12/2017 σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη με την οποία ζητεί να πληροφορηθεί κατά πόσο στην Βιομηχανική Περιοχή Λάρνακας βρίσκεται σε λειτουργία επιχείρηση λιανικής πώλησης οχημάτων και να σας αναφέρω τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού παραχώρησε έγκριση σε συγκεκριμένη επιχείρηση στη Βιομηχανική Περιοχή Λάρνακας να υπενοικιάσει μέρος του εργοστασιακού της κτιρίου με σκοπό την εγκατάσταση μονάδας συντήρησης και επιδιόρθωσης αυτοκινήτων. Είναι γεγονός ότι η εν λόγω επιχείρηση εγκατέστησε στο χώρο παράλληλα με την μονάδα συντήρησης και επιδιόρθωσης αυτοκινήτων και έκθεση καινούργιων αυτοκινήτων. Η ενέργεια αυτή αποτελεί παραβίαση των όρων της σχετικής έγκρισης που της δόθηκε, και των Κανονισμών που διέπουν την λειτουργία των Κυβερνητικών Βιομηχανικών Περιοχών (Κ.Δ.Π. 164/90).
2. Ως εκ τούτου το Υπουργείο ζήτησε από την επιχείρηση να άρει την παρανομία και παράπεμψε το θέμα στον Γενικό Εισαγγελέα για λήψη νομικών μέτρων. Από πρόσφατο επιτόπιο έλεγχο που πραγματοποιήθηκε στα υποστατικά έχει διαπιστωθεί ότι ο χώρος χρησιμοποιείται αποκλειστικά για συντήρηση και επιδιόρθωση αυτοκινήτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.323, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Περιπτώσεις καταγγελιών αρχαιοκαπηλίας στην Αστυνομία

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας παραθέσω κατάλογο με τις περιπτώσεις καταστροφής ή σύλησης αρχαίων τάφων ή/και μνημείων που έχουν περιέλθει στην αντίληψη Λειτουργών του Τμήματος Αρχαιοτήτων τα τελευταία 5 χρόνια και καταγγέθηκαν στην Αστυνομία:

Ι) Καταγγελίες για σύληση τάφων και αρχαιολογικών χώρων

- 1: Καταστροφή τάφων στην περιοχή Ύψωνας-Βούναρος, Επαρχία Λεμεσού, (6 Μαρτίου 2012).
- 2: Σύληση τάφου Ελληνιστικής περιόδου στην Κοίλη, Επαρχία Πάφου, (8 Ιουνίου 2012).
- 3: Σύληση τάφων της Πρώιμης/Μέσης Εποχής του Χαλκού, στον Πύργο, Επαρχία Λεμεσού, (2 Οκτωβρίου 2012).
- 4: Σύληση στα ερείπια της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου στην Πλατανίσκια, Επαρχία Λεμεσού, (10 Απριλίου 2013).
- 5: Σύληση τάφων στο χωριό Κιδάσι, Επαρχία Πάφου, (28 Αυγούστου 2013).
- 6: Σύληση δύο τάφων στο χωριό Στρουμπί, Επαρχία Πάφου, (24 Σεπτεμβρίου 2013).
- 7: Σύληση τάφων της Πρώιμης/Μέσης Εποχής του Χαλκού στην Τραχυπέδουλα, Επαρχία Πάφου, (7 Νοεμβρίου 2013).
- 8: Παράνομη ανασκαφή στην περιοχή Κούκλια-Τερατσούδια, Επαρχία Πάφου, (2 Αυγούστου 2013).
- 9: Σύληση τάφου στο χωριό Ακουρσός, Επαρχία Πάφου, (8 Μαΐου 2014).
- 10: Σύληση τάφου στον Άγιο Δημητριανό, Επαρχία Πάφου, (25 Σεπτεμβρίου 2014).
- 11: Παράνομη ανασκαφή στην περιοχή Παναγιά-Καβάκια, Επαρχία Πάφου, (4 Δεκεμβρίου 2014).
- 12: Παράνομη ανασκαφή στην περιοχή Κούκλια-Τερατσούδια, Επαρχία Πάφου, (8 Ιανουαρίου 2015).
- 13: Παράνομη ανασκαφή στην περιοχή Κισσόνεργα-Μυλούθκια, Επαρχία Πάφου, (22 Μαΐου 2015).
- 14: Παράνομη ανασκαφή στο Χαλκολιθικό νεκροταφείο στην περιοχή Σουσκιού-Βαθυρκάκας, Επαρχία Πάφου, (24 Μαΐου 2015).
- 15: Σύληση τάφων στην περιοχή Αρχιμανδρίτα-Μάνδρες, Επαρχία Πάφου, (27 Απριλίου 2015).
- 16: Σύληση τάφων στο χωριό Πενταλιά, Επαρχία Πάφου, (13 Ιουλίου 2015).
- 17: Σύληση τάφων στο χωριό Πενταλιά, Επαρχία Πάφου, (5 Αυγούστου 2015).
- 18: Σύληση τάφων στην τοποθεσία Νατά-Πλευρές, Επαρχία Πάφου, (14 Ιανουαρίου 2016).
- 19: Παράνομη ανασκαφή στις τοποθεσίες Κούκλια-Τερατσούδια, Κούκλια-Χασάν Αγά, Κούκλια-Χατζή Αμπντουλά, Επαρχία Πάφου, (22 Ιανουαρίου 2016).
- 20: Καταγγελία στην Αστυνομία για συνεχιζόμενες παράνομες ανασκαφές σε περιοχές των κοινοτήτων: Κούκλια, Αρχιμανδρίτα, Σουσκιού, Νατά, Ακουρσός, Στρουμπί, Τραχυπέδουλα, Κιδάσι, Άγιος Δημητριανός, Επαρχίας Πάφου, (11 Φεβρουαρίου 2016).
- 21: Σύληση Τάφων της Αρχαϊκής περιόδου στη Νατά, Επαρχία Πάφου, (Φεβρουάριος 2016).
- 22: Παράνομη ανασκαφή αρχαίου νεκροταφείου στην τοποθεσία Κούκλια-Λάκκος του Σκάρνου, Επαρχία Πάφου, (18 Μαρτίου 2016).
- 23: Παράνομη ανασκαφή στην περιοχή Αυδήμου-Πέρα Βικλίν, Επαρχία Λεμεσού, (4 Μαΐου 2016).
- 24: Καταστροφή αρχαίου αγωγού στην Πάφο, (13 Ιουνίου 2016).
- 25: Παράνομη επέμβαση στον αρχαιολογικό χώρο Κούκλια-Ραντίδι, Επαρχία Πάφου, (6 Σεπτεμβρίου 2016).
- 26: Παράνομη ανασκαφή τάφων στο αρχαίο νεκροταφείο Κούκλια-Λάκκος του Σκάρνου, Επαρχία Πάφου, (30 Σεπτεμβρίου 2016).
- 27: Παράνομη επέμβαση στο εσωτερικό αρχαίου διατηρημένου τάφου στην Πάφο, (2 Νοεμβρίου 2016).
- 28: Καταστροφή τάφων στο αρχαίο νεκροταφείο Κούκλια-Λάκκος του Σκάρνου, Επαρχία Πάφου, (11 Οκτωβρίου 2016).
- 29: Παράνομη επέμβαση στον αρχαιολογικό χώρο Κούκλια-Ραντίδι, Επαρχία Πάφου, (27 Οκτωβρίου 2016).
- 30: Παράνομη ανασκαφή τάφων στην περιοχή Κουρίου, (13 Μαρτίου 2017).

- 31: Παράνομη ανασκαφή τάφων στο αρχαίο νεκροταφείο Κούκλια-Λάκκος του Σκάρνου, Επαρχία Πάφου, (31 Οκτωβρίου 2017).
- 32: Παράνομη ανασκαφή στο χωριό Σαραμάς, Επαρχία Πάφου, (30 Νοεμβρίου 2017).
- 33: Κατάσχεση αρχαίων αντικειμένων στο Πισσούρι, Επαρχία Λεμεσού, (27 Νοεμβρίου 2017).
- 34: Προσπάθεια σύλησης τάφου στην τοποθεσία Κούκλια-Άρκαλον, Επαρχία Πάφου, (12 Φεβρουαρίου 2018).
- 35: Καταγγελία μετά από εντοπισμό λαξευτών δόμων στην Κάτω Πάφο, (8 Μαρτίου 2018).

II) Καταγγελίες αναφορικά με κατασχέσεις και κλοπές αρχαιοτήτων

- 1: Κατάσχεση 826 αρχαιοτήτων (810 νομίσματα και 16 άλλες αρχαιότητες) που βρίσκονταν παράνομα στην κατοχή ενός ατόμου, Επαρχία Λάρνακας, (Μάιος 2012).
- 2: Τέσσερις αμφορείς εκλάπησαν από ιδιωτική συλλογή της Πάφου, (23 Νοεμβρίου 2012).
- 3: Δύο αρχαία αγγεία βρέθηκαν να κατέχονται παράνομα στη Λεμεσό, (28 Μαρτίου 2012).
- 4: 800 αρχαία νομίσματα βρέθηκαν σε κατοικία στη Λάρνακα, (16 Μαΐου 2012).
- 5: Πέντε αρχαία αγγεία βρέθηκαν σε εγκαταλειμμένο σακίδιο στη Λεμεσό, (26 Σεπτεμβρίου 2012).
- 6: Πέντε αρχαίοι αμφορείς εκλάπησαν από ιδιωτική συλλογή στην Πάφο, (23 Νοεμβρίου 2012).
- 7: Κλοπή των εκθεμάτων (αντίγραφα ευρημάτων) του Μουσείου στον αρχαιολογικό χώρο Μάας-Παλαιόκαστρο, Επαρχία Πάφου, (14 Ιανουαρίου 2013).
- 8: Κλοπή από τις αποθήκες της Αμερικανικής Αποστολής στην Πόλη Χρυσοχούς, Επαρχία Πάφου, (12 Φεβρουαρίου 2013).
- 9: Πέντε αρχαία αγγεία βρέθηκαν στην κατοχή ενός ατόμου, (5 Απριλίου 2013).
- 10: Αγγεία Ελληνιστικής περιόδου εντοπίστηκαν στη Λεμεσό, (18 Φεβρουαρίου 2014).
- 11: Παράνομη κατοχή αντικειμένων στην Πέγεια, Επαρχία Πάφου, (5 Μαρτίου 2014).
- 12: Παράνομη κατοχή τριών αρχαίων νομισμάτων, (17 Μαρτίου 2014).
- 13: Κλοπή αρχαίων αντικειμένων από ιδιωτική συλλογή στην Πόλη Χρυσοχούς, Επαρχία Πάφου, (9 Ιουνίου 2014).
- 14: Κατάσχεση αρχαίων αντικειμένων από ιδιώτη, (4 Οκτωβρίου 2014).
- 15: Κατάσχεση αρχαίου ειδωλίου στο Αναβαργός, Επαρχία Πάφου, (17 Δεκεμβρίου 2014).
- 16: Τρία αρχαία αγγεία βρέθηκαν στην κατοχή ενός ατόμου στη Λεμεσό, (4 Απριλίου 2015).
- 17: Τμήμα αρχαίας μυλόπετρας βρισκόταν στην κατοχή ιδιώτη, (12 Μαΐου 2015).
- 18: Αρχιτεκτονικά μέλη βρίσκονταν στην κατοχή ενός ατόμου στην Πάφο (29 Μαΐου 2015).
- 19: Πέντε αρχαία αντικείμενα εκλάπησαν από ιδιωτική συλλογή στην Πάφο, (19 Ιουνίου 2015).
- 20: Κατάσχεση 148 νομισμάτων από ιδιώτη στη Λάρνακα, (25 Ιουνίου 2015).
- 21: Κατάσχεση αρχαίων αντικειμένων από παράνομη υποβρύχια δραστηριότητα, (24 Δεκεμβρίου 2015).
- 22: Κατάσχεση 33 αρχαίων αντικειμένων, 27 αρχαία νομίσματα και 3 αγγεία λαϊκής τέχνης εντοπίστηκαν σε οικοδομή μετά από έρευνα της ΥΚΑΝ, (4 Δεκεμβρίου 2016).
- 23: Κατάσχεση αρχαίων αντικειμένων στη Γερμασόγεια, Επαρχία Λεμεσού, (14 Ιανουαρίου 2016).
- 24: Κατάσχεση αντικειμένων από ιδιώτη στην Πάφο, (8 Φεβρουαρίου 2016).
- 25: Κατάσχεση αντικειμένων στην Γαλαταριά και στην Πέγεια, Επαρχία Πάφου (6 Ιουνίου 2016).
- 26: Κατάσχεση αρχαίου αμφορέα από ιδιώτη στο χωριό Αναβαργός, (9 Νοεμβρίου 2016).
- 27: Κατάσχεση 5 αντικειμένων από παράνομη υποβρύχια δραστηριότητα από το Νέο Χωριό Πάφου, (26 Φεβρουαρίου 2017).

III) Καταγγελίες σε σχέση με παράνομη κατοχή και χρήση ανιχνευτών μετάλλων

- 1: Καταγγελίες για παράνομη χρήση ανιχνευτών μετάλλων στις ακόλουθες περιοχές: Κάτω Πάφος, Κούκλια-Μάρτσελος, Κούκλια-Χατζή Αμπντουλά, Τέρα-Λούρες, Τέρα-Παλιοκλησιά, Επαρχία Πάφου.

- 2: Παράνομη χρήση ανιχνευτών στην περιοχή Κουρίου, (5 Φεβρουαρίου 2013).
- 3: Παράνομη χρήση ανιχνευτών στην περιοχή Κουρίου, (7 Φεβρουαρίου 2013).
- 4: Παράνομη χρήση ανιχνευτών στην περιοχή Επισκοπής, Λεμεσού, (16 Οκτωβρίου 2013).
- 5: Παράνομη χρήση ανιχνευτών στην περιοχή Επισκοπής, Λεμεσού, (15 Δεκεμβρίου 2013).

Σημειώνεται ότι σε ό,τι αφορά στο μέρος της ερώτησης σας για τον αριθμό των υποθέσεων που έχουν προωθηθεί στο δικαστήριο και τις καταδίκες που έχουν επιβληθεί για τυμβωρυχία και αρχαιοκαπηλία στην περιοχή Κουκλιών και στην Κυπριακή Δημοκρατία γενικότερα, σας έχει ήδη σταλεί απάντηση από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, κ. Ιωνά Νικολάου, λόγω αρμοδιότητας, στις 20/02/2018.

Στη διάθεσή σας για τυχόν περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.360, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Κανναβιών για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας, με σκοπό την προώθηση εργασιών βελτίωσης στο παλαιό Δημοτικό Σχολείο

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση η οποία αποστάληκε στο Υπουργείο Εσωτερικών με την επιστολή σας ημερομηνίας 19.01.2018 και σε συνέχεια επιστολής μου με ίδιο αριθμό φακέλου και ημερομηνία 20/12/2017 επιθυμώ να σας ενημερώσω τα ακόλουθα:

- (α) Η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας με επιστολές προς τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ημερομηνίας 5/10/2017 και 21/3/2018, έχει ζητήσει την επίσπευση της διαδικασίας παραχώρησης άδειας χρήσης του Δημοτικού Σχολείου στο Κοινοτικό Συμβούλιο Κανναβιών.
- (β) Στο παρόν στάδιο οι μελετητές του έργου προβαίνουν στην ετοιμασία προσχεδίων, τα οποία αναμένεται να ολοκληρωθούν σύντομα.
- (γ) Ενόψει της εξέλιξης αυτής, έχει αποφασιστεί να ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός του έργου πριν τη διενέργεια οποιασδήποτε εργασίας, περιλαμβανομένης και της συντήρησης του παλαιού Δημοτικού Σχολείου, ώστε η εκτέλεση των εργασιών και η αξιοποίηση των πιστώσεων να γίνουν με ορθολογικό τρόπο. Ως εκ τούτου, το ποσό των €30.000 που ζητήθηκε για επείγουσες εργασίες, οι οποίες θα καταστήσουν το κτήριο ασφαλές μέχρι την πλήρη επιδιόρθωσή του, θα χρησιμοποιηθεί όταν ωριμάσει/ολοκληρωθεί η μελέτη. Σε περίπτωση που αυτό δεν καταστεί δυνατό εντός του τρέχοντος έτους, το εν λόγω ποσό θα περιληφθεί στον προϋπολογισμό ανάπτυξης της κοινότητας για το 2019.
- (δ) Το Κοινοτικό Συμβούλιο Κανναβιών έχει ενημερωθεί σχετικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαΐου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.403, ημερομηνίας 2 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην Κοινοβουλευτική Ερώτηση του Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη και επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι μετά από σχετικό έλεγχο, που διενήργησε η Αστυνομία διαπιστώθηκε ότι δεν έχει ληφθεί οποιοδήποτε παράπονο ή καταγγελία για παράνομες δραστηριότητες από κυνηγούς στον υδροβιότοπο Μενεού, την περίοδο 2017-2018, είτε στην Αστυνομική Διεύθυνση Λάρνακας, είτε στο Κλιμάκιο Πάταξης Λαθροθηρίας της Μ.Μ.Α.Δ.

2. Σημειώνεται ότι, τόσο τα μέλη της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρνακας, όσο και το Κλιμάκιο Πάταξης Λαθροθηρίας διενεργούν περιπολίες σε συστηματική βάση στην εν λόγω περιοχή και δόθηκαν εκ νέου οδηγίες όπως αυτές εντατικοποιηθούν.

3. Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι στο Κλιμάκιο Πάταξης Λαθροθηρίας της Μ.Μ.Α.Δ. λειτουργεί η τηλεφωνική γραμμή του Κυνηγού (1414) όπου οι πολίτες μπορούν να απευθύνονται είτε επώνυμα είτε ανώνυμα και να αναφέρουν οποιαδήποτε πληροφορία/παράπονο, τα οποία τυγχάνουν άμεσου χειρισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαΐου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.423, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με το Σχέδιο Επιδότησης Υπηρεσιών Φροντίδας που εφαρμόζεται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, η κατ' οίκον φροντίδα καλύπτει ένα ολοκληρωμένο φάσμα εκτεταμένων υπηρεσιών φροντίδας, το οποίο περιλαμβάνει υπηρεσίες ατομικής φροντίδας αλλά και οικιακής βοήθειας.

3. Βάσει των διατάξεων του σχετικού περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Έκτακτες Ανάγκες και Ανάγκες Φροντίδας) Διατάγματος του 2016 (Κ.Δ.Π. 162/2016), δεν υπάρχει οποιαδήποτε εξαίρεση αναφορικά με τους συγγενείς α΄ ή β΄ βαθμού που προσφέρουν υπηρεσίες φροντίδας σε πρόσωπα που δικαιούνται επιδότησης για παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας. Σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, εγκρίνεται η παροχή υπηρεσιών φροντίδας από συγγενείς φροντιστές, εφόσον γίνει εμπειριστατωμένη έρευνα για τις συγκεκριμένες περιπτώσεις και κριθεί ότι αυτό εξυπηρετεί τα συμφέροντα του εξυπηρετούμενου.
4. Σημειώνεται ότι από τον Νοέμβριο του 2017, στο πλαίσιο του περί του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Ανάγκες για κατ' οίκον Φροντίδα Ατόμων με Αναπηρίες) Διατάγματος του 2017 (Κ.Δ.Π. 365/2017), οι ανάγκες κατ' οίκον φροντίδας ειδικότερα για τα άτομα με αναπηρία αξιολογούνται και εγκρίνονται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες που είναι αρμόδιο για την αξιολόγηση των ειδικών αναγκών φροντίδας ατόμων με αναπηρίες και η αξιολόγηση πραγματοποιείται μέσω των ειδικών για τον σκοπό αυτό Κέντρων Αξιολόγησης της Αναπηρίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.436, ημερομηνίας 15 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στη σχετική με το πιο πάνω θέμα ερώτηση του αξιότιμου βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, την οποία μας διαβιβάσατε με επιστολή σας ημερ. 16 Μαρτίου 2018, και να σας πληροφορήσω ότι το υπό αναφορά θέμα δεν έχει τεθεί ενώπιον της Επιτροπής Μνημείων.

2. Ενημερωτικά σας αναφέρω ότι σε πρόσφατη τηλεφωνική επικοινωνία μεταξύ του Διευθυντή Πολιτιστικών Υπηρεσιών, κ. Παύλου Παρασκευά και του Δημάρχου Γεροσκήπου, κ. Μιχάλη Παυλίδη, ο δήμαρχος ανέφερε ότι γίνονται σκέψεις για τοποθέτηση του εν λόγω αγάλματος σε άλλο χώρο.

3. Με την ευκαιρία αυτή, επιθυμούμε να θέσουμε υπόψη σας ότι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, αρμόδια Αρχή για την τοποθέτηση μνημείων σε ανοικτούς χώρους είναι η Πολεοδομική Αρχή, η οποία εκδίδει και τις σχετικές άδειες, αφού απευθυνθεί στην Επιτροπή Μνημείων για εξασφάλιση συμβουλευτικής γνωμάτευσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.436, ημερομηνίας 15 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Τοποθέτηση αγάλματος της θεάς Αφροδίτης στην πλατεία του ναού της Αγίας Παρασκευής στη Γεροσκήπου, Πάφο

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- α) Το Τμήμα Αρχαιοτήτων δεν είχε οποιαδήποτε επίσημη ενημέρωση από το Δημοτικό Συμβούλιο Γεροσκήπου, για το θέμα, ούτε κλήθηκε να εκφράσει απόψεις στην Επιτροπή Μνημείων.
  - β) Ωστόσο, μόλις πληροφορήθηκε από τον Πρόεδρο της Βυζαντινολογικής Εταιρείας Κύπρου για το θέμα, απέστειλε επιστολή προς το Δήμαρχο Γεροσκήπου, ημερ. 26/03/2018, με την οποία διευκρίνισε τη θέση του, ότι παρά το γεγονός ότι δεν έτυχε επίσημης ενημέρωσης, σε περίπτωση που το Δημοτικό Συμβούλιο προχωρήσει να τοποθετήσει άγαλμα της θεάς Αφροδίτης στην πλατεία του ναού της Αγίας Παρασκευής, το ίδιο δεν πρόκειται να συναινέσει σε καμία περίπτωση στην εν λόγω τοποθέτηση, αφού η πράξη αυτή θα προσβάλλει αισθητικά, ένα από τα πιο σημαντικά και με παγκόσμια ακτινοβολία, βυζαντινά Μνημεία της Κύπρου. Επίσης, σύστησε όπως προηγηθεί σχετική συζήτηση με το Τμήμα, προς αποφυγή αχρείαστων αντιπαραθέσεων και πρότεινε όπως το θέμα επανεξεταστεί από το Δημοτικό Συμβούλιο. Μέχρι σήμερα δεν έχει ληφθεί απάντηση από το Δήμο Γεροσκήπου.
2. Στη διάθεσή σας για τυχόν περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.449, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Εργασίες ανάδειξης της εκκλησίας της Αγίας Ειρήνης στην κοινότητα Χολετριών, στην Πάφο

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Η ερειπωμένη εκκλησία της Αγίας Ειρήνης που βρίσκεται στο χωριό Χολέτρια της Πάφου κηρύχθηκε το 2008 Αρχαίο Μνημείο από το Τμήμα Αρχαιοτήτων (ΚΔΠ75/29/2/2008). Εντούτοις, επειδή είναι κτισμένη μέσα σε ιδιωτικό τεμάχιο και ο ιδιοκτήτης δεν επέτρεπε την διεξαγωγή των απαραίτητων εργασιών

συντήρησης, το Τμήμα Αρχαιοτήτων προχώρησε το 2017 στην επίταξη του τεμαχίου και ταυτόχρονα άρχισε την διαδικασία για την απαλλοτριώσή του.

2. Μετά την εξασφάλιση του διατάγματος επίταξης, το Τμήμα Αρχαιοτήτων άρχισε στις 2 Φεβρουαρίου 2018, εργασίες συντήρησης του Μνημείου. Παλαιότερα, επειδή είχε γίνει επέμβαση στο ναό με μηχανικά μέσα για την απομάκρυνση των σωρών από πέτρες που κατέπεσαν μετά την κατάρρευση της στέγης, δόθηκε προτεραιότητα στο γενικό καθαρισμό του Μνημείου. Η εργασία αυτή έχει ολοκληρωθεί και σήμερα έχει αποκαλυφθεί πλήρως ο ναός, από τον οποίο διασώζεται ο βόρειος τοίχος σε μεγάλο ύψος, η αψίδα του Ιερού Βήματος και σε μικρότερο ύψος ο νότιος και δυτικός τοίχος, ενώ εντοπίστηκαν τμήμα του αρχικού δαπέδου και οι δύο πόρτες του ναού. Επίσης, έγινε χειρωνακτικά, η αφαίρεση όλων των νεώτερων επιχώσεων, περιμετρικά του ναού.
3. Η επόμενη φάση άρχισε τον Απρίλιο και έχει ως στόχο την στερέωση όλων των επικίνδυνων σημείων του Μνημείου και στη συνέχεια την περιορισμένη συμπλήρωση της τοιχοποιίας. Με την συμπλήρωση και αυτών των εργασιών εντός του Μαΐου, ολοκληρώνονται για φέτος οι εργασίες συντήρησης που έχουν προγραμματιστεί και είχαν ως στόχο τον πλήρη καθαρισμό, την ανάδειξη, στερέωση και την αναγκαία συμπλήρωση της τοιχοποιίας. Για το 2019 προγραμματίζονται συμπληρωματικές εργασίες συντήρησης και διαμόρφωσης του περιβάλλοντα χώρου και του κτηρίου.
4. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων δεν προγραμματίζει την πλήρη αποκατάσταση του Μνημείου αφού τα επιστημονικά δεδομένα και η υφιστάμενη κατάσταση της τοιχοποιίας δεν επιτρέπουν τέτοιας μεγάλης έκτασης επέμβαση.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.450, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Οδική σήμανση για την Κοινότητα Νικόκλειας στην Επαρχία Πάφου

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Με βάση τα πρότυπα κατακόρυφης σήμανσης του Τμήματος Δημοσίων Έργων για την αναγραφή τοπωνυμίων σε προειδοποιητικές πινακίδες ή πινακίδες εξόδου στους αυτοκινητόδρομους ο αριθμός των τοπωνυμίων ανά κατεύθυνση δεν συστήνεται να υπερβαίνει τις τρεις τοπωνυμίες. Η σειρά αναγραφής των τοπωνυμίων είναι η σειρά συναντήσεως των πόλεων/κοινοτήτων στην κατεύθυνση που τοποθετείται η κατακόρυφη σήμανση. Η πρώτη τοπωνυμία αφορά την πρώτη πόλη/κοινότητα στην κατεύθυνση, η δεύτερη την πιο σημαντική πόλη/κοινότητα ενδιάμεσως επί ή εκτός του δρόμου και η τελευταία αφορά την πόλη/κοινότητα στο τέλος του δρόμου στον οποίο τοποθετείται η σήμανση.
3. Στις υφιστάμενες πινακίδες εξόδου του αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου (Α6) στην έξοδο αρ. 44 από την οποία εξυπηρετείται η Κοινότητα Νικόκλειας έχουν τοποθετηθεί τα τοπωνύμια “ΚΟΥΚΛΙΑ” και “ΤΡΟΟΔΟΣ” με βάση τα πιο πάνω πρότυπα καθώς και το γεγονός ότι στο δευτερεύον οδικό δίκτυο μετά από την έξοδο του αυτοκινητόδρομου προς την Κοινότητα Κουκλιών η πρόσβαση στην Κοινότητα Νικόκλειας γίνεται δια μέσου των δρόμων Νικόκλεια-Αγ. Νικόλαος και Νικόκλεια-Φιλούσα (F616-F617) από τους οποίους εξυπηρετούνται και πολλές άλλες κοινότητες όπως π.χ. Χολέτρια, Μαμώνια, Πραστιό, Άγιος Γεώργιος, Σαλαμιού, Άγιος Ιωάννης, Άγιος Νικόλαος κ.λπ. μερικές εκ των οποίων έχουν μεγαλύτερο πληθυσμό από την Νικόκλεια.
4. Σημειώνεται ότι το 2015 είχαν τοποθετηθεί επιπρόσθετες πληροφοριακές κατευθυντήριες πινακίδες για την Κοινότητα Νικόκλειας στο δευτερεύον οδικό δίκτυο μετά την έξοδο αρ. 44 του αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου από συνεργείο του Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Πάφου. Σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική το κοινό πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων τον αριθμό εξόδου για συγκεκριμένη κοινότητα και στη συνέχεια να ακολουθεί τις πινακίδες στο δευτερεύον οδικό δίκτυο.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.464, ημερομηνίας 23 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Κοινοβουλευτική ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο Κλάδος Ποιότητας Αέρα και Στρατηγικού Σχεδιασμού του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, ως ο αρμόδιος Κλάδος για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής και της αντίστοιχης Κυπριακής νομοθεσίας για θέματα ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στην Κύπρο υποβάλλει ετησίως στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) δεδομένα μετρήσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, καθώς και έκθεση με τις ετήσιες εθνικές εκπομπές των ρύπων που προνοούνται στη νομοθεσία. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, το Τμήμα παρακολουθεί και τις εκθέσεις που εκδίδει η ΕΟΠ και αφορούν την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και τα ευρήματα και τις αναφορές που γίνονται για την Κύπρο.

2. Στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο “Urban PM_{2.5} Atlas – Air Quality in European cities” (έκδοση 2017) (σελ. 43 και 44) (Συνημμένο 1) αναλύεται η προέλευση των ΑΣ_{2.5} στις πόλεις Λευκωσία και Λεμεσό. Σύμφωνα με την έκθεση αυτή ποσοστό 70% περίπου της ετήσιας τιμής οφείλεται στις φυσικές πηγές και σε διασυνωριακή μεταφορά. Παρόλο που η ετήσια τιμή είναι μικρότερη από την ετήσια οριακή τιμή και μεγάλο ποσοστό της ετήσιας μέσης τιμής οφείλεται σε παράγοντες μη ελεγχόμενους, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας σε συνεργασία με άλλα Υπουργεία/Τμήματα/άλλες Υπηρεσίες/Τοπικές Αρχές και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς προωθεί μέτρα μείωσης των ΑΣ_{2.5} που οφείλονται σε ανθρωπογενείς αιτίες στην Κύπρο.

3. Ο Κυβερνητικός σχεδιασμός για την αντιμετώπιση και βελτίωση της ποιότητας του αέρα στην Κύπρο βασίζεται στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τα θέματα ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα στην Κύπρο, το οποίο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τη σχετική Ευρωπαϊκή νομοθεσία. Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως η αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή της νομοθεσίας για την εκτίμηση και διαχείριση της ποιότητας του αέρα στην Κύπρο, ετοίμασε μέσω του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα στην Κύπρο, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το Φεβρουάριο 2008 και στη συνέχεια υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έκτοτε επικαιροποιείται.

4. Η πρόοδος στην υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης παρακολουθείται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, μέσω Τεχνικής Επιτροπής όπως αυτή προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία. Η Τεχνική Επιτροπή συγκαλείται μια φορά κάθε έτος και σ’ αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Επιστημονικού και Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου και της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου.

5. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης υλοποιείται και περιλαμβάνει μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα και ειδικότερα μέτρα για τη μείωση της συγκέντρωσης Αιωρούμενων Σωματιδίων (ΑΣ₁₀ και ΑΣ_{2.5}) στην ατμόσφαιρα της Κύπρου από ανθρωπογενείς πηγές, όπως για παράδειγμα είναι οι εκπομπές από καύσεις (οχήματα, βιομηχανία και θέρμανση). Όπως φαίνεται από τα διαγράμματα του Συνημμένου 2, οι ετήσιες μέσες συγκεντρώσεις Αιωρούμενων Σωματιδίων ΑΣ₁₀ και ΑΣ_{2.5} μειώνονται κατά τα τελευταία έτη. Αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στην εφαρμογή μέτρων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Βελτίωσης της Ποιότητας του Αέρα στην Κύπρο.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.473, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαλαραμπίδου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα εξής:

1. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) είναι η αρμόδια Αρχή για τη συνεχή παρακολούθηση και ενημέρωση για τα επίπεδα συγκεκριμένων ρύπων στον ατμοσφαιρικό αέρα, καθώς και για την εκτίμηση και τη διαχείριση της Ποιότητας του Αέρα, ώστε να διασφαλίζεται, όσο είναι πρακτικά εφικτό, η προστασία της υγείας και ευημερίας των εργαζομένων και των πολιτών, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος.
2. Για το σκοπό αυτό, το ΤΕΕ λειτουργεί Δίκτυο Παρακολούθησης της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα στην Κύπρο από το 1992. Σήμερα, το Δίκτυο περιλαμβάνει εννέα (9) Σταθμούς εγκατεστημένους σε διάφορα σημεία της ελεύθερης Κύπρου. Το εν λόγω Δίκτυο λειτουργεί σύμφωνα με τις πρόνοιες της περί της Ποιότητας του Αέρα Κυπριακής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Οι Σταθμοί του Δικτύου είναι εξοπλισμένοι με σύγχρονα όργανα στα πρότυπα των αντίστοιχων Ευρωπαϊκών Δικτύων.
3. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων του Δικτύου, καθώς και άλλη σχετική πληροφόρηση δίνονται επιγραμματικά (on-line) σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο, μέσω της εξειδικευμένης ιστοσελίδας www.airquality.gov.cy. Επιπρόσθετα, η πληροφόρηση του κοινού για την ποιότητα του αέρα πραγματοποιείται με οθόνες εσωτερικού χώρου που εγκατέστησαν τρία Δημαρχεία και μέσω τεσσάρων τηλεοπτικών σταθμών παγκύπριας εμβέλειας κατά τη διάρκεια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων. Σημειώνεται επίσης ότι, το ΤΕΕ προχώρησε στην ετοιμασία “εφαρμογής” για κινητά τηλέφωνα με σκοπό την αμεσότερη ενημέρωση οποιουδήποτε προσώπου. Μέσω της εφαρμογής αυτής, ο επισκέπτης έχει πρόσβαση στην ενημέρωση για τα επίπεδα συγκέντρωσης των ατμοσφαιρικών ρύπων, σε πραγματικό χρόνο, για κάθε Σταθμό μέτρησης ξεχωριστά.
4. Επιπρόσθετα, στις περιπτώσεις που παρατηρούνται υπερβάσεις των οριακών τιμών συγκέντρωσης ρύπων στην ατμόσφαιρα, όπως καθορίζονται στη σχετική Ευρωπαϊκή και Κυπριακή νομοθεσία, το ΤΕΕ

προβάνει σε έκδοση Ανακοίνωσης για ενημέρωση. Η Ανακοίνωση αναρτάται στην ιστοσελίδα και στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης (facebook) του ΤΕΕ και κοινοποιείται στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών για προώθηση στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας. Οι πλείστες των Ανακοινώσεων που εκδίδονται αφορούν τις υπερβάσεις της οριακής τιμής Αιωρούμενων Σωματιδίων στην ατμόσφαιρα της Κύπρου λόγω των επεισοδίων μεταφοράς σκόνης από τις άνυδρες περιοχές Βορείου Αφρικής και Δυτικής Ασίας. Οι Ανακοινώσεις αυτές αποτελούν προειδοποίηση του κοινού, ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού (παιδιά, ηλικιωμένοι και ασθενείς) και των εργαζομένων που απασχολούνται σε ανοικτούς χώρους, για υψηλές τιμές συγκέντρωσης Αιωρούμενων Σωματιδίων στην ατμόσφαιρα. Στις εν λόγω Ανακοινώσεις το κοινό και ιδιαίτερα οι ευάλωτες ομάδες πληθυσμού συμβουλευονται να αποφεύγουν να κυκλοφορούν σε ανοικτούς χώρους μέχρι να παρέλθει το φαινόμενο που παρατηρείται. Επίσης, απαιτείται όπως οι εργοδότες λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, οργανωτικά ή και τεχνικά, αφού εκτιμήσουν τους κινδύνους για τους εργοδοτούμενους τους που βρίσκονται σε ανοικτούς χώρους. Επιπλέον, συστήνεται όπως οι εργαζόμενοι σε ανοικτούς χώρους χρησιμοποιούν κατάλληλα μέσα προσωπικής προστασίας.

5. Επιπλέον, μέσα στα πλαίσια εντοπισμού και εφαρμογής των κατάλληλων μέτρων προστασίας και πρόληψης των εργαζομένων από τον εργοδότη, με βάση τις πρόνοιες της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσίας οι Επιθεωρητές του ΤΕΕ ζητούν συστηματικά τα τελευταία χρόνια την παρουσίαση από τον εργοδότη, που διεξάγει δραστηριότητες σ' ανοικτούς χώρους, κατάλληλων εκτιμήσεων κινδύνου που περιλαμβάνουν και τον κίνδυνο έκθεσης σε ψηλά επίπεδα σκόνης.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.488, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Κοινοβουλευτική ερώτηση και σας πληροφορώ ότι με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 26.9.2017 εγκρίθηκε το νέο σχέδιο ένταξης Ατόμων με Σοβαρές Αναπηρίες σε Προγράμματα Υποστηριζόμενης διαβίωσης καθώς και η υλοποίηση του έργου “Δημιουργία Νέων Κατοικιών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης” ως συγχρηματοδοτούμενο έργο από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

2. Με το νέο σχέδιο το οποίο διαχειρίζεται το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με αναπηρίες, στοχεύεται η δημιουργία 5-10 κατοικιών για την ένταξη 40-50 ατόμων σε νέες κατοικίες υποστηριζόμενης διαβίωσης σε όλες τις πόλεις.

3. Το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες άρχισε να δέχεται αιτήσεις ενδιαφερομένων για ένταξή τους στα προγράμματα υποστηριζόμενης διαβίωσης. Παράλληλα έχει προχωρήσει η διαδικασία για πρόσληψη 8 Κοινωνικών Λειτουργών, ως εργοδοτούμενοι ορισμένου χρόνου, οι οποίοι θα υποστηρίξουν το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες σε όλα τα στάδια υλοποίησης του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.496, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Ανάπτυξη του συστήματος “e-Call”

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ερώτηση με αρ. 1

Το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών έχει προχωρήσει στην αναβάθμιση του Κέντρου Ελέγχου Μηνυμάτων του Αρχηγείου Αστυνομίας, ώστε αυτό να λειτουργεί ως Κέντρο Διαχείρισης Κλήσεων Εκτάκτου Ανάγκης (PSAP) για σκοπούς της Υπηρεσίας eCall. Το σύστημα είναι σε λειτουργία από το Σεπτέμβριο του 2017, αφού είχαν εκτελεστεί επιτυχώς οι σχετικοί έλεγχοι αποδοχής από εξειδικευμένο ξένο οίκο δοκιμών. Το Νοέμβριο του 2017, εκτελέστηκαν με επιτυχία από τον ίδιο οίκο, από άκρο σε άκρο έλεγχοι καταλληλότητας της υπηρεσίας “eCall” περιλαμβανομένων της καταλληλότητας των δικτύων κινητής τηλεφωνίας να υποστηρίξουν την υπηρεσία. Σχετικά με το ερώτημα αν η Αστυνομία είναι εξοπλισμένη με σύστημα GPS, αυτό αφορά το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Ερώτηση με αρ. 2

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, θα αξιολογήσει τη λειτουργία του συστήματος και τη συμπεριφορά των οδηγών όταν θα έχει ληφθεί ικανός αριθμός κλήσεων eCall, και αναλόγως των συμπερασμάτων και των προβλημάτων που ενδεχομένως να προκύψουν θα προβεί σε σχετική ενημέρωση. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση σοβαρού δυστυχήματος η λειτουργία του συστήματος είναι αυτόματη και δεν απαιτείται η παρέμβαση του οδηγού, ενώ μετά τη λήψη των δεδομένων του δυστυχήματος από το σύστημα υπάρχει αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ του οδηγού και του Κέντρου. Σε περίπτωση χειροκίνητης κλήσης η λειτουργία του συστήματος είναι η ίδια με την αυτόματη με μόνη διαφορά ότι η κλήση ενεργοποιείται από τον οδηγό.

Ερώτηση με αρ. 3

Από πληροφόρηση που έχει δοθεί από την Αστυνομία, έχει όντως ληφθεί περιορισμένος αριθμός κλήσεων "eCall".

Ερώτηση με αρ. 4

Η εγκατάσταση συστήματος "eCall" είναι υποχρεωτική σε όλα τα καινούρια οχήματα από τις 31 Μαρτίου, 2018. Η εκ των υστέρων εγκατάσταση του συστήματος σε παλαιότερα οχήματα είναι εφικτή, αλλά υπάρχει προβληματισμός σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με θέματα που προκύπτουν (τεχνικά και νομικά) τα οποία ίσως να απαιτούν νομοθετική ρύθμιση. Το Υπουργείο μέσω του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών έχει δηλώσει την προθυμία του να συμμετάσχει σε σχετικό ευρωπαϊκό συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα που θα έχει ως στόχο να διερευνήσει τα ζητήματα και προβλήματα που προκύπτουν από την εκ των υστέρων εγκατάσταση του συστήματος "eCall" σε παλαιότερα οχήματα και να προτείνει τις αναγκαίες ρυθμίσεις σε τεχνικό και νομικό επίπεδο. Ως εκ τούτου, η πολιτική του Υπουργείου σχετικά με την εκ των υστέρων εγκατάσταση του συστήματος (retrofit) θα καθορισθεί εφόσον έχουν εξαχθεί στα σχετικά συμπεράσματα σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και λαμβάνοντας υπόψη οποιεσδήποτε νέες Οδηγίες και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπούμε σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για τη μεθεπόμενη Παρασκευή, 1^η Ιουνίου 2018, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ιδιωτικών Σχολείων Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.045-2017).
2. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή της Αλληλεγγύης).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.031-2018).
3. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή της Αλληλεγγύης).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.032-2018).
4. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.019-2018).
5. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.134-2017).
6. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.135-2017).
7. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.068-2017).
8. Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.094-2017).
9. Ο περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 910/2014, σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική

Αγορά, Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.086-2017).

10. Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.087-2017).
11. Οι περί Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών - Θέση
Λειτουργού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Α' (Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.014-2018).
12. Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας,
Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.089-2018).
13. Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Ορθή Παρασκευαστική
Πρακτική) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.034-2018).
14. Ο περί Αναδιάρθρωσεως του Κρατικού Μισθολογίου
(Ενσωμάτωση Γενικών Αυξήσεων και του Τιμαριθμικού
Επιδόματος και Ρύθμιση Άλλων Συναφών Θεμάτων) Νόμος του
2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.086-2018).
15. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού
Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2018 Νόμος του
2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.088-2018).
16. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.080-2018).
17. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός)
(Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.081-2018).
18. Οι περί Αρχαιοτήτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.090-2017).
19. Ο περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα)
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
*(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Περδίκη, βουλευτή Κινήματος
Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).*
(Αρ. Φακ. 23.02.050.001-2009).
20. Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αποζημίωσης και Κοινωνικής
Συνοχής Νόμος του 2017.
*(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και
Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών).*
(Αρ. Φακ. 23.02.058.066-2017).
21. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2011.
*(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Περδίκη, βουλευτή του
Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).*
(Αρ. Φακ. 23.02.052.043-2011).
22. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3)
Νόμος του 2011.
*(Πρόταση νόμου του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή του
Δημοκρατικού Συναγερμού).*
(Αρ. Φακ. 23.02.052.027-2011).
23. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4)
Νόμος του 2011.
(Πρόταση νόμου του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή του

ΑΠΟΣΥΡΣΕΙΣ

Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.052.028-2011).

24. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2012.
(Πρόταση νόμου του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.053.107-2012).
25. Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2012.
(Πρόταση νόμου του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.053.108-2012).
26. Ο περί Παροχής Φοιτητικής Χορηγίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012.
(Πρόταση νόμου του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.053.109-2012).
27. Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015.
(Πρόταση νόμου του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.056.067-2015).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Εξέταση της λειτουργίας των θεσμών της Κυπριακής Δημοκρατίας και ειδικότερα της λειτουργίας του θεσμού του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως).
(Αρ. Φακ. 23.04.033.086-2016).

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχουμε ζητήσει την εγγραφή ενός θέματος στο Κεφάλαιο Τέταρτο από τις 8 του μηνός. Εκ παραδρομής φαίνεται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Με εισήγηση του συναδέλφου κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις έχουμε ζητήσει να εγγραφεί στο Κεφάλαιο Τέταρτο το θέμα «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο» από τις 8 του μηνός τζιαι, επειδή δε θα έχουμε συνεδρία την άλλη εβδομάδα, η παράκληση είναι να θεωρηθεί εγγραφέν για το Κεφάλαιο Τέταρτο το συγκεκριμένο θέμα.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι, ναι, συμφωνούμε απόλυτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν συμφωνούν όλοι, το θέμα εγγράφεται για συζήτηση στην ολομέλεια της Βουλής, επικοινωνήστε όμως, κύριε Λουκαΐδη, και με τη γραμματεία, για να μη γίνει κανένα λάθος.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 1.25 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Κώστα Κώστας
Αριστείδου Μαριέλλα	Λεωνίδου Πανίκος
Βότσης Άγγελος	Λιλλήκας Γιώργος
Γεωργίου Γεώργιος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαυρίδης Μάριος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γιωργάλλας Μιχάλης	Μυλωνάς Παύλος
Δαμιανού Άριστος	Μυριάνθους Ηλίας
Δημητρίου Αννίτα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Δημήτρης	Νουρής Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Ορφανίδης Χρίστος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παπαγιάννης Λίνος
Ευσταθίου Κωστής	Παπαδόπουλος Νικόλας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεολόγου Άννα	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Προκοπίου Γεώργιος
Κάρουλλας Γιώργος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κέττηρος Νίκος	Σταύρου Ελένη
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Στεφάνου Στέφανος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουλλά Ονούφριος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Ανδρέας	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χρίστου Χρίστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης
Μαχτεσιάν Βαρτικές
Μαντοβάνη Αντωνέλλα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των θυμάτων.
2. Ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Βουλής για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Συμμετοχή του κ. Γεώργιου Προκοπίου σε διεθνή κοινοβουλευτική διάσκεψη με τίτλο “Μέσω της ιδέας της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την ειρήνη και την ανάπτυξη” στο Βελιγράδι.

- β. Συμμετοχή του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Άγγελου Βότση σε Συνάντηση των Προέδρων των Επιτροπών Ενέργειας των Κοινοβουλίων των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Σόφια στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής διάστασης της Βουλγαρικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- γ. Συμμετοχή της επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Στέλλας Κυριακίδου στη συνεδρία της Επιτροπής Κανονισμού, Ασυλίας και Θεσμών της Συνέλευσης στο Παρίσι.
3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
  4. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Προστασίας της Πατρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» και «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2017», αγορεύσεις και συζήτηση (Ανδρέας Κυπριανού, Α. Φακοντής, Γ. Περδίκης, Α. Βότσης, Λ. Παπαγιάννης, Γ. Λουκαΐδης, Μ. Σιζόπουλος, Σκ. Κούτρα Κουκουμά, Μ. Γιωργάλλας, Α. Θεολόγου, Δ. Δημητρίου, Γ. Λιλλήκας, Α. Δαμιανού, Α. Νεοφύτου, Ν. Τορναρίτης, Άντρος Κυπριανού) και ψήφισή τους σε νόμους, της δεύτερης με τον τίτλο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».
  5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010», συζήτηση (Κ. Ευσταθίου, Π. Λεωνίδου, Ανδρέας Κυπριανού, Ε. Μαύρου) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018».
  6. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007», παρατηρήσεις της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και του κ. Κωστή Ευσταθίου και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».
  7. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Α. Καυκαλιάς, Α. Νεοφύτου, Μ. Σιζόπουλος, Γ. Περδίκης, Α. Βότσης, Μ. Γιωργάλλας, Χρ. Ερωτοκρίτου) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».
  8. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017», παρατηρήσεις του κ. Κωστή Ευσταθίου και ψήφισή της σε νόμο.
  9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αιμοδοσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
  10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κλινικών Εργαστηρίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.
  11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί των Μέτρων Συμμόρφωσης των Χρηστών Βάσει του Πρωτοκόλλου της Ναγκόγια για την Πρόσβαση στους Γενετικούς Πόρους και το Δίκαιο και Ισότιμο Καταμερισμό των Οφελών που Απορρέουν από τη Χρησιμοποίησή τους στην Ένωση Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
  12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
  13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017», συζήτηση (Χρ. Τζιοβάνης, Γ. Προκοπίου, Ευ. Δίπλαρος, Α. Φακοντής, Ζ. Ζαχαρίου, Ζ. Κουλίας) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».
  14. Συζήτηση (Γ. Προκοπίου, Ευ. Δίπλαρος, Γ. Λουκαΐδης, Α. Φακοντής, Ν. Τορναρίτης) για αναβολή των κανονισμών «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», απόφαση για μη αναβολή τους, η σχετική έκθεση και έγκρισή τους (με αρ. 2).
  15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ορισμένων Τυχερών Παιχνιδιών Νόμος του 2016», αγορεύσεις και συζήτηση (Γ. Περδίκης, Χρ. Χρίστου, Μ. Γιωργάλλας, Α. Βότσης, Μ. Σιζόπουλος, Α. Νεοφύτου) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί των Ορισμένων Τυχερών Παιχνιδιών Νόμος του 2018».
  16. Σχέδιο ψηφίσματος για καταδίκη των ενεργειών της Τουρκίας για κατασκευή πυρηνικού αντιδραστήρα στην περιοχή Άκκιουγιου και ομόφωνη έγκρισή του.
  17. Σχέδιο ψηφίσματος αναφορικά με τα αιματηρά γεγονότα στη Λωρίδα της Γάζας εξ αφορμής της εγκαινίων της πρεσβείας των ΗΠΑ στην Ιερουσαλήμ στις 14 Μαΐου 2018 και ομόφωνη έγκρισή του.
  18. Ερωτήσεις βουλευτών:

Ρύπανση από τη λειτουργία του Ηλεκτροπαραγωγικού Σταθμού Δεκέλειας - Κατοχή ταυτότητας ή διαβατηρίου της Δημοκρατίας από “αξιωματούχο” του ψευδοκράτους - Έρευνες για ανεύρεση οστών αγνοουμένων στα κατεχόμενα (εμπιστευτική ερώτηση) - Συμφωνία με εταιρεία για διαχείριση αποβλήτων στην Κόση - Προβλήματα ασθενών που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση στο Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου - Ανεξέλεγκτη θανάτωση φιδιών - Αίτημα δημοτικών και κοινοτικών αρχών για έκδοση εξωδίκων για ρύπανση εντός των ορίων τους - Μη ασφάλιση προσωπικού από εργοδότες - Αυξημένα περιστατικά βίας σε βάρος εκπαιδευτικών - Η αποκοπή κονδυλίου για την Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου - Πολυετής παραμονή παιδιού στο Μακάρειο Νοσοκομείο - Προηγμένη άδεια οδήγησης - Η μη δημοσιοποίηση των Ετήσιων Εκθέσεων της Αρχής κατά των Διακρίσεων - Η έλλειψη φαρμάκων για οροθετικά άτομα - Το ζήτημα των πολλαπλών συντάξεων - Κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων της Πρεσβείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Αθήνα - Ανέγερση μνημείου στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας - Τόπος κοινοτικής σημασίας “Πόλις-Γιαλιά” - Λειτουργία της Επιτροπής Αποκλεισμού Οικονομικών Φορέων από Διαδικασίες Δημοσίων Συμβάσεων - Πλημμυρισμένη υπόγεια διάβαση στη Λάρνακα - Παραχώρηση φαρμάκου σε ελάχιστους ασθενείς - Αλλαγή καθεστώτος εργαζομένων στη δημόσια υπηρεσία - Το σύστημα παιδικής προστασίας στην Κύπρο - Θέματα ασφαλείας της Δημοκρατίας (απόρρητη ερώτηση) - “Αξιωματούχοι” του ψευδοκράτους με διαβατήρια της Κυπριακής Δημοκρατίας - Εκλογή εκπροσώπου του ψευδοκράτους ως αξιωματούχου σε διεθνή ένωση - Εκτέλεση απόφασης του ΕΔΑΔ για την Κύπρο - Αντισταθμιστικά οικόπεδα - Εργατικά ατυχήματα - Περιβαλλοντικές και πολεοδομικές παρατυπίες σε έργα στην παραλία “Σειρήνα” - Υποστελέχωση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας - Απελευθέρωση τρυγониών στην κυπριακή φύση - Άρδευση, περικοπές και γήπεδα γκολφ - Ενδεχόμενο εξαίρεσης δικαιούχων δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από τις εισφορές για το ΓΕΣΥ - Κρατικά έσοδα από τη μίσθωση οικοδομήσιμης γης - Το νομοσχέδιο για το επάγγελμα του Βοηθού Φαρμακείου - Ενδεχόμενο επαναφοράς της ετήσιας κρατικής χορηγίας της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου - Οι κανονισμοί για τη χρήση φραγμάτων για ναυαθλητισμό.

19. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Μη συμπερίληψη βιβλίου για τη 15^η Ιουλίου 1974 στις σχολικές βιβλιοθήκες - Χρήση μαζούτ από ηλεκτροπαραγωγικούς σταθμούς και βιομηχανία - Σύσταση και λειτουργία μονάδας εσωτερικού ελέγχου στα υπουργεία - Κανονισμοί που ρυθμίζουν την παραγωγή, επεξεργασία και διάθεση γαϊδουρινού γάλακτος - Δημοσιονομικό και περιβαλλοντικό κόστος από πυρκαγιά στο σταθμό της ΑΗΚ στο Βασιλικό - Δημιουργία σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο δήμο Αθένου - Δεσμευμένες περιουσίες από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας - Καθεστώς λειτουργίας επιχείρησης λιανικής πώλησης οχημάτων στη Βιομηχανική Περιοχή Λάρνακας - Αρχαιοκαπηλία και τυμβωρυχία στην Κύπρο - Παλαιό δημοτικό σχολείο Κανναβιών - Παράνομες δράσεις κυνηγών στον υδροβιότοπο της λίμνης Μενεού - Τροποποίηση διατάγματος για λήπτες ΕΕΕ με αναπηρίες - Τοποθέτηση αγάλματος στην πλατεία του ναού της Αγίας Παρασκευής στη Γεροσκήπου - Αναπαλαίωση εκκλησίας στην κοινότητα Χολετριών - Βελτίωση σήμανσης προς κοινότητα Νικόκλειας - Ποιότητα του αέρα στην Κύπρο - Καθυστερήση στη λήψη μέτρων για την προστασία των πολιτών από τη σκόνη - Η εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για τη νοητική αναπηρία - Ανάπτυξη του συστήματος “ecall” σε οχήματα.

20. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο», έπειτα από εισήγηση του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Τιμή: €3,50